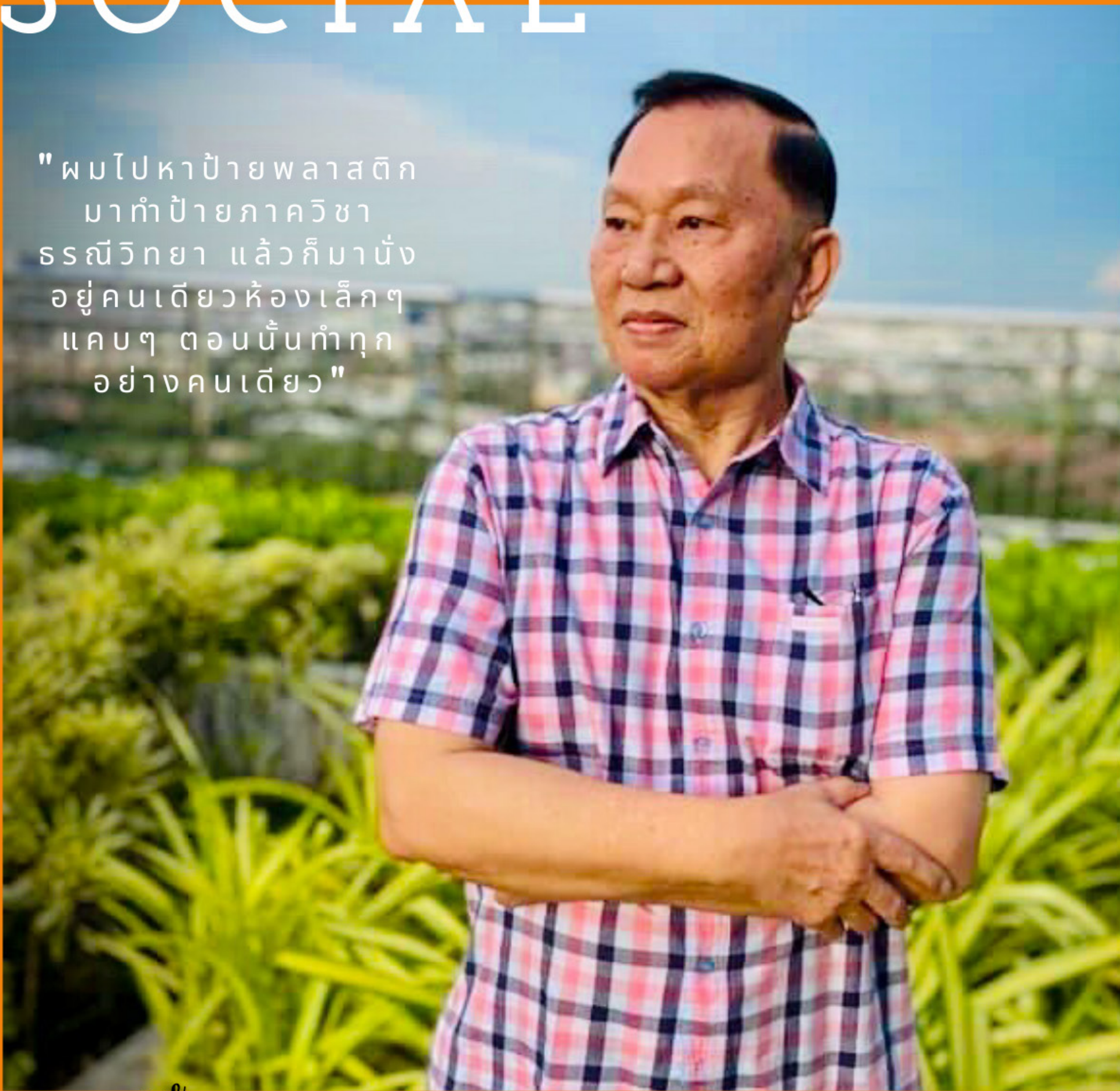
GEO SOCIAL KKU

ฉบับปฐมฤกษ์

Vol. 1
July 2020

Exclusive พบกับบทสัมภาษณ์ อาจารย์ภักดี ธันวารชร

บทบาทและแนวทางการดำเนินงาน
ของมูลนิธิ ภักดี ธันวารชร

วิสันต์ ตัณฑิกุล รุ่น *1*

วิชาชีพนักธรณี
ในอนาคต

ปรีชา สายทอง รุ่น *19*

ซุบซิบ
ชาวธรณี มข.

รุ่น *1* - ปัจจุบัน

GeoSocial KKU

Vol.01 Jul 2020 ธรณีสัมพันธ์ ชมรมศิษย์เก่าธรณี มข.

บรรณาธิการบันทึก

มีบางสิ่งบางอย่างนำทางให้เรากลับมา
มีบางสิ่ง มีบางอย่าง ที่นำทางเราให้กลับมา
เหมือนเสียงเล็กๆ ที่คอยเตือนว่า เราเติบโตมาจากไหน

บทเพลงนี้แว่วขึ้นมาอีกครั้ง ขณะนั่งอ่านต้นฉบับของเพื่อนพ้องน้องพี่ ชาวธรณี มอดินแดง พร้อมกับความทรงจำถึงฉากและชีวิตในช่วงวัยนักศึกษาเลือดสีอิฐ เรียงรายขึ้นมาทั้งห้วงสนุกสนาน หวานซึ้ง ตรึงเศร้า มึนและเมา เหงาและรักครบครันแทบทุกรสชาติ

ต้นฉบับเหล่านี้ทำให้ผมต้องนั่งไถ่ถามตัวเองอยู่เงียบๆ ว่า นานเพียงใดแล้วที่เราไม่ได้สัมผัสเหลืองลออพราวสะพรั่งของดอกคูน นานเพียงใดแล้วที่ไม่ได้หวนกลับบ้านหลังเดิมที่แสนอบอุ่นหลังนั้น

ถึงจะร้างห่างไกลไปนาน แต่บ้านคือคำยิ่งใหญ่ สารสัมพันธ์ธรณี มข. (KKU Geosocial) ฉบับปฐมฤกษ์นี้ ก่อตัวขึ้นมาอีกครั้ง ด้วยความคิดถึงและปรารถนาจะให้สายสัมพันธ์ของเราได้ชิดใกล้กันมากขึ้น รุ่นพี่ได้มีพื้นที่ในการถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน วิชาการ หรือแนวคิดสู่รุ่นน้อง ส่วนรุ่นน้องก็จะได้มีหน้ากระดาษที่จะแนะนำตัวเอง หรือเล่าเรื่องราวสนุกๆ ต่อรุ่นพี่ รวมถึงเรื่องสัพเพเหระคดีของชาวธรณีหลากรุ่นที่เคยอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกันด้วย

เป็นเสียงเรียกร้องก้องดังกังวาน จากวันครั้งยังเยาว์วัย เป็นเพลงแห่งความผูกพันใช่ไหม

ในนามของกองบรรณาธิการ ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือร่วมใจจากอาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี และพี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่สละเวลามาช่วยกันในหลายๆ ด้าน เราตั้งใจว่าจะทำสารสัมพันธ์ธรณี มข. ออกมาทุกๆ 2 เดือน หวังว่าจะได้รับความสนใจ และอ่านกันได้อย่างรื่นรมย์นะครับ

เป็นเพลงที่อยู่กับเราข้างใน และจะอยู่..ไปนานแสนนาน

รชฎ มีตุวงศ์ (หมูก้อนหิน Geo 19)
บรรณาธิการ

สารบัญ

วารสารเพื่อชาวธรณี
แหล่งแรกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราว
ประสบการณ์และงานที่ทา
เพื่อสร้างสังคม

สารจากประธานชมรมศิษย์เก่าเทคโนโลยีธรณี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สงวน ชูช้าง ประธานชมรมปี 2562 - 2563

ข้อมูลจากทำเนียบนักธรณีวิทยาไทย ณ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 พบว่าประเทศไทยมีนักธรณีวิทยาอยู่ทั้งหมด 4,833 คน จากการผลิตบัณฑิตออกมา 6 สถาบันการศึกษา แบ่งเป็น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2501 จำนวน 947 คน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2507 จำนวน 1,492 คน

มหาวิทยาขอนแก่น ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2518 จำนวน 694 คน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2547 จำนวน 294 คน

มหาวิทยาลัยมหิดล ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2547 จำนวน 235 คน

หากเรานับอายุของสถาบันต่าง ๆ ที่เริ่มก่อตั้งและรับนักศึกษาปีแรกมาจนถึงปัจจุบัน จะเห็นว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีอายุถึงปีปัจจุบัน 62 ปี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 56 ปี มหาวิทยาขอนแก่น 45 ปี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 26 ปี ส่วน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ มหาวิทยาลัยมหิดล มีอายุ 16 ปี

สำหรับมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีศิษย์เก่าที่จบออกมาทำงานต่างค่อยๆ ทยอยเกษียณอายุการทำงานลงไปที่ละรุ่น ๆ จบจนถึงบัณฑิตรุ่นที่ 4 ที่กำลังเกษียณอายุลงในปี 2563 นี้ ข้อมูลด้านตัวเลขที่กล่าวมาข้างต้น นับเป็นข้อมูลที่บ่งชี้อย่างชัดเจนว่า สถาบันที่ผลิตนักธรณีวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยขอนแก่นของเรา ได้ย่างเข้าสู่วัยชราอย่างแท้จริง เมื่อเปรียบเทียบกับอายุของคนเรา

บัณฑิตที่เรียนจบธรณีวิทยาออกมา โดยส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 23 ปี เมื่อเกษียณอายุการทำงาน ที่60 ปี จะมีเวลาการทำงา นในสายงานด้านธรณีอยู่ประมาณ 37 ปี ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาที่ถือว่าไม่ยาวนานมากนัก แต่ประสบการณ์ และความรู้ที่ได้จากช่วงเวลาการทำงานดังกล่าว สามารถเล่าขานให้ลูกหลานฟังได้เป็นหลายๆ วัน ข้าพเจ้าเองเห็นว่า วิชาชีพนี้เป็นวิชาชีพที่ออกจะแปลกอยู่สักหน่อย คือยิ่งทำงานมากขึ้นๆ เท่าไหร่ ความรู้ที่ได้

และที่มีก็จะมากขึ้นตามไปด้วยอย่างไม่มีที่สิ้นสุด นักธรณีวิทยาที่มีอายุมาก ๆ จึงเป็นของเก่าที่นับวันมีคุณค่ามากขึ้น ๆ ทุกวัน ๆ ตามความรู้และประสบการณ์ที่ทำงานมา ในแต่ละสาขาแยกแยะกันออกไป

การรวบรวมและบันทึกความทรงจำต่าง ๆ จากประสบการณ์จริงของนักธรณีวิทยาแต่ละท่าน จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เมื่อเราอ่านเพียงอย่างเดียวก็สามารถให้ความเพลิดเพลินเป็นทุนสำรองอยู่แล้ว ยิ่งเรื่องไดตรงกับสายงานที่เราทำอยู่ ก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อีกทางหนึ่ง ประสบการณ์บางเรื่องกว่าที่จะได้นำมาเล่า บางท่านใช้เวลาลงทุนลงแรงไปเกือบค่อนชีวิตก็มี เปรียบเหมือนการฝึกวิทยายุทธในบู๊ลิ้ม อาจารย์ใช้เวลาฝึกทั้งชีวิตกว่าจะบรรลุถึงขั้นสุดยอด ศิษย์ที่เข้ามาเรียนรู้ด้วยอาจารย์สามารถถ่ายทอดให้ได้เพียงข้ามคืน โดยที่ศิษย์ไม่ต้องเสียเวลามากมาย และเวลาที่เหลือของศิษย์ยังสามารถฝึกฝนต่อยอดเคล็ดวิชาออกไปได้อีกโดยไม่มีที่สิ้นสุด

ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นจากประสบการณ์ส่วนตัวอยู่ว่า วิชาชีพด้านธรณีวิทยา และธรณีเทคนิคในทุก ๆสาขา สามารถใช้ประกอบเป็นอาชีพเลี้ยงชีวิตและครอบครัวได้ตลอดไป ตราบที่ยังมีมนุษย์อาศัยอยู่บนโลกใบนี้ เพราะมนุษย์เราดำรงอยู่ได้ต้องอาศัยทรัพยากรธรรมชาติอยู่เกือบตลอดเวลา เพียงแต่การประกอบอาชีพสาขานี้ในอนาคต จำเป็นต้องปรับปรุงความรู้และประสบการณ์ในขั้นที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ความรู้ในแต่ละสาขาวิชาชีพ แม้แต่ความรู้ทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษเองก็ตาม ประสบการณ์จากเรื่องเล่าของรุ่นพี่ ๆ ทั้งหลายจะช่วยเราเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

สุดท้ายข้าพเจ้า ในนามประธานชมรมฯ ขอขอบคุณคณะกรรมการและทีมงาน ที่จัดทำหนังสือวารสารเล่มนี้ขึ้นมา ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าจะเป็นหนังสือที่ล้ำค่า น่าศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต และข้าพเจ้าขอขอบคุณรุ่นพี่ ๆ น้อง ๆ ที่สละเวลาเล่าเรื่องประสบการณ์ที่มีคุณค่าเหล่านี้ ไว้ให้สมาชิกชมรมศิษย์เก่าเทคโนโลยีธรณี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้อ่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้แก่ตัวเอง และข้าพเจ้าก็เชื่อมั่นว่าท่านเองก็มีความสุข ที่ได้ถ่ายทอดประสบการณ์ที่ทรงคุณค่าที่ผ่านมาของท่านเช่นกัน

นายสงวน ชูช้าง
ประธานชมรมศิษย์เก่าเทคโนโลยีธรณี
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปฐมบท... กำเนิดภาควิชาธรณีวิทยา

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ในวาระอันเป็นมงคลที่วารสารสัมพันธ์ธรณี มข. จะกลับมาโลดแล่นเชื่อมโยงสายใยของพี่ๆ น้องๆ เราอีกครั้ง ฉบับปฐมฤกษ์นี้ กองบรรณาการของเราจึงได้ถือฤกษ์งามยามดี ไปขอพรพร้อมกับขอสัมภาษณ์ท่านอาจารย์ ดร. ภักดี ธันวารชร อดีตหนึ่งในผู้ก่อตั้ง ภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยขอให้อาจารย์ช่วยเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับที่มา และแนวคิดของการก่อตั้งภาควิชาให้เราฟัง

อาจารย์ ดร. ภักดี ท่านเล่าว่า....

ตอนแรก ผมก็ไม่ได้ตั้งใจจะมาทำงานที่ขอนแก่น ตอนนั้นเป็นข้าราชการกรมโลหกิจ ได้มีโอกาสไปเรียนปริญญาโทโทอยู่ที่ประเทศอังกฤษ ก็ได้ไปเจอท่านพจน์ สารสิน รัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กระทรวงนี้ดูแลกรมโลหกิจ สมัยนั้นยังไม่มีกรมทรัพยากรธรณีอย่างปัจจุบันนะ ตอนนี้หายไปหมดละทั้งกระทรวงทั้งกรม

ท่านพจน์ไปประชุมเรื่อง ภาคีดีบุกที่ประเทศไทยเรา เข้าไปเป็นสมาชิกที่กรุงลอนดอน ผมในตอนนั้นก็กำลังไปเรียนอยู่ที่ลอนดอน สถานทูตก็มักเรียกใช้ประจำ เพราะผมเป็นข้าราชการเรียกใช้ง่าย พอมาเจอท่านพจน์ก็ถามว่ามาเรียนอะไร ทำอะไรอยู่ ท่านก็บอกผมว่าเรียนจบให้มาช่วยหน่อยได้ไหม

ตอนนั้น ผมก็งงว่า จะให้ช่วยอะไรครับ ท่านก็บอกว่าเรียนจบช่วยไปเป็นอาจารย์ให้หน่อย ตอนนั้นผมก็ตั้งใจว่าจะได้เรียนแค่ปริญญาโท เพราะสมัยนั้นอธิบดีเข้มงวดมากเรื่องเรียน ใครเรียนจบปริญญาโทก็จะถูกเรียกกลับเลย ไม่ค่อยมีใครได้เรียนต่อปริญญาเอกกัน ขนาดผมไปเรียนไม่ได้ใช้ทุนของ กรมฯ ด้วยซ้ำ ผมไปโดยขอใช้ทุนโคลัมโบ

ก่อนเรียนจบ ผมโชคดีเห็นมีประกาศให้ทุน ผมก็ไปสมัครสอบแข่งกับคนอังกฤษ ก็ต้องดีใจนะครับขนาดเรียนไม่ค่อยเก่งผมก็สอบชนะ เด็กอังกฤษได้ทุน แต่ผมก็ต้องไปแจ้งอาจารย์ว่า ผมคงไม่ได้เรียนทุนเพราะต้องกลับไปประเทศไทย เมื่อกลับมาทำงานเจอท่านอธิบดี ผมก็ยังขอกลับไปเรียนต่อปริญญาเอก ซึ่งท่านบอกว่าไม่ให้ ไม่มีทางโชคดีที่ตอนก่อนกลับได้เคยเจอท่านพจน์ ท่านบอกว่า จะให้ช่วยหรือมีปัญหาอะไรให้บอกมา

"พอกลับก็ไปรายงานตัวที่ ม.ขอนแก่น เจออธิการบดี ท่านก็ไปเอาหลักสูตรธรณีของจุฬาฯ และ ของเชียงใหม่เอามาโยนให้ "

ผมก็คิดว่าท่านพูดเล่น ที่ไหนได้ กลับมารายงานตัวทำงานไปตั้งนาน เลขารัฐมนตรีฯ เรียกไปที่กระทรวงฯ บอกว่าท่านรัฐมนตรีสั่งให้ไปเรียนต่อ แต่กลับมาจะต้องไปสอนอยู่ที่ ม.ขอนแก่น ผมก็รับปากและกลับไปเรียนต่อจนจบปริญญาเอกกลับมา ตอนจบใหม่ในสมัยนั้นหลายมหาวิทยาลัยก็มาทาบทามให้ไปช่วยงาน แต่ผมบอกว่าผมมีสัญญาจะต้องไปช่วยสอนที่ ม.ขอนแก่น

พอกลับก็ไปรายงานตัวที่ ม.ขอนแก่น เจออธิการบดี ท่านก็ไปเอาหลักสูตรธรณีของจุฬาฯ และของเชียงใหม่เอามาโยนให้ ผมก็มานั่งดูหลักสูตรที่ได้มา ตอนนั้นจุฬาก็ทำไปเยอะแล้ว เชียงใหม่ก็เปิดไปนานแล้ว ถ้าเราจะมัวมาลอกหลักสูตรของทั้งสองที่เราคงสู้ไม่ได้ ตอนกลับมาเริ่มใหม่ ตอนนั้นเราสู้เขาไม่ได้สักด้าน แม้แต่ห้องทำงานอาจารย์ก็ยังไม่มี ต้องไปอาศัยห้องพยาบาลของคณะวิทยาศาสตร์และอักษรฯ ห้องเล็กๆ ที่ตึกฟิสิกส์ ผมไปหาป้ายพลาสติกมาทำป้ายภาควิชาธรณีวิทยา แล้วก็มานั่งอยู่คนเดียวห้องเล็กๆ แคบๆ ตอนนั้นทำทุกอย่างคนเดียว

ต่อมาก็เริ่มมองหาดูทีมงาน ก็ไปเจอคณะศึกษาศาสตร์ที่ตอนนั้นมีหลักสูตรธรณีวิทยาสำหรับครู ผมก็รีบไปที่คณะศึกษาฯ ถามว่าอาจารย์คนไหนสอนธรณีวิทยาสำหรับครู คณบดีท่านก็ชี้ไปที่อาจารย์สุวิน กับอาจารย์เพ็ญจันทร์ ผมก็ดีใจมากรีบทาบทามชวนไปอยู่ที่คณะวิทย์ด้วยกันทั้งคู่ ผมไปจีบอาจารย์โดยบอกว่าเดี๋ยวยังไงจะติดต่อขอโอนให้ ในช่วงนั้นอยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน ข้ามเปลี่ยนคณะไม่ค่อยจะยาก

ภาพถ่ายร่วมกิจกรรมกับศิษย์เก่าชาวชมรม ธรณี มข. ปี 2561

“แต่แน่นอน ใครก็คงไม่ยอมให้คนไปง่ายๆ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ก็ไม่ยอมให้ง่ายๆ อยู่แล้ว จึงเรียกผมไปคุยแล้วบอกว่าจะต้องสัญญาก่อนว่า อย่าทิ้งคณะศึกษาศาสตร์ ถ้าศึกษาศาสตร์ต้องการอะไรจะต้องช่วยเหลือศึกษาศาสตร์เป็นอันดับแรก เราก็รับปากจะสอนธรณีวิทยาสำหรับครูแทน เราให้สัญญาและบอกว่าขออาจารย์สุวิน และอาจารย์เพ็ญจันทร์ไปช่วยก่อตั้งภาควิชาฯ อาจารย์ทั้งสองท่านก็ดีใจที่จะได้มาอยู่ภาควิชาธรณีวิทยา”

“แต่พอมาถึงก็มานั่งกุมขมับ เพราะว่าห้องมันเล็กๆ อยู่กันไม่มีอะไรเลย แผนที่สักแผ่นก็ยังไม่มี ไม่มีอะไรทั้งนั้น คือเริ่มจากศูนย์เลย มานั่งคุยกัน มาช่วยกันคิดว่าเราจะเริ่มกันอย่างไร ผมก็เลยไปหาท่านอธิการบดีบอกว่าควรจะต้องมีงบประมาณ มีค่าใช้จ่าย ตอนนั้นหาตัวอย่างหินมาสอนก็ยังยาก ผมไปหาทั่วในมหาวิทยาลัยก็ไปเจอที่คณะวิศวกรรมศาสตร์”

“นี่ก็เป็นเหตุหนึ่งทำให้วิศวกรรมฯ ที่ มข. เรามีความเจริญก้าวหน้ามากแห่งหนึ่ง เพราะสมัยนั้นวิศวกรรมโยธา มข. เป็นที่แรกๆ ที่ให้ความสนใจเรื่องธรณีวิทยาเทคนิคสำหรับวิศวกร ให้ความสำคัญเรื่องของโครงสร้างธรณีวิทยาสำหรับวิศวกร แต่ที่บ้านเรา วิศวกรรมฯ หลายที่ แม้ปัจจุบันก็ยังไม่ได้ให้ความสำคัญในงานด้านนี้มากนัก สมัยนั้นมีแต่วิศวกรรมโยธาที่ มข. นี่แหละที่มีสอน การประกอบอาชีพที่ดีควรจะต้องมีหลายความรู้ ปล่อยลูกศิษย์จบออกไปอย่างสมบูรณ์ เราก็ไปขอตัวอย่างหินจากคณะวิศวกรรมฯ มาใช้ในการสอน สมัยนั้นเราก็เริ่มสอน และขอใช้ห้องแล็ปที่คณะวิศวกรรมฯ ด้วย”

ต่อมาก็จะมีพวกรุ่นพี่ของเรานี่แหละ ยกขบวนมาหา มาขอร้องให้ช่วยเปิด Major ให้ด้วย พวกเขาอยากเรียนมาก รุ่นพี่คุณหลายคนอยู่ปี 2 บางคนเข้าภาควิชาฯ ไปแล้ว เรียนเคมี ฟิสิกส์ ก็บอกจะยอมรอเรียนซ้ำปีกับน้องปี 1 ขอให้อาจารย์เปิดภาควิชาธรณีวิทยา

พอมีคนอยากมาเรียนมาพูดแบบนี้ก็กลับมาเป็นกำลังใจพวกอาจารย์เริ่มทำงานกันมากขึ้น ผมก็มาคุยกับอาจารย์ เราจะสู้ไหม เราไม่มีอะไรสักอย่าง เราก็เลยได้เริ่มนับหนึ่ง การเริ่มภาควิชาของเราก็เริ่มทำกันเอง ยกตัวอย่างพวกรุ่นพี่ อาจารย์ต้องไปหาขอโต๊ะจากภาควิชาฯ อื่นมา ไปขอยกโต๊ะเขามานั่งเรียนทำกันขนาดนั้น ทุกคนก็ช่วยกันจนมาเป็นภาควิชาฯ ในวันนี้

ภาพถ่ายร่วมกับบัณฑิต ธรณีวิทยา รุ่นแรก
มีภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 2523

วารสารฯ ฉบับปฐมฤกษ์ขอลงเรื่องราวจากท่านอาจารย์ ดร. ภักดี ธันวารชร เพียงเท่านี้ก่อนนะครับ ฉบับหน้าอาจารย์จะมาเล่าต่อถึงแนวคิดในการออกแบบหลักสูตรในภาควิชาฯ ทั้งนี้ ท่านอาจารย์ฝากบอกพวกเราทุกคน ทั้งที่ยังเรียนอยู่และที่เรียนจบไปแล้วว่า เราทุกคนร่วมกันสร้างภาควิชาฯ มาได้จนทุกวันนี้ เพราะการเสียสละของทุกคนทุกฝ่าย การรู้จักรักสามัคคี และต้องชมสปิริตน้ำใจของรุ่นพี่คุณทุกคน มันฝ่าฟันกันหนัก ไม่ได้สบายนะครับ ในวันนั้นมันไม่มีใครพร้อมในการริเริ่ม ฝ่าฟันจากคนที่ค้านมากมาย ที่มีพร้อมก็แค่ใจของทุกคนที่ต้องการมาสู้ด้วยกัน ฝ่าฟันอุปสรรคจนภาควิชาฯ เริ่มเติบโตมาจนถึงปัจจุบัน

ความทรงจำจากประธานชมรมศิษย์เก่าธรณีฯ มข. คนแรก
โดย.. เชิงชาย ไกรคง (พี่จิม Geo 01)

ในช่วงปีการศึกษา 2519 ผมเรียนอยู่คณะวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 เอกวิชาเคมี และได้มีโอกาสลงเรียนวิชาเลือก Earth Science และ General Geology ของภาควิชาธรณีวิทยา ซึ่งขณะนั้นยังไม่ได้เปิดรับนักศึกษาของภาควิชาฯ เอง และยังใช้อาคารสถานที่ร่วมกับภาควิชาฟิสิกส์อยู่ จากการลงเรียนวิชาเลือกทั้งสองนั้นเอง ทำให้ผมเกิดแรงบันดาลใจอยากเป็นนักธรณีวิทยา

ภาควิชาธรณีวิทยา มข. เปิดรับนักศึกษาวิชาเอกธรณีวิทยาอย่างเป็นทางการในปีการศึกษา 2520 โดยรับนักศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ รหัส 19 (ชั้นปีที่2) และ รหัส 18 ที่ย้ายมาจากภาควิชาฯ อื่นๆ ผมเองก็เป็นหนึ่งในผู้ที่ย้ายจากภาควิชาเคมี มาเรียนภาควิชาธรณีวิทยา

ภาพถ่ายหน้าภาควิชาธรณีวิทยา ปี พ.ศ. 2522 ดร.ภักดี ธันวารชร และนักศึกษาธรณี มข. รุ่น 1-2-3

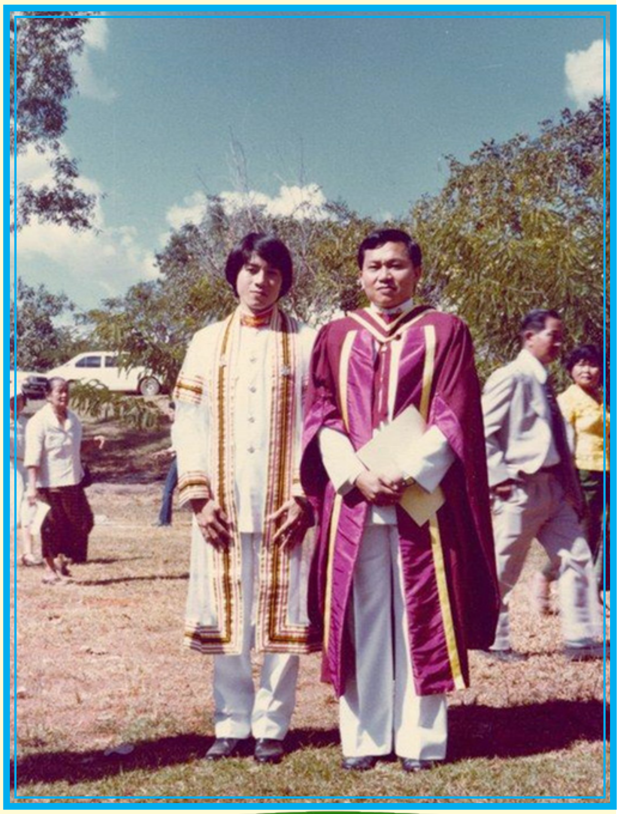
หลักสูตรของภาควิชาธรณีวิทยา มข. จะเน้นไปทางด้าน Engineering Geology ในปีแรกๆ ยังมีข้อจำกัดทางด้านจำนวนอาจารย์ อุปกรณ์การสอน และเครื่องมือห้องปฏิบัติการบ้าง บางวิชาต้องไปเรียนกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ บางวิชาต้องเชิญอาจารย์พิเศษจากกรมทรัพยากรธรณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย มาช่วยสอน จนกระทั่งปลายปีการศึกษา 2522 ก็สามารถผลิตบัณฑิต สาขาธรณีวิทยา รุ่นที่ 1 ออกมาได้จำนวน 10 คน

ภาพวันรับปริญญา พ.ศ. 2523 ดร.ภักดี ธันวารชร และ บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ ภาคธรณี มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่น 1

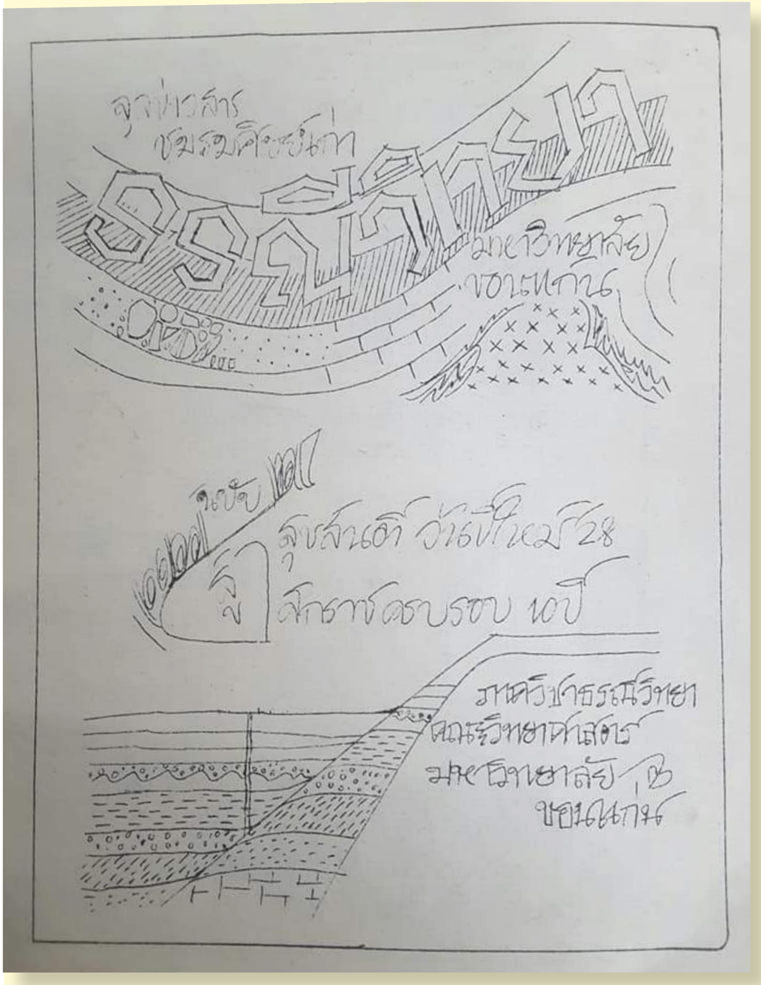
แต่ละคนได้มีโอกาสออกไปทำงานในหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

1. เชิงชาย ไกรคง รับราชการ นักธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี
2. ดนุพล ตันโยภาส รับราชการ อาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. นวรัตน์ อินทรพานิชย์ วิศวกรการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ส่วนสำรวจและผลิตฯ
4. วินิจ ยังมี รับราชการ อาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. วิสันต์ ตัณฑิกุล นักธรณีวิทยา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
6. ศุภผล รัตนากร นักธรณีวิทยา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
7. สุรเชษฐ์ จึงเกษมโชคชัย นักธรณีวิทยา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
8. สุรชัย ครอบบัวบาน รับราชการ นักธรณีวิทยา กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
9. สมบูรณ์ ธนุรักษ์ไพโรจน์ เจ้าของกิจการธุรกิจส่วนตัว
10. หล้า อาจวิชัย รับราชการ อาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผมเริ่มทำงานเป็นนักธรณีวิทยา ฝ่ายสำรวจแร่ยุทธปัจจัยและนิวเคลียร์ กองเศรษฐธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี โดยได้รับมอบหมายให้ร่วมงานในหน่วยสำรวจแร่ยูเรเนียม ที่ อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น จึงได้มีโอกาสแวะเข้าไปเยี่ยมอาจารย์และเพื่อน 2 คน (อ.วินิจและอ.หล้า) ที่ทำงานเป็นอาจารย์สอนในภาควิชาฯ อยู่เนืองๆ ทำให้รู้จักกับรุ่นน้องนักศึกษาธรณีรุ่นถัดมาอีกหลายรุ่น

ในวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2527 มีการจัดตั้งชมรมศิษย์เก่าธรณีวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่นขึ้นเป็นครั้งแรก และผมถูกเสนอชื่อให้เป็นคณะกรรมการ ในฐานะประธานชมรมฯ ซึ่งในห้วงเวลานั้น พวกเรายังมีประสบการณ์ในการทำงานชมรมฯ ไม่มากนัก กิจกรรมที่ทำมีเพียงการจัดงาน meeting พบปะสังสรรค์ประจำปีของศิษย์เก่า เมื่อหมดวาระของผมแล้ว ชมรมฯ ในรุ่นต่อๆ มามีสมาชิกเพิ่มขึ้นในแต่ละปี ทำให้มีความพร้อมและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ มีการร่วมจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น การประชุมวิชาการ สนับสนุนภาควิชาฯ และศิษย์ปัจจุบันบ้าง รวมทั้งร่วมกิจกรรมกับชมรมศิษย์เก่าธรณีฯ ของมหาวิทยาลัยอื่นๆ ด้วย

ท้ายที่สุดนี้ ผมขอกราบขอบคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้และทักษะการใช้ชีวิตให้กับลูกศิษย์ ได้ทำงานประกอบอาชีพ และทำประโยชน์ต่อสังคม จนกระทั่งเกษียณอายุราชการ โดยเฉพาะท่านอาจารย์ ดร.ภักดี ธันวารชร ผู้ก่อตั้งภาควิชาธรณีวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ที่มา บทบาท และ แนวทางการดำเนินงานของ มูลนิธิ ภักดี ธันวารชร

โดย.. วิสันต์ ต้นทกุล (พี่วิสันต์ Geo 01)

คำว่า มูลนิธิ ตามมาตรา 110 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หมายถึงทรัพย์สินที่จัดสรรไว้โดยเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการกุศลสาธารณะ การศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่น โดยมิได้มุ่งหาประโยชน์มาแบ่งปันกันและได้จดทะเบียนตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ และการจัดการทรัพย์สินของมูลนิธิต้องเป็นไปเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิที่มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อการกุศล/สาธารณะประโยชน์เป็นหลักเท่านั้น ทั้งนี้จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มูลนิธิจะแตกต่างจากสมาคมตรงที่มูลนิธินั้นไม่มีสมาชิกและไม่มีที่ประชุมใหญ่สมาชิก ฉะนั้น จึงไม่มีการกำกับดูแลจากภายในอย่างกรณีของสมาคม คงมีแต่การควบคุมจากภายนอกโดยรัฐ โดยนายทะเบียนมูลนิธิ หรือโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเท่านั้น เช่น การสอบบัญชีและการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เป็นต้น โดยมูลนิธิที่ได้จดทะเบียนแล้วจะมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา 122 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มูลนิธิ ภักดี ธันวารชร เริ่มต้นจากความรักความผูกพันของท่าน ผศ.ดร.ภักดี ธันวารชร ผู้ก่อตั้งภาควิชาธรณีวิทยา/หรือภาควิชาเทคโนโลยีธรณี คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มข.) ในปัจจุบัน นับว่าท่านเป็นผู้มีคุณูปการต่อวงการวิชาชีพธรณีวิทยาเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าท่านจะสอนหนังสืออยู่ที่ มข. หรือย้ายไปทำงานในบริษัทธุรกิจน้ำมันระดับชาติ จนถึงวาระเกษียณจากงานแล้วก็ตาม

โดยในช่วงที่อาจารย์ยังสอนหนังสืออยู่ที่ มข. ท่านก็ได้เริ่มต้นด้วยการสร้างบัญชีเงินฝากประจำ เพื่อเป็นกองทุนการศึกษาของนักศึกษาสาขาธรณีวิทยาในขณะนั้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2529 ซึ่งศิษย์เก่ารุ่นแรกๆ ได้มีความพยายามที่จะสะสมทุนทรัพย์ต่อ เพื่อที่จะก่อตั้งเป็นมูลนิธิฯ โดยใช้ชื่อว่า มูลนิธิ ภักดี ธันวารชร เพื่อเป็นการรำลึกในพระคุณความดีต่อวงการศึกษาของท่านอาจารย์ จนกระทั่งภาควิชาเทคโนโลยีธรณี มีอายุครบรอบ 30 ปี ในปี พ.ศ. 2548 คณะกรรมการทำงานระดมทุน ได้จัดกิจกรรมหาทุนหลายด้านเพื่อให้ทุนจดทะเบียนครบตามเป้าหมาย เพื่อจะทำการจดทะเบียนมูลนิธิดังกล่าว เพื่อทำประโยชน์ทางด้านการกุศลและการศึกษาต่อสังคมส่วนรวม

จนในที่สุดความพยายามในการระดมทุนดังกล่าวก็สัมฤทธิ์ผลให้สามารถจดทะเบียนจัดตั้ง มูลนิธิภักดี ธันวารชร เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2554 ด้วยทุนจดทะเบียน 200,000 บาท

โดยมีวัตถุประสงค์หลักด้านการส่งเสริม/สนับสนุนทางการศึกษา งานวิจัยด้านธรณีวิทยา และสาธารณะประโยชน์ต่างๆ ประกอบด้วย

1. ส่งเสริมการศึกษา แก่นักศึกษา เด็กยากจน เด็กกำพร้า และผู้ด้อยโอกาส
2. สนับสนุนการศึกษา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี และสิ่งแวดล้อม
3. ส่งเสริมการวิจัย และการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาวิชาการด้านธรณีวิทยา วิศวกรรมธรณี อุทกธรณีวิทยา ธรณีพิบัติภัยและสิ่งแวดล้อม แก่หน่วยงานทุกภาคส่วน
4. ร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่นๆ เพื่อสาธารณะประโยชน์
5. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมือง

คณะที่ปรึกษามูลนิธิฯ ประกอบด้วย

1) ดร.ภักดี ธันวารชร
2) นายนเรศ สัตยารักษ์
3) นายโชติ ตราชู และ
4) นายสุรัตน์ โชคเฉลิม

คณะกรรมการมูลนิธิฯ ประกอบด้วย

1) นายวิสันต์ ตัณฑิกุล (ประธาน)
2) นายวินิจ ยังมี (รองประธาน)
3) นายจำเนียร เมืองจันทร์ (รองประธาน)
4) นายพัชร์สุ วรรณขาว (กรรมการ)
5) นายวรพันธ์ ทิพากร (กรรมการ)
6) นายสุรชัย สมผดุง (กรรมการ)
7) นายมงคล หลักเมือง (เหรัญญิก)
8) นายปรีชา สายทอง (เลขานุการ)
9) นายณัฐวิโรจน์ ศิลารัตน์ (ผู้ช่วยเลขานุการ)

สำหรับแนวทางในการดำเนินงานของมูลนิธิฯ นั้น ได้มุ่งเน้นไปที่การประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี และชมรมศิษย์เก่าเทคโนโลยีธรณี ซึ่งก็คือหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วมในลักษณะของไตรภาคีนั่นเอง ซึ่งจะทำให้มูลนิธิฯ ได้เปิดมุมมองแบบ Outside - in เพื่อทราบความต้องการของสาขาวิชา นักศึกษา ศิษย์เก่า ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องต่างๆในแวดวงวิชาชีพธรณีวิทยา ทั้งนี้ คณะกรรมการมูลนิธิฯ ได้กำหนดทิศทางในการดำเนินงานตาม Roadmap (แสดงในรูปที่ 1) และการจัดทำแผนงานรายปีเพื่อตอบสนองการให้การสนับสนุนสาธารณะประโยชน์ต่างๆที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ

ดร.ภักดี ธันวารชร วิสันต์ ตัณฑิกุล
ประธานมูลนิธิ และเครือข่ายสมาชิกธรณี มข.

สารจากหัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี

(โดย.. ผศ.นุศรา สุระโคตร (นุศ Geo 17)

ในโอกาสที่ชมรมศิษย์เก่าเทคโนโลยีธรณี มข. จะได้จัดทำวารสารออนไลน์ KKU GeoSocials ขึ้น และในปีนี้สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มข. จะมีอายุครบ 45 ปี นับจากการพัฒนาจากภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ และมีอายุครบ 36 ปี จากการจัดตั้งเป็นภาควิชาเทคโนโลยีธรณี คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มข. มีการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการต่อเนื่องมาอย่างมากมาย ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1 จนถึงทศวรรษที่ 4 และกำลังย่างก้าวสู่ทศวรรษที่ 5 ซึ่งมีระเบียบ กฎเกณฑ์ การบริหารงานที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมายตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) อิทธิพลการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วง Disruptive Technology ที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรง ต่อวิถีการใช้ชีวิตและการทำงานรูปแบบเดิม รวมทั้งอาจจะทำให้อาชีพบางสาขาที่ใช้เทคโนโลยีแบบเดิม ๆ หายไป

อีกทั้งมีการระบาดของโรค Covid-19 ที่ทำให้มาตรการการจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปในแบบ new normalผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้สาขาวิชาต้องปรับตัว ปรับหลักสูตร ปรับวิธีการต่าง ๆ ให้ทันยุค ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ ประกอบกับเป็นช่วงการเปลี่ยนถ่ายหรือการผลัดใบของอาจารย์ในสาขาวิชาฯ ในช่วงทศวรรษที่ 4 ย่างสู่ทศวรรษที่ 5 นี้ อาจารย์ในสาขาวิชาฯ ทยอยเกษียณอายุราชการไปเรื่อย ๆ จนมาถึงปี 2563 นี้จะมีอาจารย์เกษียณอายุราชการไปอีก 3 ท่าน คือ ผศ.พัชร์สุ วรรณขาว ผศ.สุรชัย สมผดุง และ รศ.ดร.เพียงตา สาตรักษ์ เมื่ออาจารย์ทั้งสามท่านเกษียณอายุไป คณาจารย์ในสาขาวิชาฯ ก็จะเหลืออาจารย์รุ่นกลางและรุ่นใหม่ ซึ่งรุ่นพี่ (เลขตัวเดียว) บางท่านเคยเปรย ๆ ว่า แต่ก่อนกลับมาภาคฯ ก็ยกมือไหว้อาจารย์ เดี๋ยวนี้พี่มา อาจารย์ต้องยกมือไหว้แล้วว่ะ

ในทศวรรษแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ ข้าพเจ้าในฐานะที่รับผิดชอบ บริหารงานสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มข. มาตั้งแต่ พ.ศ. 2561 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นการบริหารงานในตำแหน่งหัวหน้าสาขาวิชาสมัยที่ 1 ใคร่ขอเรียนเพิ่มเติมถึงพัฒนาการความก้าวหน้าของสาขาวิชาฯ ในระยะเวลาการบริหารงาน โดยสรุปดังต่อไปนี้

ด้านวิสัยทัศน์ สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มข. มุ่งสู่การเป็นองค์กรการศึกษาและวิจัยระดับประเทศ เป็นสาขาวิชาชั้นนำในการผลิต บัณฑิตด้านเทคโนโลยีธรณี มีผลงานเป็นที่ยกย่อง ในระดับประเทศ และระดับภูมิภาค เป็นที่รู้จักและยอมรับของประชาชน

ด้านบริหารการศึกษา ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา สาขาวิชาฯ ได้เข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษาตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และได้รับคะแนนการประเมินคุณภาพ อยู่ในระดับดี - ดีมาก

ด้านหลักสูตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตเทคโนโลยีธรณี ของสาขาวิชาฯ นับเป็นหลักสูตรเดียวในประเทศไทยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และไม่เหมือนกับสาขาธรณีวิทยา หรือธรณีศาสตร์ในมหาวิทยาลัยอื่นๆ โดยในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งล่าสุ ดมีการออกแบบหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการกำหนดวิชาชีพธรณีวิทยาเป็นวิขาชีพควบคุมภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้ง 5 สาขาวิชา ปัจจุบันสาขาวิชาฯ มีหลักสูตรทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก ซึ่งครบตามองค์ประกอบในการจัดตั้งเป็นสาขาวิชาฯ ได้ โดยหากในอนาคตจำเป็นต้องปิดหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งไป สาขาวิชาฯ ก็จะถูกยุบคงเหลือเป็นหลักสูตรภายใต้การบริหารงานของคณะฯ โดยหลักสูตรที่มีความเสี่ยงในขณะนี้ คือหลักสูตรระดับปริญญาเอก ที่ปัจจุบันคงเหลือนักศึกษาเพียง 1 คนเท่านั้น

ด้านการผลิตบัณฑิต สาขาวิชาฯ มุ่งมั่นที่จะผลิตบัณฑิตที่เป็นทั้งคนดีและคนเก่ง สามารถปรับตัวและทำงานได้ดีในโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีอัตลักษณ์ นักเทคโนโลยีธรณีที่เป็นคนดี คนเก่ง คิดเป็น ปฏิบัติได้ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมพลวัตร มีการจัดหาทุนสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาเพิ่มเติม ทั้งทุนยากจน ทุนเรียนดี ทุนแลกเปลี่ยน และฝึกงานต่างประเทศ โดยได้รับการสนับสนุนด้วยดีเสมอมาทั้งจากหน่วยงานต่างๆ รุ่นพี่ศิษย์เก่าฯ ชมรมศิษย์เก่าฯ และมูลนิธิภักดี ธันวารชร ซึ่งทางสาขาวิชาฯ ต้องขอขอบคุณที่ช่วยสนับสนุนสาขาวิชาฯ มาโดยตลอด

ด้านการวิจัย ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ศักยภาพการวิจัยของสาขาวิชาฯ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะคณาจารย์และนักวิจัยรุ่นใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมให้ขอทุนวิจัยทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้ สร้างสรรค์ผลงานวิจัยใหม่ โครงการวิจัยเด่นๆ ของสาขาวิชาฯ ทั้งทางด้านธรณีฟิสิกส์ ธรณีเทคนิค และอุทกธรณีวิทยา เช่น โครงการศึกษารอยเลื่อนและระดับภัยแผ่นดินไหวของที่ราบสูงโคราชแบบบูรณาการ, การจัดการปัญหาการกระจายตัวของดินเค็ม-น้ำเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, การประเมินศักยภาพและการจัดการแหล่งน้ำบาดาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, แบบจำลองอุทกธรณีวิทยาเชิงมโนทัศน์และอุทกธรณีเคมีของแหล่งน้ำบาดาล, การบริหารจัดการแหล่งน้ำแบบบูรณาการ ในภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศบริเวณลุ่มน้ำชี จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี, โครงการพัฒนาน้ำบาดาลอย่างยั่งยืนด้วยการเติมน้ำสู่ชั้นน้ำใต้ดินระดับตื้น, การประเมินเสถียรภาพของลาดตัดถนนตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2013 (บ้านแยง-โคกงาม) หลักกิโลเมตรที่ 52-67 จังหวัดพิษณุโลก ประเทศไทย, การหาตัวแบบที่เหมาะสมสำหรับการประเมินศักยภาพน้ำบาดาลโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์และการรับรู้ระยะไกลสำหรับพื้นที่บริเวณภาคเหนือ เป็นต้น

ด้านบริการวิชาการ สาขาวิชาฯ มีบริการวิชาการหลากหลายด้านทั้งด้านธรณีฟิสิกส์ ด้านวิศวกรรมธรณี ด้านธรณีวิทยา ด้านการวิเคราะห์น้ำ ด้านที่สาขาวิชาฯ หยุดให้บริการลงไปคือด้านการขุดเจาะน้ำบาดาล เนื่องจากขาดกำลังคน และความต้องการการบริการด้านนี้ลดลง

ด้านต่างประเทศและความเป็นนานาชาติ คณะเทคโนโลยีได้ขยายเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศ ทั้งประเทศในกลุ่มอาเซียน เช่น ลาว เวียดนาม เมียนมาร์ อินโดนีเซีย และประเทศนอกอาเซียน เช่น ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ด้านการเงิน สาขาวิชาฯ แสวงหารายได้เพิ่มเติมนอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดินและรายได้คณะฯ โดยงานบริการวิชาการต่างๆ ที่กล่าวไปข้างต้น และการระดมทุนจากศิษย์เก่าและผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งในรูปเงินบริจาค อุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งก็ต้องขอขอบพระคุณ ศิษย์เก่าและผู้มีจิตศรัทธา ที่เห็นความสำคัญของการศึกษา และได้กรุณาบริจาคสนับสนุนพัฒนาสาขาวิชาฯ มา ณ ที่นี้ อีกครั้ง โดยผลงานที่เป็นที่ระลึกจากการร่วมบริจาคของศิษย์เก่า อาทิ สวน Mesozoic Park การปรับปรุงห้องประชุมสมยศ ฮกเจริญ และห้องพักอาจารย์ตึก TE01 โครงการจิตอาสาผ้าป่าการกุศลการจัดหารถเพื่อน้อง การสนับสนุนเงินทุนในวิชาการฝึกภาคสนามของสาขาวิชาฯ ซึ่งทางชมรมศิษย์เก่าและมูลนิธิภักดี ธันวารชร ให้ความอนุเคราะห์มาอย่างสม่ำเสมอ การมอบทุนสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของสาขาวิชาฯ ตลอดจนทุนการศึกษา เป็นต้น

และในโอกาสที่ชมรมศิษย์เก่าฯ ได้จัดทำวารสาร KKU GeoSocials ขึ้นมา นับเป็นโอกาสอันดี เพื่อเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์ และรวบรวมการพัฒนาการของสาขาวิชาฯ ผ่านการบอกเล่าของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มข. ทั้งจาก คณาจารย์ บุคลากรและศิษย์เก่า ตั้งแต่รุ่นแรกจนถึงรุ่นปัจจุบัน ข้อเขียน/บทความ จากคณะกรรมการอำนวยการจัดทำวาสาร คณะกรรมการที่ปรึกษา รวมทั้งข้อเขียนจากนักศึกษาปัจจุบัน และมีภาพประกอบต่างๆ ที่ทรงคุณค่ามากมาย นับว่าเป็นวารสารที่รวบรวมประวัติของสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มข. และการเผยแพร่ข้อมูลวิชาการต่างๆ อีกด้วย

สุดท้าย ดิฉันขอขอบคุณทีมคณะผู้จัดทำ ที่เสียสละเวลาและแรงกาย แรงใจ ในการติดต่อประสานงานกับบุคคลที่เป็นเป้าหมาย ที่ร่วมเขียนบทความลงในวารสารนี้ รวมทั้งดำเนินการจัดทำจนสำเร็จเป็นรูปเล่มที่สวยงาม หวังว่าวารสารนี้จะเป็นเอกสารที่มีประโยชน์และคุณค่า โดยเฉพาะทางด้านข้อมูลและด้านจิตใจต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มข. ทุกท่าน และจะมีฉบับต่อๆ ไปออกมาอย่างต่อเนื่อง

ถามมาตอบไป

นักธรณีวิทยา กับวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม (สาขาธรณีวิทยา)

โดย : ธนู หาญพัฒนพานิชย์ สมหมาย เตชวาล และปรีชา สายทอง สมาคมธรณีวิทยาแห่งประเทศไทย

ตามที่พระราชกฤษฎีกากำหนดวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม พ.ศ.2563 ให้สาขาธรณีวิทยาเป็นวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม โดยจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 18 ธันวาคม 2563 นั้น ขอสรุปประเด็นคำถาม ดังนี้

ถาม : ทำไมต้องกำหนดให้สาขาธรณีวิทยา เป็นวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม

ตอบ : นักธรณีวิทยา (Geologist) คือ ผู้ศึกษา ค้นคว้า และเสาะแสวงหา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในทุกสิ่งที่ลึกลงไปภายใต้พื้นผิวโลก และถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลในสายงานอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ให้ดีขึ้นอย่างสมดุลกับธรรมชาติ โดยการศึกษาข้อมูลและหลักฐานที่ได้จากการสำรวจอย่างมีระบบ

นักธรณีวิทยาจะบูรณาการความรู้ทางธรณีวิทยากับข้อมูลที่มีอยู่และถ่ายทอดเป็นความรู้ให้กับผู้อื่นนำไปใช้ประโยชน์ โดยทั่วไปงานทางธรณีวิทยามักจะอยู่ในขั้นตอนแรกๆ ของโครงการต่างๆ หลังจากนั้นจะคอยควบคุม ให้คำแนะนำ และประเมินผลกับผู้ร่วมงานจนเสร็จสิ้นโครงการ

ดังนั้น หากปล่อยให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาดำเนินการ จะมีความเสี่ยงสูงในการทำให้เกิดความเสียหายหรืออุบัติภัยที่ร้ายแรงต่อประชาชนและสังคมโดยรวมได้ ดังเหตุผลที่ได้กล่าวมา

ถาม : มีลักษณะของงานต้องควบคุมอย่างไร

ตอบ : จากร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ กำหนดลักษณะของงานวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยามีรายละเอียด ดังนี้

(1) งานวิเคราะห์ ได้แก่ การปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ การศึกษาค้นคว้า การวิจัยข้อมูลและสถิติต่างๆ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์หรือประกอบการตรวจสอบวินิจฉัย ในสาขาธรณีวิทยา

(2) งานควบคุมเกี่ยวกับการสร้าง การผลิต การคัดแยก การขุดเจาะ การรื้อถอน การขนย้าย และการดัดแปลงปรับแต่ง ซึ่งเกี่ยวกับงานด้านธรณีวิทยา

(3) งานคำนวณออกแบบ ทดสอบ และตรวจวัดโดยการใช้หลักวิชาการและความชำนาญในสาขาธรณีวิทยา

(4) งานวางโครงการ ได้แก่ การศึกษาวิจัย และการวิเคราะห์ เพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสม หรือวางแผนโครงการในงานด้านธรณีวิทยา

(5) งานสำรวจ งานจัดทำแผนที่ ติดตาม และประเมินผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในพื้นพิภพ โดยการใช้หลักวิชาการและความชำนาญในสาขาธรณีวิทยา

ถาม : มีประเภทของงานที่เกี่ยวข้องอย่างไร

ตอบ : ตามพระราชกฤษฎีกานี้ กำหนดให้เฉพาะงานธรณีวิทยาปิโตรเลียม งานธรณีวิทยาพิบัติภัย งานธรณีวิทยาวิศวกรรม งานธรณีวิทยาเหมืองแร่ และงานอุทกธรณีวิทยาเท่านั้นที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุม ดังนั้น จึงไม่จำเป็นว่านักธรณีวิทยาที่ประกอบอาชีพนอกไปจากงานที่กำหนดนี้ทุกคนจะต้องมีใบอนุญาต (ณ เวลานี้จึงมีเฉพาะ 5 งานนี้)

ถาม : จะขอใบอนุญาตในเฉพาะลักษณะของงานใดงานหนึ่งเท่านั้นได้หรือไม่

ตอบ : จะขอเพียงลักษณะงานเดียว หรือหลายงานก็ได้ โดยต้องมีคุณสมบัติครบตามที่กำหนดของแต่ละงานนั้น ๆ

ถาม : เริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อไร

ตอบ : 18 ธันวาคม 2563

ถาม : นักธรณีวิทยาจะต้องเตรียมตัวอย่างไร

ตอบ : ในระหว่างที่กฎหมายจะมีผลบังคับใช้ ทางสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สชวท.) จะได้ดำเนินการเตรียมออกใบอนุญาตให้กับนักธรณีวิทยา โดยมี 2 แนวทาง

แนวทางที่หนึ่ง ตามบทเฉพาะกาล กำหนดให้ผู้มีประสบการณ์ในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง (5 งาน) มาไม่น้อยกว่า 5 ปี สามารถยื่นประสบการณ์การทำงานประกอบการออกใบอนุญาตได้ ทั้งนี้ มีผลต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี

แนวทางที่สอง สำหรับผู้ที่ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง (5 ด้าน) มาน้อยกว่า 5 ปี ต้องทำการสอบอย่างเดียวตามที่ สชวท. กำหนด และหลังจากที่บทเฉพาะกาลครบหนึ่งปี ทุกคนที่ขอใบอนุญาตต้องสอบอย่างเดียว

ถาม : ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

ตอบ : ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีความรู้พื้นฐานในด้านธรณีวิทยาและมีผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาตไม่น้อยกว่าเก้าหน่วยกิตและที่สำคัญคือต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และไม่ขาดสมาชิกภาพ

ถาม : เมื่อมีใบอนุญาตฯ แล้วจะได้รับเงินเพิ่ม / เงินประจำตำแหน่งเหมือนวิศวกรหรือไม่

ตอบ : ตอบยากมาก เอาเป็นว่า การมีใบอนุญาตเป็นการทำตามกฎหมาย หากไม่มีตามที่กำหนดก็อาจผิดกฎหมายได้ ถ้ามีใบอนุญาต ถือว่ามีแต้มต่อในการพิจารณาในการสมัครงานในตำแหน่งหน้าที่ที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุม

ถาม : ข้าราชการจำเป็นต้องมีใบอนุญาตฯ หรือไม่

ตอบ : ไม่จำเป็น เพราะพระราชบัญญัติไม่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งไม่ใช้บังคับวิชาชีพอื่นที่มีกฎหมายวิชาชีพควบคุมอยู่ก่อนแล้ว เช่น วิศวกร แพทย์ ฯลฯ

ถาม : เป็นสาขาควบคุมมีข้อดี ข้อเสียอย่างไร

ตอบ : ข้อดี เพื่อประโยชน์และหลักประกันในการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งการป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนา รวมทั้งเป็นการควบคุมมิให้ผู้ที่ขาดความรู้ความสามารถเข้ามาประกอบอาชีพในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม ซึ่งหากไม่มีการควบคุมบุคคลเหล่านั้น อาจเกิดความผิดพลาดที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนและสังคมโดยรวมได้ ข้อเสีย อาจถูกจำกัดไม่สามารถปฏิบัติงานโดยอิสระได้เหมือนเดิม ที่ไม่มีการควบคุม หากประสงค์จะปฏิบัติงานในวิชาชีพควบคุมก็สามารถขออนุญาตตามขั้นตอนที่กำหนดได้

ถาม : หน่วยงานใดที่ต้องนำมาบังคับใช้

ตอบ : ขอยกตัวอย่าง เช่น การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน การศึกษาคาบอุบัติซ้ำของกลุ่มรอยเลื่อนมีพลังของกรมทรัพยากรธรณี จะได้มีการกำหนดในคุณสมบัติของที่ปรึกษา กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อาจกำหนดในการขึ้นทะเบียนนักธรณีวิทยาในฐานะผู้จัดทำและรับรองรายงานลักษณะธรณีวิทยาแหล่งแร่ การจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในหัวข้อธรณีวิทยาและแหล่งแร่ต้องมีใบอนุญาตฯ ถึงจะสามารถลงนามรับรองในรายงานฯ ได้

ถาม : ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพมีอายุมากน้อยเพียงใด

ตอบ : ใบอนุญาตมีอายุห้าปี เว้นแต่การออกใบอนุญาตครั้งแรกให้มีอายุสามปี การต่อใบอนุญาตต้องเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ตามที่กำหนด

ถาม : มีประเทศไหนบ้างที่มีวิชาชีพธรณีวิทยาเป็นวิชาชีพควบคุม

ตอบ : จากการศึกษาการกำหนดให้วิชาชีพธรณีวิทยาเป็นวิชาชีพควบคุมในต่างประเทศ พบว่าประเทศแคนาดา มาเลเซีย อังกฤษ ประเทศในสหภาพยุโรป และกว่า 32 รัฐของสหรัฐอเมริกาที่ได้กำหนดให้มีกฎหมายควบคุมในการประกอบวิชาชีพนักธรณีวิทยา (Professional Geologist Licensing Act) ข้อกำหนดในการขอมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในรัฐและเขตปกครองของสหรัฐอเมริกา

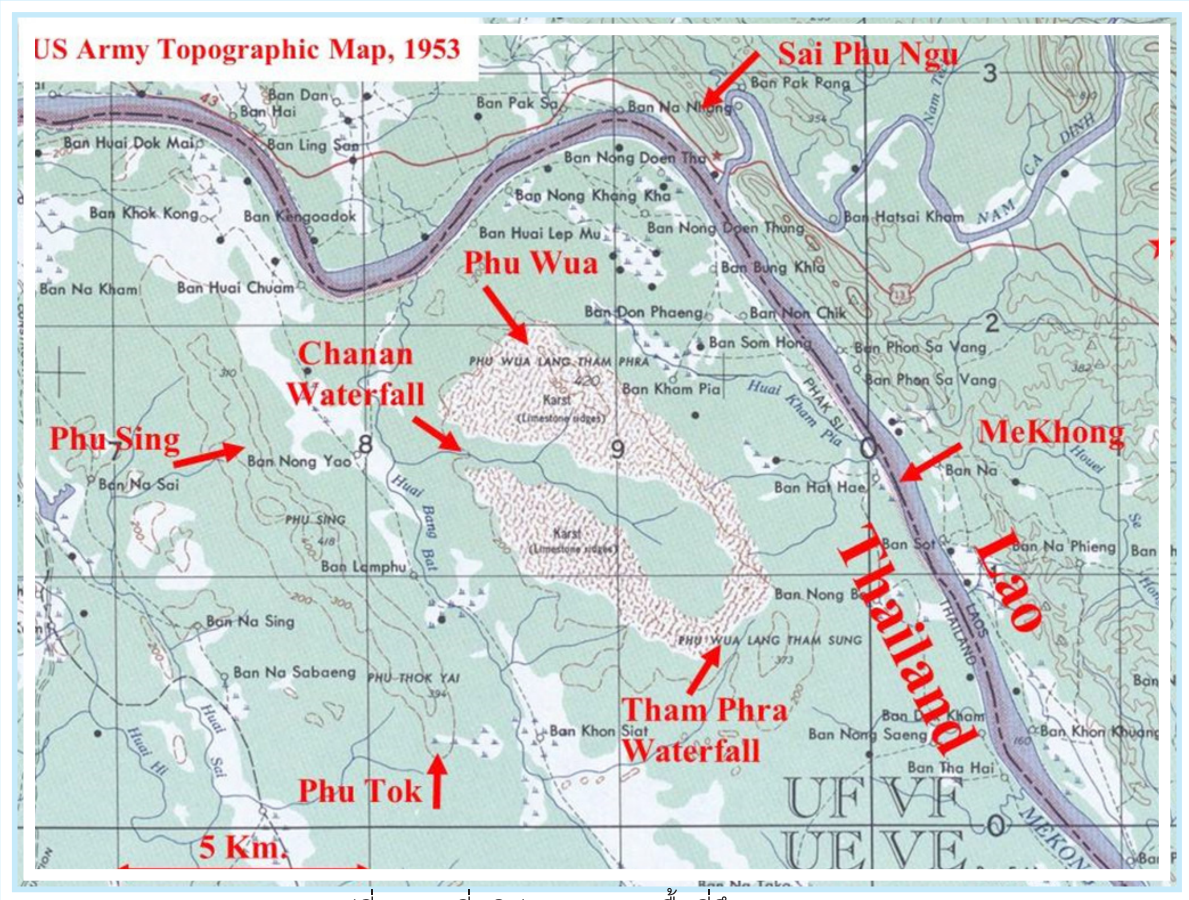
ถาม : การสมัครสมาชิกสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำอย่างไรบ้าง

ตอบ : ศึกษารายละเอียดได้ที่ https://www.cstp.or.th/#!/selectMemberType

ว่าด้วยภูทอก ตั้งแต่ก่อนทอกจนถึงหลังทอก

โดย นเรศ สัตยารักษ์ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ชมรมศิษย์เก่าธรณี มข.

พื้นที่บริเวณด้านตะวันออกเฉียงเหนือของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยนั้น เป็นสถานที่ที่ไม่ค่อยจะมีผู้คนเข้าถึงหรือไปเยือน ถึงแม้จะมีถนนจากหนองคายผ่านบึงกาฬไปนครพนม ที่ลัดเลาะเลียบไปตามลำน้ำโขง ผ่านภูมิประเทศที่สวยงาม มีเทือกเขาอยู่ในฝั่งลาว ส่วนฝั่งไทยส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบ จนกระทั่งเมื่อใกล้จะเข้าเขตนครพนม จึงมีภูเขาโผล่ขึ้นมา 3 ลูก ได้แก่ ภูสิงห์ ภูวัว และภูลังกา ในอดีตจึงมีคนรู้จักหรือเคยไปที่เขาทั้งสามลูกนี้น้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ หรือนักวิชาการในแต่ละด้าน

รูปที่ 1 แผนที่ภูมิประเทศแสดงพื้นที่ศึกษาภูทอก

ในปี พ.ศ. 2496 กองทัพบกของสหรัฐอเมริกาได้จัดพิมพ์แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:250,000 ครอบคลุมพื้นที่ของไทย และประเทศเพื่อนบ้าน ในจำนวนนี้ มีอยู่แผ่นหนึ่งชื่อ ระวางคำเกิด ; Kam Keut

ซึ่งแสดงข้อมูลต่อเนื่องจากไทยข้ามแม่น้ำโขงไปลาว (ตามรูปที่ 1) จะเห็นภูเขา สายภูงู ที่มีแนวยาวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้

ส่วนในเขตไทยจะเห็นเขาอีกสองลูก มีแนวการวางตัวในทิศทางที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ ภูสิงห์-ภูทอก ที่เป็นเทือกเขาที่มีขนาดเล็กแคบและยาว (ในแผนที่ให้ชื่อว่า Phu Sing-Phu Thok Yai) อีกลูกหนึ่งคือ ภูวัว (Phu Wua Lang Tham Phra)

ในส่วนของภูวัวนั้น ผู้จัดพิมพ์ได้แสดงสัญลักษณ์พิเศษลงไป และมีอักษรภาษาอังกฤษบรรยายว่า Karst (Limestone Ridges) เข้าใจว่าระหว่างการแปลงภาพถ่ายทางอากาศมาเป็นแผนที่ลายเส้นนั้น ช่างผู้แปลความหมายนั้นคงคิดว่าโขดหินบนยอดภูวัวเป็นหินปูน เหมือนกับภูหินปูนของแขวงคำม่วนที่อยู่อีกฝั่งของแม่น้ำโขง ก็เลยอยากอวดความสามารถของตนเอง โดยการระบุว่า ที่ฝั่งไทยก็มีเทือกเขาหินปูน คือกั้นเด้อ และน่าจะเป็นด้วยเหตุนี้แหละ สมัยที่ข้าพเจ้าเพิ่งจะเข้าทำงานที่กองธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณีใหม่ ๆ จึงได้รับทราบจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงท่านหนึ่งว่า มีเพื่อนชาวอเมริกันของท่านแนะให้กรมฯ ส่งนักธรณีวิทยาไปสำรวจหาแร่บอกไซต์รอบเขา ภูวัว ว่าซั่น

แผนที่ธรณีวิทยาของประเทศไทยของกรมทรัพยากรธรณีปี พ.ศ. 2512 ไม่ได้ให้ภูวัวเป็นหินปูน แต่ให้ประกอบขึ้นด้วยหมวดหินภูพาน ของกลุ่มหินโคราช เช่นเดียวกับภูสิงห์-ภูทอก และภูลังกา ซึ่งการทำแผนที่ครั้งนั้น เข้าใจว่ามิได้มีการออกมาตรวจสอบในสถานที่จริง แต่คงจะแปลความหมายจากภาพถ่ายทางอากาศ โดยไล่เรียงมาจากฝั่งลาว จากหินปูนยุคเพอร์เมียน ที่อยู่ออกไปทางด้านตะวันออก และให้ภูสายงูเทียบเท่าได้กับตอนล่างของกลุ่มหินโคราช (หมวดหินภูกระดึง+พระวิหาร) แล้วให้ภูวัว ภูสิงห์ ภูลังกา เป็นหมวดหินภูพาน ส่วนที่ราบลุ่มทั้งหมดของตอนเหนือของเทือกเขาภูพาน ให้เป็นหมวดหินโคกกรวด และเกลือหิน

เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้จัดทำแผนที่ธรณีวิทยาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระวาง 1:500,000 นั้น ได้มีโอกาสเข้าไปสำรวจและตรวจสอบธรณีวิทยาใหม่ทั้งอีสาน และพบว่าหินที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นภูเขาทั้งสามลูก รวมทั้งหินที่พบตามโขดหินหรือเนินสูงในอีสานเหนือนั้น ไม่มีลักษณะของเนื้อหินและลักษณะอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกับของหมวดหินภูพานหรือหมวดหินอื่นเลย แต่น่าจะเป็นหินทรายที่เกิดสะสมตัวในทะเลทราย เพราะนอกเหนือจากเนื้อหินที่แตกต่างไปแล้ว ยังพบว่ามีชั้นหินเฉียงระดับขนาดใหญ่มาก และมีมุมเอียงเทสูงถึงมากกว่า 20 องศา

เป็นวิทยากรสอนนักธรณีรุ่นหลัง

ประกอบกับช่วงเวลานั้น ข้าพเจ้าก็ได้ทำหน้าที่กำกับดูแลการสำรวจปิโตรเลียมของบริษัทน้ำมันต่างชาติด้วย จึงได้ศึกษาข้อมูลใต้ผิวดิน เช่น ข้อมูลการวัดความไหวสะเทือน และข้อมูลหลุมเจาะทั้งหลุมเจาะสำรวจน้ำมัน และหลุมเจาะของโครงการโปแทช ทำให้มั่นใจว่าชั้นหินที่พบใกล้แม่น้ำโขงนั้น วางตัวอยู่บนชั้นเกลือหินของหมวดหินมหาสารคาม จึงได้เสนอให้ตั้งเป็นหมวดหินภูทอก (Phu Tok Formation) เทียบได้กับชั้นหินตะกอนพัดพาบน (Upper Clastics) ของหมวดหินมหาสารคาม ไม่มีการประเมินความหนาของหมวดหิน

การที่ใช้ภูทอกมาเป็นชื่อของหมวดหินก็เนื่องจากว่า เป็นภูเขาลูกเดียวที่สามารถสำรวจวัดลำดับชั้นหินได้ดีที่สุด และหนาที่สุด เพราะภูเขาลูกอื่นๆ นั้น ยังคงเป็นที่อยู่ของหน่วยปฏิบัติการของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองไม่อนุญาตให้ขึ้นไปทำงาน และลำดับชั้นหินทั้งหมดได้อ้างอิงประกอบกับข้อมูลหลุมเจาะสำรวจปิโตรเลียม ดังนี้ ล่างสุดจะเป็นหินโคลนเนื้อละเอียดสีแดง ตอนกลางจะเป็นการสลับกันของหินทรายแป้งกับหินทราย ตอนบนสุดเป็นหินทรายไม่แสดงชั้นที่เกิดสะสมตัวในทะเลทราย

ต่อมาเมื่อไม่นานมานี้ กรมทรัพยากรธรณีได้เข้ามาสำรวจเพิ่มเติม และได้กำหนดให้หมวดหินภูทอกประกอบด้วยหมู่หิน 3 หมู่ ดังนี้ ล่างสุดคือหมู่หินนาหว้า ประกอบด้วยหินโคลน ถัดขึ้นมาคือ หมู่หินคำตากล้า มีหินทรายแป้งและหินทรายสลับกัน มีการสะสมตัวผสมระหว่างโดยแม่น้ำ และโดยลม บนสุดคือหมู่หินภูทอกน้อย ประกอบด้วยหินทรายที่สะสมตัวในทะเลทรายเกือบทั้งหมด จากข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน สามารถเขียนประวัติความเป็นมาของพื้นที่ด้านตะวันออกเฉียงเหนือของอีสานได้ ดังนี้

รูป นเรศ สัตยารักษ์ ผู้เขียน

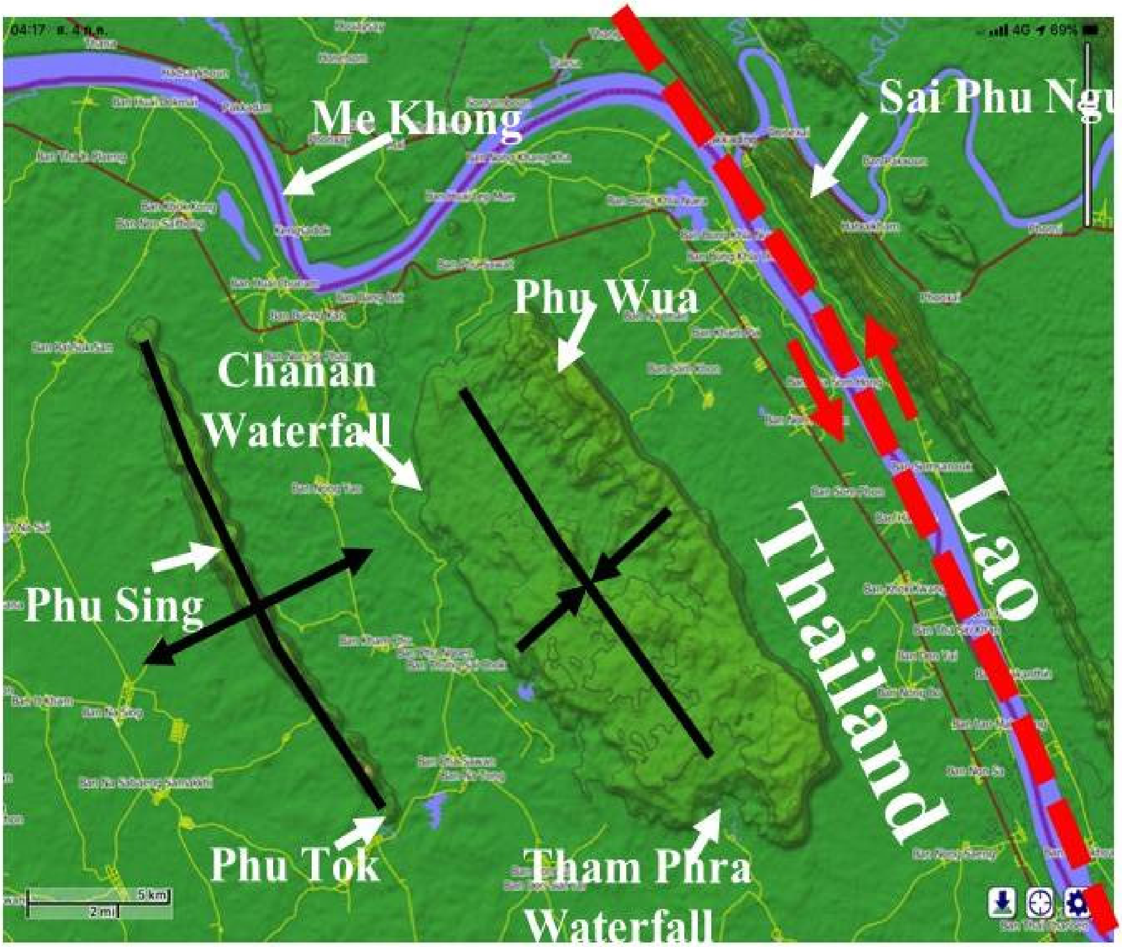
เริ่มจากสมัยที่ไดโนเสาร์ยังอาศัยอยู่ พื้นที่บริเวณนี้จะเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ไพศาล มีแม่น้ำขนาดใหญ่หลายสายไหลมาจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปสู่ทิศตะวันตก

จากนั้น ในช่วงของยุคครีเทเชียสตอนต้น ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงของธรณีเทคโทนิค พื้นที่ตะวันออกและตะวันตกของเมียนมาร์ได้เคลื่อนตัวมาเชื่อมกัน ทำให้เกิดการยกตัวของเทือกเขาเลย-เพชรบูรณ์ หมวดหินโคกกรวดด้านตะวันตกถูกกัดเซาะผุพังทำลาย บริเวณด้านตะวันออกยุบตัวลงเกิดเป็นแอ่งเกลือ ซึ่งยังไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดว่า น้ำเค็มในแอ่งดังกล่าวนั้น เกิดจากทะเลสาบน้ำเค็ม หรือว่าน้ำทะเลไหลเข้ามา ปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น 3 ครั้ง ทำให้เกิดการสะสมตัวของชั้นเกลือหิน 3 ชั้นสลับกับชั้นดินโคลนสีแดง

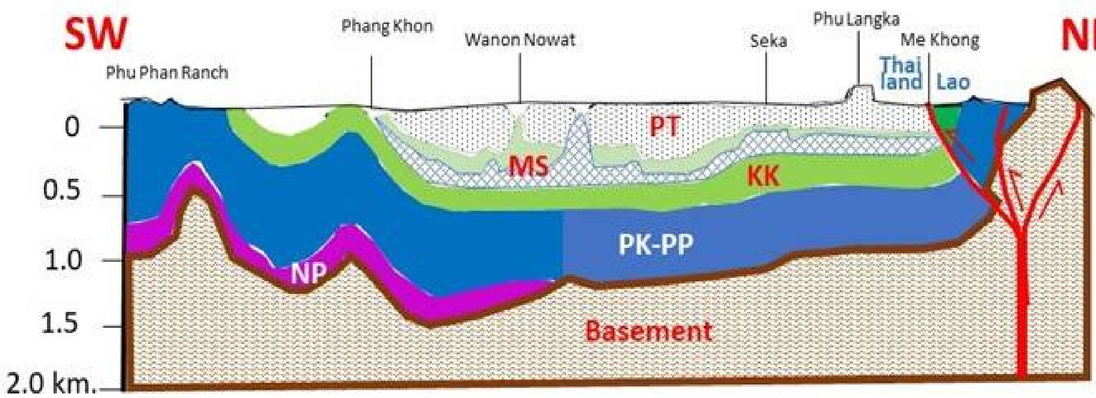
และท้ายที่สุด แอ่งดังกล่าวก็ตื้นขึ้น เกิดการสะสมตัวของหินโคลนของหมวดหินภูทอก บริเวณทั้งหมดกลายเป็นพื้นที่ร้อนและแห้งแล้ง โดยในช่วงแรกยังจะมีแม่น้ำอยู่หลายสาย แต่ท้ายที่สุดก็กลายเป็นทะเลทรายที่มีทั้งเนินทรายและแอ่งน้ำระหว่างเนินทราย (Dune and Interdune Lake) โดยทรายทั้งหมดถูกพัดพามาจากทิศเหนือ

หลังจากนั้น ตะกอนที่สะสมตัวในทะเลทรายภูทอกก็กลายเป็นหิน จนกระทั่งในยุคพาลีโอจีนตอนต้น เมื่อแผ่นทวีปอินเดียเข้าเชื่อมกับจีน ส่งผลกระทบต่อแผ่นดินไทยและอินโดจีน ทำให้บริเวณส่วนใหญ่ของประเทศไทยยุบตัว เกิดแอ่งสะสมตะกอนชนิดกราเบนและกึ่งกราเบน ขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือถูกยกตัวขึ้นกลายเป็นที่ราบสูง

กระบวนการทางธรณีวิทยาที่สำคัญต่อมาก็คือ เกิดรอยเลื่อนเหลื่อมด้านซ้ายท่าแขก-เซโปนตามแนวของแม่น้ำโขง (ตามรูปที่ 2 และ 3) ซึ่งหากมองจากด้านบนจะเห็นว่า แผ่นดินฝั่งลาวจะเคลื่อนตัวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ หรือว่าฝั่งไทยเคลื่อนตัวไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ แต่หากมองในแนวตัดขวางจะเห็นว่าแผ่นดินฝั่งลาวจะถูกดันให้สูงขึ้นเมื่อเทียบกับฝั่งไทย

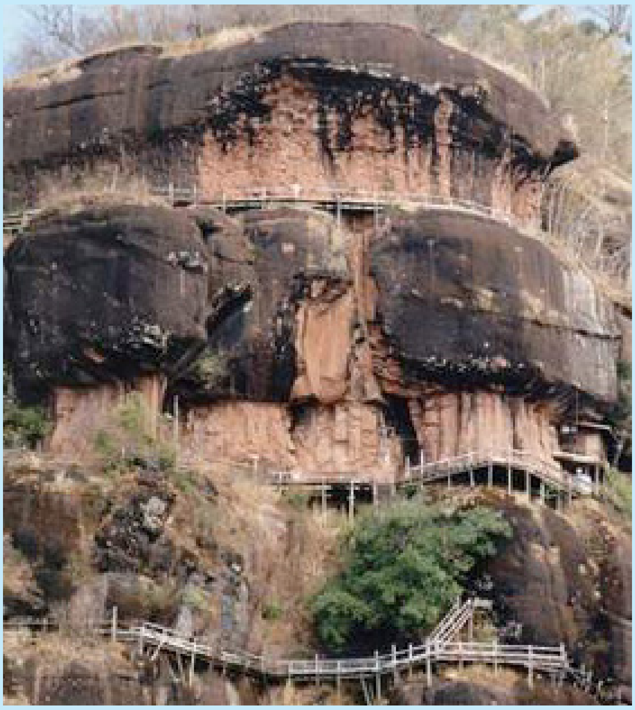

รูปที่ 2 แผนที่แสดงความสูงบริเวณภูวัว-ภูสิงห์ แสดงโครงสร้างรูปประทุนภูสิงห์ โครงสร้างรูปประทุนหงายภูวัว และรอยเลื่อนเหลื่อมด้านซ้ายท่าแขก-เซโปน

รูปที่ 3 ภาพตัดขวางแนวตะวันตกเฉียงใต้-ตะวันออกเฉียงเหนือ จากเทือกเขาภูพานผ่านภูลังกา และแม่น้ำโขง แสดงถึงชั้นหินของกลุ่มหินโคราช ชั้นเกลือหิน และหมวดหินภูทอก รวมทั้งรอยเลื่อนท่าแขก-เซโปน ตามแนวแม่น้ำโขง

รอยเลื่อนท่าแขก-เซโปนนี้ น่าจะเป็นตัวชักนำให้แม่น้ำโขงไหลจากด้านตะวันตกของไทยมาสู่แดนอีสาน แม่น้ำโขงและบริวารนับเป็นตัวการสำคัญที่กัดเซาะแผ่นดินอีสานในพื้นที่แห่งนี้ จนทำให้ภูมิประเทศเป็นเหมือนดังเช่นปัจจุบัน เหลือไว้แต่ภูวัว และภูลังกาที่เป็นภูเขาที่มีโครงสร้างชั้นหินเป็นรูปประทุนหงาย ส่วนโครงสร้างรูปประทุนที่เคยมีอยู่ทางด้านตะวันตกของภูเขาทั้งสองลูกนั้น ถูกกัดเซาะหายไปเกือบสิ้น เหลือแต่ภูสิงห์-ภูทอก ที่เป็นแกนกลางของโครงสร้างรูปประทุน ตามรูปที่ 2 แต่โดยส่วนใหญ่จะพบเป็นโขดหินขนาดใหญ่ซ่อนอยู่ในป่าบางแห่งเท่านั้น

ภาพภูทอกน้อย จังหวัดบึงกาฬ
ที่มาภาพ กรมทรัพยากรธรณี

เนื่องจากชั้นหินตอนบนของหมวดหินภูทอกนั้น เป็นหินทรายที่มีความหนามาก และมีชั้นหินเฉียงระดับขนาดใหญ่มาก ประกอบกับมีแนวแยก (Joints) ที่ได้รับอิทธิพลจากรอยเลื่อนท่าแขก-เซโปน เมื่อถูกกัดเซาะผุพัง ทำลายโดยธรรมชาติ ทั้งฝน แสงแดด ความร้อน ความเย็น ความโน้มถ่วง และกระบวนการอื่น ๆ จนทำให้ภูเขาเหล่านี้มีสภาพที่หลงเหลือ เป็นภูมิประเทศที่แปลกตา มีน้ำตกที่เป็นลานหินทรายใหญ่โต เช่น น้ำตกชะแนน น้ำตกเจ็ดสี น้ำตกถ้ำพระ และบนยอดเขานั้น หลายบริเวณกลายเป็นลานหินมีต้นไม้น้อยมาก เช่น หินสามวาฬ ลานสิงห์ บนยอดภูสิงห์ ลานอเมริกา บนยอดภูวัว และลานหินอื่น ๆ อีกมากมาย จนทำให้ช่างเขียนแผนที่ของกองทัพบก สหรัฐอเมริกา เข้าใจผิดคิดว่า ภูวัวเป็นภูเขาหินปูน

กล่าวโดยสรุปแล้ว หินทรายที่ภูสิงห์-ภูทอก ภูวัว และภูลังกา รวมทั้งตามพื้นราบในบริเวณด้านตะวันออกเฉียงเหนือของภาคตะวันออกเฉียงเหนือนั้น ส่วนใหญ่จะเกิดสะสมตัวในทะเลทราย พื้นที่ทั้งหมดถูกยกตัวขึ้นเนื่องจากอิทธิพลของการชนกันของอินเดียกับจีน และรอยเลื่อนท่าแขก-เซโปน กลายเป็นภูเขาที่สภาพภูมิประเทศ และลักษณะทางธรณีวิทยาที่สวยงาม แปลกตา น่าสนใจ เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว อันสมควรที่จะต้องช่วยกันดูแล บำรุงรักษา เพื่อให้คงอยู่ยาวนานตลอดไป

ธรณี เชื้อเพลิง พลังงาน สื่อ (ตอนที่ 1)

โดย : อภิชาต จีนมูล (ป๊อง Geo 07)

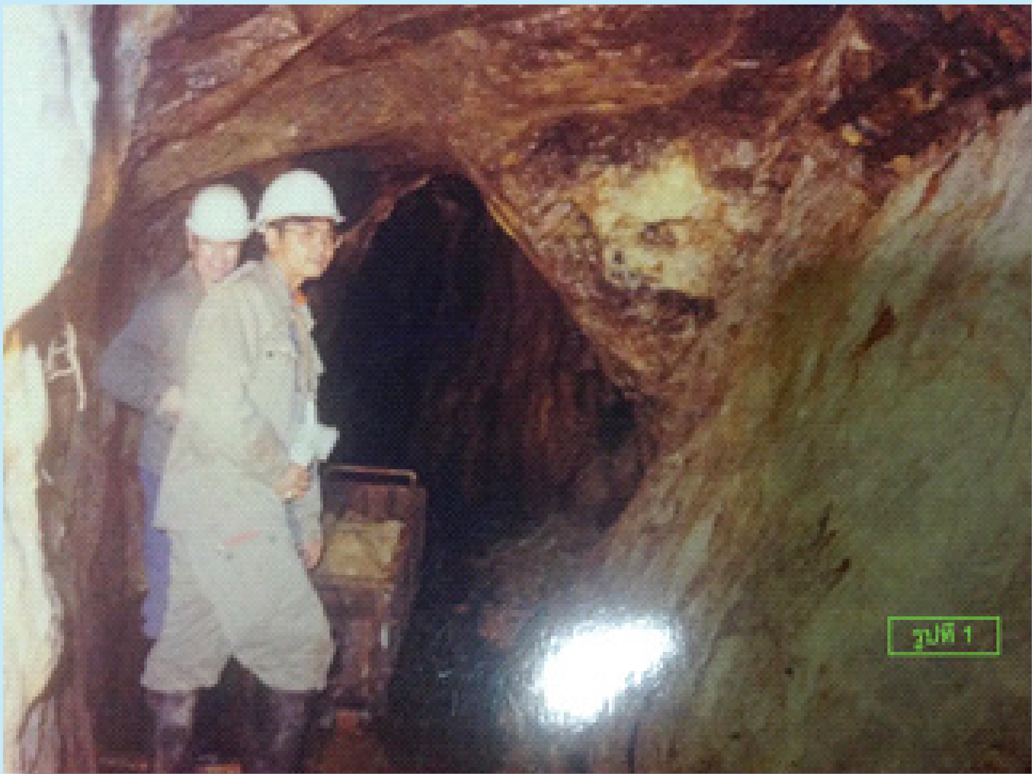
ก่อนจะเข้าสู่รายละเอียดต่าง ๆ ของงานด้าน "สื่อ" ผมขออนุญาตเท้าความให้เห็นความเป็นมาและความสัมพันธ์ของงานต่าง ๆ ในช่วงชีวิต จนสุดท้ายมาจบกับงานใน "ด้านสื่อ"

เส้นทางความเป็นมา

"ธรณีวิทยา" คือจุดเริ่มต้นของทุกสิ่งในด้านอาชีพ

ในปี 2525 - 2530 จากชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย ที่ได้มีโอกาสศึกษาระดับปริญญาตรีสาขา "ธรณีวิทยา" และมีโอกาสได้ศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับแร่เชื้อเพลิงต่างๆ รวมถึงการสำรวจ พัฒนา ทำเหมืองและใช้ประโยชน์ ซึ่งมีในหลักสูตร แต่ยังไม่มาก

อีกทั้งการที่ผมเองยังเป็นนักศึกษาที่ยังไม่รู้เป้าหมายตนเองชัดเจนว่า จบไปแล้ว จะได้ทำงานในด้านใดของธรณีวิทยา จึงไม่ได้โฟกัสแบบสนใจเฉพาะ ยังเป็นความรู้อะไรที่เรียนแบบกว้างๆ ยังไม่ศึกษาเจาะลึกในรายละเอียดมากนัก

บทหลังจบปริญญาตรี..**บทเริ่มต้นทำงานในฐานะ "นักธรณีวิทยา"**

ปี 2530 หลังจบมา ในช่วงแรกได้มีโอกาสทำงานในภาคเอกชนที่เหมืองแร่พลวงในระยะเวลาสั้นๆ (ด้วยการชวนของรุ่นพี่ที่รัก ธรณีรุ่น 6 คือพี่สงวน ซูซ้าง) ต่อมาผมได้ลาออกและเปลี่ยนมาทำเหมืองผลิตหินบล็อกแกรนิต เพื่อตัดส่งโรงงานผลิตหินประดับ (ด้วยการเชิญชวนจากรุ่นพี่ที่เคารพ คือพี่วีรวัฒน์ รุ่น 3 และพี่ดอน สุดารัตน์ รุ่น 5) แต่ทำได้ไม่นานเช่นกัน

พอดีในช่วงปลายปี 2530 กรมทรัพยากรธรณี เปิดสอบตำแหน่งนักธรณีวิทยา แต่เป็นลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งผมได้ไปสอบและติดขึ้นบัญชีไว้ และต่อมาไม่นาน กรมทรัพย์ได้เรียกไปรายงานตัวในฐานะลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง "นักธรณีวิทยา" สังกัดกองธรณีวิทยา จึงได้ไปรายงานตัว และได้ทำงานสำรวจธรณีวิทยาเพื่อทำแผนที่ธรณีวิทยามาตราส่วน 1:50,000 ในหลายพื้นที่ของไทย ได้ทำงานในตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวอยู่เกือบ 2 ปีที่กรมทรัพย์จนถึงปี 2532 (เดือนตุลาคม)

อีกครั้ง.. คุณสงวน ชูช้าง ซึ่งเป็นรุ่นพี่ที่สนิทกันจึงได้ชวนมาทำงานที่กองเชื้อเพลิงธรรมชาติ (เนื่องจากตอนต้นปี 2531 ผมได้สอบติดเพื่อขึ้นบัญชีเป็นข้าราชการสังกัดกรมทรัพย์ได้) ซึ่งคุณอารยะ นาคะนาท ที่เป็นรองหัวหน้าโครงการสำรวจและประเมินศักยภาพถ่านหินในขณะนั้น ได้บอกว่าต้องการคนที่สนใจงานในด้านนี้ตรงๆ และจะได้บรรจุเป็นข้าราชการให้ ซึ่งบังเอิญผมก็สนใจ จึงได้ตอบตกลงที่จะมาทำงานที่โครงการนี้ สังกัดกองเชื้อเพลิงธรรมชาตินี้ (แม้ว่าจะได้บรรจุช้ากว่าปกติไปนิดนึง เพราะอย่างคุณสังคม บุรบูรณ์ ซึ่งต่อมาคือน้องสนิทอีกคนจากรั้ว มข. ที่สอบได้ลำดับหลังและต่อจากผม แต่ได้บรรจุก่อนที่กองเดียวกัน แต่เขาเน้นเริ่มต้นทำงานด้านปิโตรเลียม) ดังนั้นในเดือนตุลาคม 2532 นี้ จึงเป็นปฐมบทอย่างแท้จริงที่ทำให้ผม เข้ามาเกี่ยวข้องด้าน "เชื้อเพลิงและพลังงาน" ในลำดับถัดมา

การเริ่มงานด้าน "เชื้อเพลิง"

ในปี 2532 - 2544 รวมระยะเวลานานถึง 12 ปี ที่ผมเน้นทำงานในด้านถ่านหินเป็นหลัก โดยเน้นสำรวจหาแหล่งถ่านหินเพื่อเพิ่มปริมาณสำรองเชื้อเพลิงให้ประเทศ รวมถึงการศึกษาวิจัยการใช้ประโยชน์ถ่านหิน หรือการสำรวจและพัฒนาก๊าซมีเทนในชั้นถ่านหิน (Coal Bed Methane//CBM)

ปี 2534 และปี 2538 เป็นต้นมา เริ่มเกี่ยวข้องกับงานความร่วมมือด้านถ่านหินและ CBM กับต่างประเทศ แต่เน้นศึกษาใน "เชิงเทคนิคที่ส่วนใหญ่มีพื้นที่ปฏิบัติงานในประเทศ" เช่นโครงการ ESCAP และร่วมงานกับรัฐบาลญี่ปุ่นแต่ผ่านหน่วยงาน JICA, NEDO และ JCOAL ความร่วมมือกับ APEC เวทีอาเซียนด้านพลังงานผ่านเวที AFOC (ASEAN Forum on Coal) และเวทีทวิภาคีอื่น ๆ (รูปที่ 1)

ปี 2544 เริ่มเพิ่มงานหรือปฏิบัติงานด้านการสำรวจและพัฒนาแหล่งหินน้ำมันและปิโตรเลียม

ปี 2546 เป็นต้นมา ได้โอนมาสังกัดกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน ทำงานเกี่ยวข้องกับการสำรวจ พัฒนาและใช้ประโยชน์ ถ่านหิน หินน้ำมัน ปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงธรรมชาติทางเลือก เช่น Coalbed methane, shale gas และมีโอกาสร่วมงานกับต่างประเทศมากขึ้น

การขยายงานไปสู่ภาพพลังงานโดยรวมและความร่วมมือกับต่างประเทศ

ปี 2549 เป็นต้นมา ด้วยประสบการณ์และอายุงานที่มากขึ้น จึงเริ่มรับผิดชอบหลักในงานฝ่ายเลขาฯ ในความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น

- ฝ่ายเลขาฯ ความร่วมมือระหว่างกรมเชื้อเพลิงฯ กับหน่วยงานในประเทศ เช่น กับ กฟผ. ด้านการจัดการแหล่งเชื้อเพลิงแข็ง และโรงไฟฟ้า ฝ่ายเลขาฯ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับถ่านหิน ทั้ง 9

กระทรวง เพื่อบูรณาการงานการจัดการด้านถ่านหินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ไม่ส่งผลกระทบที่เกินมาตรฐานต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม

- ฝ่ายเลขาฯ และตัวแทนในความร่วมมือกับ ตปท. เช่น คณะกรรมการ AFOC ฝ่ายไทยในเวทีอาเซียน ฝ่ายเลขาฯ ของคณะทำงานฝ่ายไทยด้านพลังงานเชื้อเพลิงทางเลือกกับ APEC ฝ่ายเลขาฯ ด้านพลังงานทางเลือกทั้งหมดกับเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น CCOP, AMEM, SOME ทั้งพหุภาคีและทวิภาคี

ในช่วงปี 2550 เป็นต้นมาเริ่มมีประเด็นร้อนแรงในการต่อต้านการสำรวจและพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมในประเทศ จึงได้มีโอกาสไปชี้แจงในบางเวทีที่มีความขัดแย้งกับประชาชนบางภาคส่วน

เป็นผู้ช่วยและตัวแทนฝ่ายเลขาฯ ของกรมฯ ด้านเชื้อเพลิงทางเลือก ในการประสานงานร่วมมือด้านพลังงานกับหน่วยงานต่างๆ ภายในกระทรวงพลังงาน ทำให้รับรู้และเพิ่มความรู้มุมมองของพลังงานในภาคส่วนอื่นๆ ทั้งระบบ เช่น พลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียน

รูปที่ 2

การทำงานในภาค "สื่อ"

ในช่วงต้นปี 2560 หลังจากที่ ผมได้ลาออกจากงานราชการ เพื่อพักฟื้นฟูสุขภาพ

ต่อมาประมาณกลางปี จึงได้รับการติดต่อ จากผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง ที่เคยร่วมงานกัน ในด้านพลังงานมาร่วม 10 ปี

ท่านอาจจะ เล็งเห็นวิธีคิดแนวการทำงานและอุปนิสัย ท่านจึงดึงมาร่วมงานเพื่อจัดทำรายการทีวี ที่เกี่ยวข้องด้านพลังงาน ในช่องทีวีช่องหนึ่ง

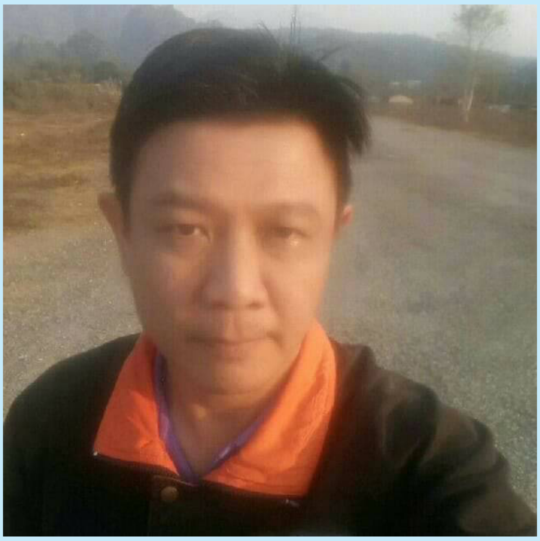
ด้วยความที่ไฟการทำงานด้านพลังงานของผมตอนนั้นยังแรง จากประสบการณ์ในชีวิตการทำงานร่วม 30 ปี หลังจากจบการศึกษามา ผมได้มีโอกาสพบปะพูดคุย ประชุม ร่วมงานกับผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงานจำนวนมากจากทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผมเองจึงเป็นคนหนึ่งที่ พอจะมองเห็นปัญหาด้านพลังงานของประเทศหลายด้าน ที่ประชาชนทั่วไปยังไม่มีข้อมูลข้อเท็จจริงในด้านนี้ ทำให้เกิดความขัดแย้งในวงสังคมเป็นอย่างสูง

ผมจึงคิดว่าเป็นโอกาสของทีมงานและผม ที่จะ "สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงให้แก่สังคม" (รูปที่ 2) นี่คือจุดเริ่มต้นของผมกับแวดวงสื่อ (แม้ว่าจะในระยะเวลาสั้นๆ แต่มันอาจจะยังไม่จบ)

หมายเหตุ ถ้าพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ยังสนใจจะอ่านต่อว่า มันจะเป็นยังไงต่อไป แล้วยังไง มันได้ดังใจทุกอย่างมั้ย มันเลิศหรูมั้ย หรือมีปัญหาอะไรมั้ย ผมก็ยินดีที่จะเขียนให้อ่านต่อครับ (ขอจบตอนที่ 1 เพียงแค่นี้ก่อนครับ)

การใช้ซอฟท์แวร์ทำแบบจำลองหาความสูงกำแพงป้องกันหินร่วงในพื้นที่เสี่ยงภัย

ผู้เขียน : ปริญญา ทองเที่ยงดี (อั๋น G13)

การก่อสร้างที่เกิดจากมนุษย์เราได้เข้าไปล่วงล้ำสู่พื้นที่ธรรมชาติ ซึ่งมีโอกาสเสี่ยงเกิดภัยทางธรรมชาติสูง เช่น การก่อสร้างในพื้นที่ภูมิประเทศที่เป็นภูเขา มีโอกาสเสี่ยงภัยพิบัติจากธรรมชาติทั้งจากดินถล่ม หินร่วง น้ำท่วม หรือแม้แต่การกัดเซาะพังทลาย ซึ่งควรที่เราจะให้ความสำคัญในการศึกษาธรณีวิทยาและลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ดีเพียงพอ การระวังป้องกันภัยพิบัติด้านธรณีวิทยา ควรที่เราจะนำเอาความรู้เทคโนโลยีมาช่วยในการวางแผน การจัดการ เพื่อที่เราจะอยู่ในพื้นที่เสี่ยงได้อย่างปลอดภัย

วันนี้ขอเล่าเรื่องราวการใช้เทคโนโลยีธรณีทางด้านกลศาสตร์หิน (Rock Mechanics) เพื่อทำแบบจำลองหินร่วง (rockfall) ในพื้นที่ก่อสร้างเขื่อนแห่งหนึ่งใน สปป.ลาว ซึ่งโครงการได้ประเมินว่าหากเกิดหินร่วงลงมาข้างล่างโรงงานเหล็ก ก็อาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่ออาคารสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ด้านล่างและยังรวมไปถึงความปลอดภัยของชีวิตคนที่ทำงานในโรงงานด้วย

สภาพธรณีวิทยาบริเวณนี้เป็นหินแอนดีไซต์ (Andesite) และชั้นดินเหนียว จากการศึกษาสภาพพื้นที่ในบริเวณโรงงานและพื้นที่ใกล้เคียง พบว่ามักมีการเกิดปัญหาดินถล่ม หรือหินเลื่อนไหลและร่วงหล่นลงมาบ่อยครั้งโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน การเกิดฝนตกในบางครั้งมีปริมาณที่สูงและมีน้ำมาก ในพื้นที่บริเวณนี้จึงมักเกิดการไหลบ่าของน้ำป่าและมีการถล่มพังทลายในพื้นที่ จึงเป็นที่ที่ทางโรงงานให้ความสำคัญในการศึกษาเพื่อเฝ้าระวังและกำหนดวิธีในการป้องกันไว้ก่อน

ในส่วนของการดำเนินการโครงการ ได้มีการทำในหลายส่วนเพื่อระวังป้องกัน เช่น การแก้ไขดินหรือหินที่จะเลื่อนไหลสไลด์ลงมา โดยใช้วิธีการเรียงหินทับยันไว้ (Rock Buttress) หรือการระวังป้องกันในบริเวณด้านข้างซึ่งมีหินร่วง (Rockfall) ลงมา โดยวางแผนทำกำแพงกันหินร่วงแบบกล่องหิน (Gabion Wall) ซึ่งในครั้งนี้จะขอนำเสนอแนวคิดในการนำเอาแบบจำลองซอฟแวร์ RockFall มาช่วยทำแบบจำลองออกแบบความสูงกำแพง เริ่มจากการสำรวจพื้นที่ภูมิประเทศและลักษณะที่สำคัญด้านธรณีวิทยา การเก็บข้อมูลธรณีเทคนิคที่สำคัญและข้อมูลสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะข้อมูลปริมาณน้ำฝน เป็นต้น

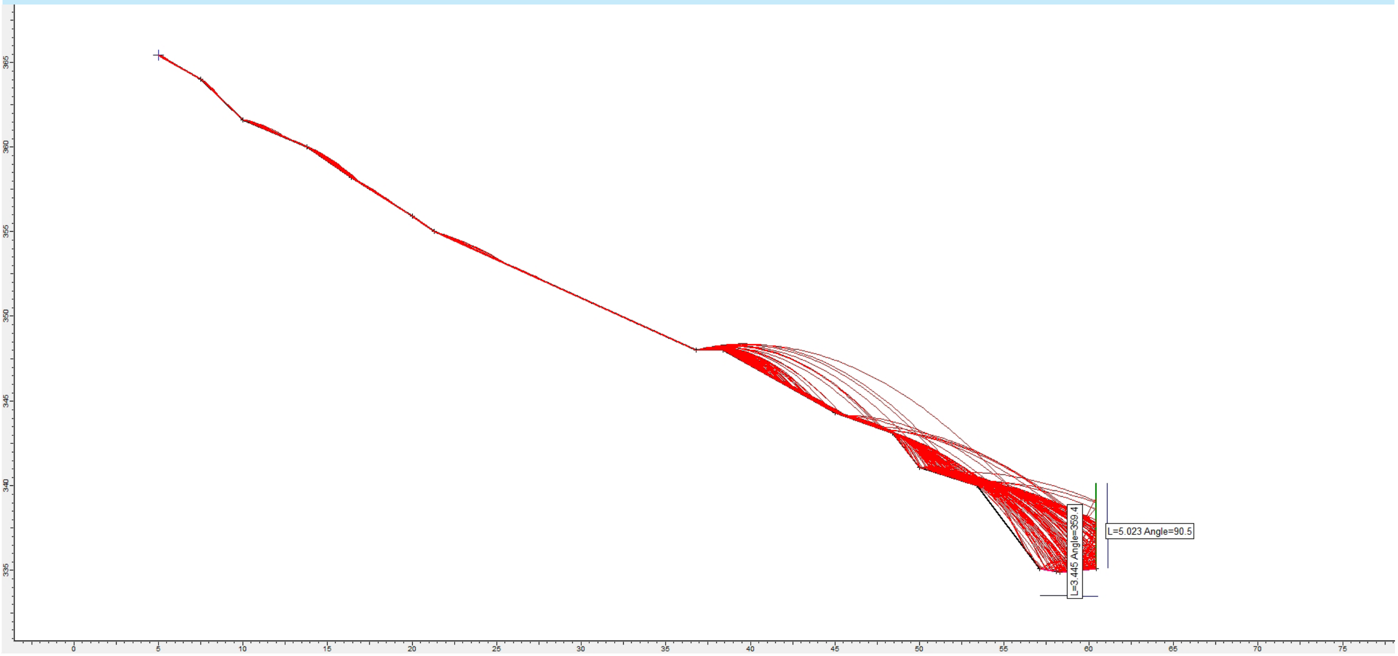
เมื่อได้ข้อมูลจากรวบรวมที่เพียงพอ ก็จะนำมาใช้ร่วมกับความรู้ด้านวิศวกรรมธรณีเทคนิค ทำเป็นแผนที่ธรณีวิทยาในระดับที่มีความถูกต้อง เหมาะสมกับการใช้งาน แสดงชนิดดินและหิน ภาพตัดขวางในแต่ละแนวที่น่าสนใจ ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญในการประเมินความเสี่ยง

จากนั้นก็จะเริ่มทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของข้อมูล นำมาทำการสร้างแบบจำลอง โดยตัวอย่างในโครงการพบว่าพื้นที่ Section 2 มีทิศทางที่ก่อให้เกิดผลกระทบ และมีความชันมากทำให้มีโอกาสเกิดความเสี่ยงสูง ทำให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อโรงงานและพนักงานที่ทำงานด้านล่างได้

จึงมีการหาวิธีทางป้องกัน โดยในครั้งนี้โครงการกำหนดจะใช้วิธีป้องกันโดยทำกำแพงแบบกล่องหิน (Gabion Wall) เพื่อใช้ป้องกันหินร่วงหล่น การออกแบบครั้งนี้ได้นำเอาโปรแกรมมาช่วยในการคำนวณ คือ

โปรแกรม RockFall

รูปแสดงทิศทาง Rockfall และ Slope Stabilization โดย Rock Buttress

แผนที่แสดงทิศทางและโอกาสที่จะเกิดหินร่วงลงมา

ซึ่งการวิเคราะห์ได้กำหนดระยะทางจากขอบล่าง slope หรือ slope toe ถึงบริเวณที่จะตั้ง gabion wall มีระยะ 3 เมตร slope มีความสูง 35 เมตร มีความชันเฉลี่ย 32 องศา ในการทำแบบจำลองจะให้มีความสูง gabion wall ที่แตกต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ 4, 5, 6 เมตร และมีการเลือกน้ำหนักก้อนหินที่จะใช้ในซอฟท์แวร์จำลองแตกต่างกัน 4 ขนาด คือ 5, 10, 15, 20 กิโลกรัม แต่ในผลการวิเคราะห์จะแสดงแบบจำลองน้ำหนัก 5 กิโลกรัมให้ดูเท่านั้น เนื่องจากพบหินในกลุ่มนี้มาก กระจายตัวอยู่ทั่วไป อีกทั้งเมื่อมีการตกกระทบจะเด้งกระดอนอย่างมาก

แบบจำลองการตกกระทบของหินน้ำหนัก 5 กิโลกรัม จำนวน 100 ตัวอย่าง ความสูง gabion wall 5 เมตร

สรุปผลการศึกษาได้เสนอแนะนำให้เลือกใช้ความสูง gabion wall ที่ระดับ 5 เมตร โดยทั่วไปในการวิเคราะห์ rockfall นั้น เป็นการคำนวณที่เกี่ยวข้องทางค่าสถิติ ดังนั้นเพื่อลดความแปรปรวนทางสถิติ การศึกษาข้อมูลในงานธรณีเทคนิคเพิ่มเติมจึงมีความสำคัญ เช่น ค่าสัมประสิทธิ์การตกกระทบของผิวสัมผัส ความเร็วต้นของหิน เป็นต้น เพื่อช่วยให้การสร้างแบบจำลอง rockfall มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นานาสาระกับบรรพชีวินวิทยา

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.มงคล อุดชาชน (แอร์ Geo 19)

เริ่มแรกผมขอเกริ่นนำก่อนละกันครับ เนื้อหานี้เขียนเล่าสู่กันฟังตามความเข้าใจจากการอ่าน การวิจัย และประสบการณ์ส่วนตัว หากผิดพลาดหรือขัดใจเพื่อน พี่ น้องอย่างไรต้องขออภัยล่วงหน้าก่อนเลย

ศึกษาลำดับชั้นหินและฟอสซิล กลุ่มหินตะรุเตา และกลุ่มหินทุ่งสง บริเวณอ่าวตะโละวาว เกาะตะรุเตา จ.สตูล

บรรพชีวินวิทยา เป็นวิชาบูรณาการศาสตร์ทางด้านธรณีวิทยาและชีววิทยา ผมชอบเรียก ธรณีชีวะ เป็นการศึกษาประวัติ และการเปลี่ยนแปลงของสิ่งมีชีวิตในช่วงบรรพกาล โดยอาศัยอนุกรมวิธานเป็นพื้นฐาน และการตีความความสัมพันธ์ของข้อมูลอนุกรมวิธานกับข้อมูลทางชีววิทยาด้านอื่นๆ เช่น สรีระวิทยา วิวัฒนาการ นิเวศวิทยา และชีวภูมิศาสตร์ หรือศาสตร์ต่างๆ ทางธรณีวิทยา

โดยการเปลี่ยนแปลง ทางชีววิทยาที่สำคัญนั้น มักพบเกี่ยวข้องกับช่วงของการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม หรือเหตุการณ์ทางธรณีวิทยาครั้งใหญ่ เช่น ภาวะโลกเย็นกับเหตุการณ์สูญพันธุ์ และการเกิดใหม่ทดแทนในยุคต่อมา หลักฐานเหล่านี้ต่อมาพบอยู่ในรูปแบบของหินและฟอสซิล

หากมีคนมาขอให้นักธรณีวิทยาเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับฟอสซิลให้ฟัง เราในนามนักธรณีวิทยาจะเริ่มต้นอย่างไรดี แน่นอนว่านักธรณีวิทยาแต่ละท่านมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของตน อย่างไรก็ตาม เราในนามนักธรณีวิทยาก็ทราบกันดีอยู่ว่าเรื่องราวฟอสซิลเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาทางด้านธรณีประวัติ ซึ่งเราคงได้เรียนผ่านกันมาแล้วอย่างน้อยในรายวิชาด้านตะกอนวิทยา การลำดับชั้นหิน หรือบรรพชีวินวิทยา ดังนั้นเราก็พอมีพื้นบ้างล่ะ

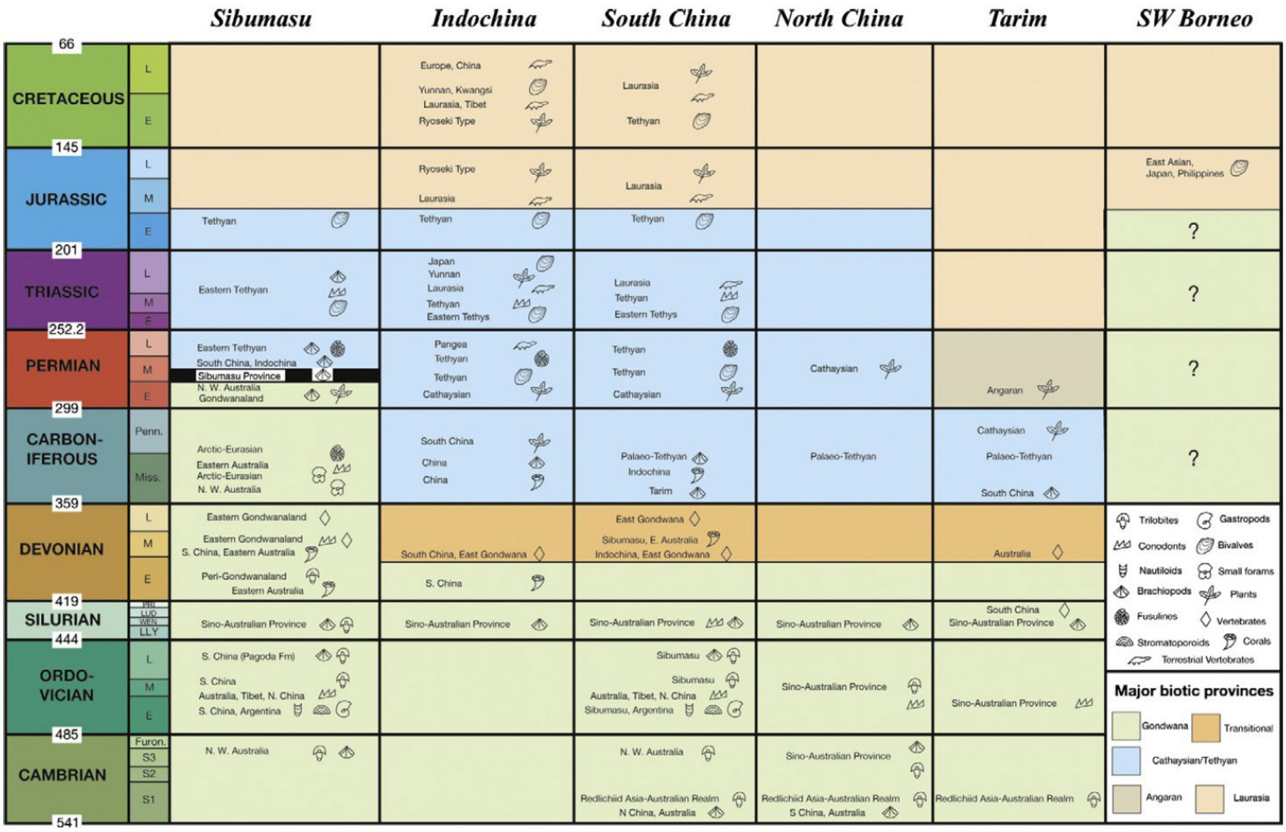
เรื่องราวฟอสซิลนั้นต่างคนต่างก็มีเทคนิคในการเล่าเรื่องคล้ายกันหรือแตกต่างกันไป ส่วนตัวผมคงเริ่มจากการมองไปว่าฟอสซิลเป็นส่วนหนึ่งของธรณีประวัติ การเล่าประวัติต้องมีมิติของเวลาและข้อมูลที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา สิ่งนี้เองที่เราเรียนมาในเรื่องการลำดับชั้นหิน ส่วนองค์ประกอบและกระบวนการของข้อมูลดังกล่าวเป็นเรื่องของตะกอนวิทยาและบรรพชีวินวิทยา ซึ่งเปลี่ยนแปลงตามสิ่งแวดล้อม โดยปัจจัยหลักที่ควบคุมการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิอากาศและเทคโทนิก เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนระดับทะเล (Sea-level change) และระดับอยู่ตัว (Base level) สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงจึงมีทางเลือกไม่มากนัก เช่น หากเคลื่อนที่ได้ก็อพยพ (Migration) หรือไม่ก็ต้องปรับตัว (Adaptation) หรือไม่เช่นนั้นอาจต้องสูญพันธุ์ (Extinction) สองข้อหลังนี้นักธรณีเรานำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดอายุชั้นหิน

ศึกษาลำดับชั้นหินและฟอสซิลที่เขาน้อย อ.ละงู จ.สตูล

อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ยังมีปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศเข้ามาเกี่ยวข้อง อันนี้เอาไว้ให้นักชีววิทยากับนักบรรพชีวินวิทยาศึกษาดีกว่า ดังนั้น การเล่าเรื่องฟอสซิลจึงควรเข้าใจภาพรวมของสภาพแวดล้อมและลำดับการเปลี่ยนแปลงก่อน จะทำให้เข้าใจและรู้ว่าจะมีโอกาสเจอฟอสซิลที่ต้องการได้ที่ไหนบ้าง เซียนลำดับชั้นหินระดับซีเควน จะรู้เลยว่าสำรวจไปทางไหนมีโอกาสเจอฟอสซิลกลุ่มไหน ผืนแผ่นดินไทยเรามีซากฟอสซิลอุดมสมบูรณ์มากแห่งหนึ่งของโลก โดยซากที่เก่าแก่ที่สุดอยู่ในชั้นหินช่วงปลายยุคแคมเบรียนที่จังหวัดสตูล และลำดับขึ้นมาเรื่อยๆในมหายุคพาลีโอโซอิกและมีโซโซอิกของแผ่นดินฝั่ง

ตะวันตก หรือที่เรียกกันว่า แผ่นซิบูมาสุ (Sibumasu) โดยมีสภาพแวดล้อมหลักเป็นทะเลในมหายุคพาลีโอโซอิกจึงพบฟอสซิลทะเลจำนวนมากและหลากหลาย จนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโทนิกครั้งสำคัญ พร้อมการถดถอยของระดับทะเล ช่วงยุคไทรแอสสิกตอนปลายจนถึงจูแรสสิก โดยพบฟอสซิลบกเป็นหลักในช่วงถัดมา และพบการขึ้น-ลง ของระดับทะเลในมหายุคซีโนโซอิกจากหลักฐานชั้นซากฟอสซิลต่างๆ ในแอ่งเทอร์เชียรีและชั้นตะกอนจากที่ราบภาคกลาง

กลุ่มฟอสซิลหลักที่พบในมหายุคพาลีโอโซอิก และมีโซโซอิกของแผ่นธรณีต่างๆ (ที่มา : Metcalfe, 2011)

ส่วน แผ่นอินโดจีน (Indochina) ในประเทศไทยนั้น ปัจจุบันพบฟอสซิลเก่าแก่ที่สุดในทะเลตื้นยุคไซลูเรียนตอนปลายแถวรอยต่อจังหวัดเลย หนองคาย และอุดรธานี จึงพบซากฟอสซิลทะเลเป็นหลัก เช่น ไทรโลไบต์ ปะการัง และสโตรมาโตพอรอยด์

ต่อมาในช่วงยุคดีโวเนียนตอนต้น ระดับทะเลลด เป็นพื้นที่ใกล้ชายฝั่ง แล้วทะเลเริ่มขึ้นในช่วงดีโวเนียนตอนกลาง เกิดซากพืดหินปูนครั้งใหญ่ที่สุด และทะเลลึกสุดในยุคดีโวเนียนตอนปลาย พบหินและฟอสซิลบกบ้าง โดยเฉพาะช่วงปลายยุคคาร์บอนิเฟอรัสและยุคเพอร์เมียนตอนปลาย

จนกระทั่งสภาพแวดล้อมหลักกลายเป็นบกอย่างสมบูรณ์ในมหายุคมีโซโซอิก ยกเว้นแถวตะเข็บน่านและพื้นที่ข้างเคียง (กรณีนี้ให้ตะเข็บน่านเป็นแอ่งหลังแนวภูเขาไฟรูปโค้งสุโขทัยและทั้งหมดนี้จัดอยู่ในแผ่นอินโดจีน) สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงระดับทะเล และเทคโทนิกในยุคเพอร์เมียนตอนปลาย

หลังยุคไทรแอสสิกนั้น แผ่นอินโดจีนแถบอีสานมีสภาพแวดล้อมหลักแบบบก ที่น่าสังเกตคือยุคไทรแอสสิกตอนต้นถึงตอนกลางนั้น แผ่นดินตามแนวคดโค้งเลยยกสูงเกิดรอยชั้นไม่ต่อเนื่อง

ส่วนแถบตะวันตกและแนวตะเข็บน่านเป็นแอ่งตะกอนทะเล แถบอีสานบ้านเฮาจึงมีญาติห่างๆ ทั้งไดโนเสาร์ ปลา เต่า และจระเข้ เป็นต้น (หากนับแบบธรณีกาล และวิวัฒนาการทั้งหมดก็จัดเป็นญาติเนาะ)

ต่อมาจึงมีแอ่งเทอร์เทียรี เช่น แอ่งเพชรบูรณ์ แอ่งอื่นๆทางภาคเหนือ พบซากหอยและปลา เป็นต้น และซากฟันช้าง และอื่นๆ ในบ่อทรายควอเทอนารีพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ซากเหล่านี้บางส่วนเชื่อว่าถูกรีเวิร์คมาจากชั้นตะกอนที่แก่กว่า

ในลำดับถัดไป ผมคาดว่าจะไล่เรียงเรื่องราวของฟอสซิลแถบบ้านเราก่อน แบบไล่จากล่างขึ้นบน แล้วค่อยย้ายไปฝั่งตะวันตก เพื่อนบ้าน และกว้างออกไป แต่หากท่าน บอกอ มีรีเควสกรณีพิเศษก็สามารถแทรกให้ได้ ครั้งต่อไปจะเล่าเรื่องซากพาลีโอโซอิกก่อนละกันครับ

ต้อยค่าเพียงดินจริงหรือ

โดย...กัญจน์นรีช่วงฉ่ำ
(ก้อย Geo 16)

เงยมองดูฟ้า ก้มหน้ามองดิน เพราะพี่จนต้อยต่ำ ถูกประณามหยามหมิ่น ว่าศักดิ์ศรีเพียงกา ซ้ำมีค่าเพียงดิน เสียงเพลงจากวิทยุเพื่อนบ้าน ดังแว่วมา ขณะที่ผู้เขียนกำลังพักสายตา หลังจากรับประทานข้าวกับผลไม้สุก (ข้าวเหนียวทุเรียน) ในตอนกลางวัน ผู้เขียนต้องฝืนลืมตาต้านแรงโน้มถ่วงขึ้นมา แล้วถามกับตัวเองว่า จริงหรือ ไม่มีใครเห็นคุณค่าของดินเลยหรือ คนสมัยโบราณใช้ตำแหน่งของร่างกายเปรียบเปรยความสำคัญของคน เช่น เปรียบคนจนต่ำต้อยว่ามีค่าเพียงดิน ดินคือส่วนที่ใช้เท้าสัมผัส ถูกเหยียบย่ำได้ตามอำเภอใจ ไม่มีคำปริบ่นหรือต่อว่าต่อขาน ในขณะเดียวกันก็เปรียบคนที่รักกับส่วนที่อยู่สูงของร่างกาย เช่น เธอเป็นดั่งแก้วตาดวงใจ หรือเปรียบเธอเป็นดั่งลมหายใจ เธอเหมือนออกซิเจนที่ขาดไม่ได้ เหล่านี้เป็นต้น

ในความเป็นจริงนั้นดินกลับมีคุณค่ามากมาย กล่าวคือ ดินเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นพื้นฐานในการเป็นตัวการให้มนุษย์เก็บเกี่ยวผลประโยชน์ เมื่อศึกษาสมบัติตามธรรมชาติของดินอย่างลึกซึ้งจะพบว่า ดินมีบทบาทมากมายเกี่ยวข้องกับการรักษาสมดุลของสภาวะแวดล้อม เพราะดินจะทำหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของน้ำไหลลงสู่ดิน หรือไหล่บ่าบนผิวดิน ซึ่งขึ้นอยู่กับสมบัติทางกายภาพของดิน ดินเป็นแหล่งผลิตอาหารและความหลากหลายต่างๆ ให้แก่สิ่งมีชีวิต

นอกจากนี้ดินยังทำหน้าที่ช่วยกรองและดูดซับสารปนเปื้อน ที่สะสมหรือซึมผ่านดิน เพราะอนุภาคของดิน (ดินเหนียว) มีความสามารถในการดูดซับ (adsorb) ประจุต่างๆ ในดิน ตลอดจนมีความสามารถในการแลกเปลี่ยนประจุ (ion exchange) ดังตัวอย่างในกรณีที่เกิดการปนเปื้อนจากการใช้สารเคมีในรูปยาฆ่าแมลง ยาปราบวัชพืช และปุ๋ย ซึ่งมีองค์ประกอบทางเคมีที่ซับซ้อน อนุภาคของดินจะดูดซับสารปนเปื้อนเหล่านี้ด้วยความเต็มใจ และจะเกาะเกี่ยวไว้ให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ การเปลี่ยนแปลงทางเคมีและกิจกรรมของจุลินทรีย์ที่เกิดขึ้นในดินนี้ จะช่วยลดความเป็นพิษที่เกิดขึ้นจากสารปนเปื้อนได้ระดับหนึ่ง
ในขณะเดียวกันดินยังเป็นแหล่งกักเก็บและเปลี่ยนรูปธาตุอาหารต่างๆ ในดิน เกิดเป็นวัฏจักรธาตุอาหารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อพืช และที่สำคัญดินยังสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ขนาด

ใหญ่ ซึ่งเป็นหนทางหนึ่งในการช่วยลดภาวะโลกร้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดินยังเป็นแหล่งเก็บข้อมูลและอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมและโบราณคดี ตลอดจนเป็นรากฐานของโครงสร้างที่อยู่อาศัย จะเห็นได้ว่ามนุษย์ใช้ทรัพยากรดินเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองตลอดเวลาและมีผลกระทบต่อทรัพยากรดินมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้สภาพความสมดุลของดินในหลายพื้นที่ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไป การทำลายผิวดินในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การทำลายป่า การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อปรับปรุงดิน ตลอดจนการทำไร่เลื่อนลอย ล้วนเป็นการสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ของดินทั้งสิ้น ยิ่งกว่านั้นการใช้ทรัพยากรดินอย่างผิดวิธี จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศด้วย

อย่างนี้แล้วจะว่าด้อยค่าเพียงดินได้อย่างไร ต่อไปคำเปรียบเปรยควรเปลี่ยนใหม่เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลกปัจจุบัน เช่น ด้อยค่าเพียงดินเสื่อมโทรม พวกไร่เลื่อนลอย พวกเพิ่มภาวะโลกร้อน พวกเปลืองซีโอทู พวกมลภาวะเป็นพิษ หรือว่าจะเป็น พวกสารก่อมะเร็ง (ในอารมณ์) ก็เข้าที

โอกาส การแสวงหา และรู้คุณ

โดย พัชร์สุ วรรณขาว (อ.โหล Geo 03)

วันนี้ขอเล่าเรื่องตัวเองหน่อย เพราะเขามอบหมายมา เป็นเรื่องโอกาส และการรู้คุณคนแล้วกันนะ โอกาส.. ในชีวิตคนคนหนึ่ง มีได้ 2 - 3 ครั้งที่สำคัญๆ และโอกาสได้เขียนบทความนี้ ว่าเขาบอกว่าเคยเป็นสาราณียกรคนแรกของชมรมฯ ที่ได้จัดทำจุลสาร ชมรมศิษย์เก่าธรณีวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ชื่อเมื่อสมัยนั้น) เพราะการแสวงโอกาสล้วนๆ เลย ขอบอก

เริ่มจากเป็นคนนิยมชมชอบศิลปะเป็นทุนเดิมอยู่ก่อนแล้ว อยู่ มข. ปี 2 - 3 ก็เข้าเป็นกรรมการรุ่นและช่วยงานศิลป์สโมสรคณะวิทยาศาสตร์ อักษรศาสตร์ มีโอกาสทำทำเนียบรุ่นของคณะฯ (เล่มเหลือง) จนพี่วัสมนที่ภาควิชาเคมีมาตามไปสมัครกรรมการ สมข. ตำแหน่งศิลป์ สมข. อีกนั่นแหละ

เมื่อคราวประชุมใหญ่ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน รวมทั้งคณาจารย์ ในงานคืนสู่เหย้า 21 ธ.ค. 2527 ก็ได้รับโอกาสจากพี่ๆ ให้ทำหน้าที่นี้ เราก็ทุ่มเต็มที่ทุกครั้งโดยไม่อิดออดว่าอุปกรณ์ เครื่องมือไม่ครบ เราถูกสอนมาอย่ารอความพร้อม ให้ลงมือทำเลย ทั้งๆ ที่มันขาดนี่แหละ ก็ไปขอความอนุเคราะห์ปากกากดไขจากพี่วิชาญ หิรัญเกิด เขียนใบเสร็จก็ไปขอให้ป้าแจ๋ว แฉล้ม ซาซุม พิมพ์โรเนียวให้ จนจุลสารคลอดทันฉลองปีใหม่ เมื่อ ม.ค. 2528 ตามกำหนดพอดี

ภาพรุ่น 3 งานโฮมคิมมิ่งเดย์ชาวหิน มอดินแดง ปี 2525

โอกาสสำคัญครั้งถัดมา เมื่อเรียนจบ ปี 2524 - 25 นำเสนอโปรเจกต์ปี 4 การสำรวจแร่ทางทะเล ในงานเหมืองแร่ดีบุกทางทะเลที่ จ.ภูเก็ต และ จ.พังงา มีโอกาสไปฝึกงานกับองค์การเหมืองแร่ทางทะเล (อมท.) เป็นองค์กรที่ตั้งมาเฉพาะกิจ ตอนดีบุกกำลังบูม อยู่ที่ฝ่ายธรณีฟิสิกส์ กองเศรษฐธรณีฯ กรมทรัพยากรธรณี

อันนี้ที่เล่าอาจไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวสักเท่าไหร่ แต่เพื่อให้เกิดความต่อเชื่อมของเรื่องโยงยาวกันเฉยๆ นะ คือปีที่จบนี้ทางภาควิชาฯ อยากได้อาจารย์ 1 อัตรา และประกาศรับสมัครทั่วไปตามระเบียบ เพื่อนๆ ในรุ่นนัดประชุมกัน โดยมีข้อถกเถียงกันยกใหญ่ และมีมติสรุปว่า ไอ้โหลต้องสมัคร และที่เพื่อนๆ กล่อมจนยอมก็ด้วยคำพูดของเพื่อนวี วีรวัฒน์ ธิติสวรรค์ บอกว่า เฮ้ย โหล ภาควิชาฯ เราก็เพิ่งมีบัณฑิตไม่กี่รุ่นเอง อยู่ทางนี้ก็จะได้

ช่วยเหลือน้องๆ ได้ ทาง กทม. ไม่ต้องห่วงเดี๋ยวกูดูแลเอง

มันพูดเหมือนเล่นทุกทีเลย แต่มันก็ทำตามสัญญา ดูแลน้องๆ อย่างดีเยี่ยม ในยุคที่เดินหางานรองเท้าขาดสามคู่ถึงได้งาน จนมีเรื่องเล่าขานตำนานหอพจนาถ จนถึงทุกวันนี้ไม่มีลืมเลือน ไม่เชื่อไปถามพี่ดอน มงคล หลักเมือง (Geo 06) พี่น้อย ประหยัด นิคมภักดิ์ (Geo 08) ดูแล้วกันนะ ส่วนผมก็ทำเต็มกำลังตามสัญญาแล้วนะเพื่อนวี เราไม่มีอะไรติดค้างกันนะ มาถึงโอกาสที่สำคัญที่สุดในชีวิตผม...

ครั้งหนึ่ง ณ บ้านพักครู รร.บ้านหมากแข้ง จ.อุดรธานี ที่วงไพ่ดัมมี่ งานพักผ่อนเสาร์ อาทิตย์ของครู อันมีพ่อผมคนหนึ่งล่ะ ครูพละอีก 2 - 3 คน และป้าติ๋ว สมประสงค์ ธาตุทำเล ในการประลองยุทธที่มีความเครียดระดับ 10 กลับมีเสียงหนึ่งเอ่ยขึ้นว่า พ่อ ขอตังค์ไปสอบสัมภาษณ์หน่อย ลูกสอบติด มข.

พ่อเอ่ยตอบโดยไม่ละสายตาจากวงยุทธจักรว่า ไปทำไม เรียนคณิตศาสตร์ วค.อุดร นี่แหละ สอบได้แล้วนี่ ใกล้บ้านด้วย

มโนผมลอยไปไกล ข้ามคลองหมากแข้ง วค. รร.บ้านหมากแข้ง อันมีห้วยหมากแข้งขวางกั้น เดินข้ามสะพานไปเรียน กลับ ใกล้ สบายจัง

ทันใดนั้น ด้วยสายตาไม่ชำเลืองมองเช่นกัน เพราะมัวจ้องวางแผนการยุทธที่วงไพ่ ว่าใครจะทิ้งโง่

มือป้าติ๋ว สมประสงค์ ยื่นมาพร้อมแบงค์ 500 หนีบติดมา กล่าววาจา โหล อย่าไปฟังพ่อเอ็ง เอาเงินนี้ไปแล้วไปสอบสัมภาษณ์นะ มันเป็นโอกาสของชีวิตนะลูก 500 บาทในวันนั้น เปลี่ยนชะตาชีวิตคนคนหนึ่ง ได้มายืนอยู่ตรงนี้ในวันนี้...

500 บาทสมัยปี 2520-21 มันเยอะนะสำหรับผมที่ได้เงินจากพ่อตอนเรียน มข. 600 - 800 บาทต่อเดือน แต่ผมก็ทำโอกาสที่ผมได้รับมาครั้งนั้นเต็มกำลังความสามารถ จนจบธรณีวิทยา มข. ในที่สุด

แหม.. มันช่างเท่อะไรอย่างนี้ ทั้งๆ ที่ผมไม่เคยขอทุนส่งเสริมเลย เพราะลูกครูมันค้ำคออยู่ ขอไปก็ไม่ได้รับการจัดสรร จะเอาแน่อะไรกับเงินเดือนครู ลูก 8 คนเรียนทั้งหมด แม่เป็นแม่บ้าน ไม่มีรายได้ ผมหรือจะกล้าไป

รบกวนพ่อบ่อยๆ จบมาก็เพราะเพื่อนล้วนๆ ต้องขอขอบคุณเพื่อน (วี) และรูมเมต (เผือก) ที่คอยชวนผมไปกินข้าวโรงเตี๊ยมด้วยเสมอๆ

เพราะโอกาสเพียงครั้งเดียวนั้นที่หยิบยื่นให้ด้วยมือของป้าสมประสงค์ ธาตุทำเล ซึ่งท่านจะรู้หรือไม่ก็ตาม ขณะยื่นเงิน 500 บาทมานั้น

ลูกคนนี้ระลึกในพระคุณเป็นล้นพ้นมิเคยลืม มันเป็นโอกาสที่กำหนดเปลี่ยนชะตาชีวิตผมทั้งชีวิต ที่ได้มาอยู่ตรงนี้ ณ ตอนนี้ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภาควิชาธรณีวิทยา อันเป็นที่ให้ทั้งความรู้ ให้ทรัพย์อันเป็นทุนได้ดูแลครอบครัว ญาติ มิตรสหาย

ที่ที่ให้ชีวิตทั้งชีวิต ในโอกาสเพียงโอกาสเดียวที่ผมแสวงหานั้น ผมจึงได้มายืนอยู่ตรงนี้ในวันนี้ และไม่มีวันที่จะลืมบุญคุณของมหาวิทยาลัยขอนแก่น อันเป็นที่รักยิ่งของเราตลอดไป

กว่าจะได้เป็นนักธรณี

ผู้เขียน : เจษฎา วงศ์สวาสดิ์ (พี่เจษ Geo 07)

บทแรก.. จบสักที สาธุ ผมเข้าเรียน มข. ในคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งปีแรกเราจะเรียนรวมกันทั้งหมด ก่อนที่จะเลือกภาควิชาเมื่อจะขึ้นปี 2 มีพิเศษคือภาควิชาธรณีฯ จะต้องลงเรียน General Geology ตอนซัมเมอร์ แน่นอนด้วยความมุ่งมั่นจะเรียน ตั้งใจเรียนจนผ่านด้วย D ยังเข้าภาคไม่ได้นะ เพราะอย่างน้อยต้องได้ C แต่ใจมันรักอ่ะ อยากเรียน รอช้าอีกปีไม่เห็นเป็นไร แต่วิชาภาคบางตัวก็สามารถลงทะเบียนเรียนไปก่อนได้นะ จึงพากเพียรเรียนให้ความรู้แน่น เข้าพร้อม 7 อยู่รุ่น 8 จบพร้อมรุ่น 9 จึงเป็น เจส สเตรทฝัด มาตั้งแต่นั้นมา

ใช้เวลา 5 ปีครึ่งใน มข.ก็คุ้มค่านะ งานค่ายฯ งานสโมสรนักศึกษา มข. และก่อนจบยังเป็นนายกสโมสรนักศึกษาคณะเทคโนโลยีฯ และใช้ความเป็นนายกฯ ไปขอให้คณบดีฯ (อ.ทิพวรรณา) เซ็นให้ลงทะเบียน 25 หน่วยกิต พร้อม Special Project ในเทอมสุดท้าย (อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เซ็น หรือเป็นระเบียบมหาวิทยาลัยก็ไม่รู้)

ที่ระทึกใจที่สุด คือ Advance Calculus คุณแม่กลัวลูกชายเรียนไม่จบอุตส่าห์เดินทางมาเพื่อขอความกรุณาจากอาจารย์ ขอแค่ผ่าน สาธุ ด้วยอานิสงค์ทำให้เพื่อนๆ หลายคนผ่านไปด้วย เพราะคะแนนมันสูงกว่าเรา ถ้าเราผ่านมันต้องผ่านกันหมด ใครบ้างคงรู้ตัว อิอิ

ได้เป็นนักธรณีสมใจ ทันใดก็มีรุ่นพี่ติดต่อมาทันที ไปทำงานเหมืองหินมั้ย (พี่ดอน สุดารัตน์ รุ่น 5) ไปครับ จะรออะไร อยากจะใช้วิชาความรู้อย่างเต็มที่

บทสอง... เป็นการเป็นงาน เริ่มต้นการทำงานในเหมืองหินแกรนิตของ บ.ไทยแกรนิต โดยการชักชวนของพี่ดอนที่ อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี ต้องการคือทำให้หินลอย (Boulder) เป็นรูปเหลี่ยม เพื่อเข้าโรงเลื่อย (หิน) ให้เป็นแผ่นได้สะดวก เทคนิคพื้นๆ ง่ายๆ เจาะรูให้เป็นแนวด้วย Jack Hammer ยัดลิ่มใส่รู ตอกแบ่งให้แตก จบงาน อ้อต้องมีรถยก (Back hoe) เปิดหน้าดินและงัดแงะเคลื่อนย้ายหินก้อนและเศษหิน งานนี้ผมมีพี่เลี้ยงคือเพื่อนป๋อง(อภิช) แน่นอนมันจบก่อนผม และจากนั้นมันก็ทิ้งผมไปอยู่กรมทรัพยากรธรณี ปล่อยให้ผมสู้ชีวิตอยู่อย่างโดดเดี่ยวแต่ก็ทระนง ฮ่าๆ

มีการขยายพื้นที่ไปที่ อ.สามเงา จ.ตาก และเรียนรู้จากพื้นถิ่นในการใช้ระเบิด เริ่มจากดินดำ หรือดินปืน หรือหมื่อ (อีสาน) ไม่มีอะไรมาก ทำได้เอง กำมะถันเหลือง ดินประสิว และถ่าน (ไม้เบา เช่น ฉำฉาหรือจามจุรี ตะขบ งิ้ว) คั่วสองตัวแรกให้ละลายเข้ากันแล้วเอามาตำปนกับถ่าน แค่นี้จริง ๆ มันเป็นระเบิดได้ น่าจะประยุกต์มาจากประทัดและบั้งไฟ แต่เอามายัดใส่รูเพื่อระเบิดหิน

จากนั้นเมื่อมีการศึกษาเพิ่มเติมจึงได้รู้จัก ANFO (Ammonium Nitrate/Fuel Oil) คือเอาปุ๋ยมาคลุกกับน้ำมันดีเซล ทำง่ายกว่าดินดำเยอะแต่มันก็จะมีอำนาจการทำลายรุนแรงกว่าเยอะ ต้องใช้ฝีมือแล้วล่ะในการที่จะควบคุมแรงระเบิด ซึ่ง ดร.หนึ่ง (9) และดร.ปุ้ย (9) คงจะได้รับทราบความรุนแรงของ ANFO มาแล้ว

บทสาม... เปลี่ยนเส้นทางเดินชีวิต เป็นที่ทราบกันดีว่าทุกปีเราจะมีงานประชุมใหญ่ แต่เป้าหมายหลักคือรวมหัวกินเหล้า ฮ่าๆ และแลกเปลี่ยนข่าวสารประสบการณ์สู่กันในหมู่น้องพี่ธรณีฯ น่าจะปี 2531 มีข่าวสำนักงานพลังงานแห่งชาติเปิดรับสมัครนักธรณีฯ คล้ายๆ ว่าเกิดการท้าทายในวงเหล้าว่าข้าพเจ้าจะกล้ามาสอบมั้ย อยู่ป่าอยู่ดงอยู่เหมืองคงลืมวิชาการไปหมดแล้ว ฆ่าได้หยามไม่ได้ สอบได้ - ไม่ได้ไม่เห็นเป็นไร ได้เข้ามาเที่ยว กทม.อีกรอบแล้วกัน

ป๊าดโธ่ สอบได้ที่ 1 และบรรจุ 3 คนแรกรวมกับกบ 8 (อิตัลไทย) และดร.ปุ้ย (ปภ.) แต่สองคนก็เปลี่ยนสายแยกย้ายสู่เส้นทางชีวิตที่เห็นดังปัจจุบัน สำนักงานพลังงานแห่งชาติ สังกัดสำนักนายกฯ ย้ายไปสังกัดกระทรวงวิทย์ เมื่อมีการตั้งกระทรวงพลังงานก็ย้ายไปอยู่กับเขา เปลี่ยนชื่อเป็นกรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน เปลี่ยนอีกเป็นกรมพัฒนาพลังงานและอนุรักษ์พลังงาน สมัยนายกทักษิณ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบกระทรวง ทบวง กรม ข้าพเจ้าก็ต้องโยกย้ายตัวเอง (ถูกย้าย) สู่กรมทรัพยากรน้ำ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาลตามลำดับ

ฮ่วย! อีกหน่อยคงลงไปถึงนรก ข้าพเจ้าก็เลยออกโบยบินสู่อิสระ ณ บัดนาว เป็นดีเจวิทยุ ทำงาน 2 ชม. ต่อวัน นอกนั้นซักผ้า ล้างจาน หุงข้าว ทำกับข้าว ซั่นแล่วพี่น้อง จึงยืนยันว่านักธรณีฯ ทำได้ทุกอย่างจริงๆ เด้อ

เรื่องเล่าของสาวจีโอ

ผู้เขียน : ธนิกา พงศ์พันธุ์ลาภ (พี่กุ้ง G 08)

เจอแล้ว อาชีพในฝันของฉัน

จากการที่ได้เดินทางมาร่วมกิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ ที่คณะวิทยาศาสตร์ มข. ในปี 2523 ของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ในครั้งนั้นได้ส่งผลต่อชีวิตของฉันอย่างมากมายต่อการเลือกเส้นทางอาชีพในอนาคต ในแวดวงของเด็กๆอย่างฉันถูกปลูกฝังให้เรียนมาเพื่อรับราชการเพราะมั่นคง และที่บ้านก็เจอแต่ครูกับหมอ ซึ่งวิถีชีวิตของครูคือบ้านกับโรงเรียน ส่วนหมอก็มีวิถีชีวิตคือบ้าน โรงพยาบาลและคลินิก เห็นคุณลุงซึ่งเป็นสูติแพทย์กำลังกินข้าว แล้วถูกตามตัวไปทำคลอด ไม่เอาดีกว่า พี่ชายเรียนวิศวกรรมโยธา แล้วมาเล่าให้ฟังว่าเท้าข้างหนึ่งอยู่ในคุกแล้ว ทำให้ฉันไม่รู้จะเรียนอะไรดี

เมื่อได้มาเจอพี่ๆ ที่เรียนธรณีให้ความรู้และตอบคำถามให้ฉันพอใจได้ ฉันจึงได้ตั้งเป้าจะเข้าเรียนที่นี่ตั้งแต่วันนั้นเลย แม้ว่าจะทำให้ทุกคนผิดหวังที่ฉันไม่เรียนในสาขาวิชาที่เขาขีดเส้นให้ แต่ชีวิตฉัน ฉันขอเลือกทางเดินเอง

ฉันได้เข้ามาเป็นน้องใหม่ kku 20 รหัส 26 วิดยา 11 เป็นโลกใบใหม่สำหรับฉันเลย ได้รู้จักประเพณีรับน้อง เข้าห้องเชียร์ การดูแลน้องใหม่จากสายรหัส (ที่โรงเรียนเก่าไม่เคยมีแบบนี้ในสมัยนั้น) มีเพื่อนๆ และพี่ๆ

จากที่ต่างๆ มากมาย ทั้งในคณะเดียวกันและต่างคณะ มีกิจกรรมของชมรมต่างๆ มากมายให้ได้เข้าร่วมตามชอบใจ ตั้งแต่เข้ามาเรียนที่นี่ ช่วงปิดเทอมฉันไม่เคยกลับบ้านเลย ออกค่ายอาสาและออกภาคสนามจนจบการศึกษา แล้วขนของกลับบ้านเลย

สมัยนั้นจะเข้าภาคฯ ต้องผ่านวิชา Gen Geol. และผ่านการทดสอบสมรรถภาพก่อน มีเพื่อนผู้หญิงมาลงเรียน 4 คน แต่พอออกสนามกลับมาสุดท้ายเหลือฉันคนเดียว โอ้ มายก้อด ฉันเป็นดาวในหมู่เดือนไปแล้ว มีหนุ่มๆ อีก 7 คนล้อมรอบ คือ กบ นภ ต๋อ ต๋อง ตุ๋ง น้อย โหน่ง และอู๊ด เป็นรุ่น 8 ที่มีพี่ๆ รหัส 25 มาเรียนพร้อมกันด้วย ก็มี พี่กะทิ พี่เจษ พี่เดียร์ พี่ป๋อง พี่สีโถ่ย และพี่อ๊ (พี่เดียร์ไปเรียนจบแพทย์ที่รามา, พี่สีโถ่ยเป็นเจ้าของโครงการบ้านจัดสรร)

ช่วงที่ขึ้นชั้นปีที่ 2 ปี 2527 ภาคฯได้โอนย้ายมาสังกัดคณะเทคโนโลยี ซึ่งเป็นคณะที่ตั้งใหม่ ประกอบไปด้วย 2 ภาควิชาคือ Geo technology และ Food technology นักศึกษาภาคธรณีฯรุ่น 7 (นับเป็นเทคโนฯ รุ่น 1) และรุ่น8 (นับเป็นเทคโนฯ รุ่น2) ต้องย้ายมา ส่วนรุ่น 6 แม้จะยังไม่จบการศึกษาก็ยังสังกัดคณะวิทย์ฯ เหมือนเดิมเพราะเป็นปีสุดท้ายแล้ว

สำหรับน้องใหม่ที่จะเข้ามาเรียนที่คณะเทคโนโลยีครั้งแรก ได้น้องๆ จากคณะวิทย์ฯ ที่เลือกย้ายมา 30 คน ซึ่งพอผ่านการรับน้องใหม่จากบรรดาพี่ๆ จีโอซึ่งก็มีอยู่ไม่กี่คน (รุ่น6 ถือว่าเป็นพี่ใหญ่สุด มีพี่ต้นเป็นประธานเชียร์ พี่เหลือง พี่ดอน พี่เล็ก พี่หงวน และพี่แองเกลีย ส่วนพี่เมย์ได้ลาออกไปก่อนหน้านี้แล้ว, รุ่น 7 มีพี่ใหญ่ พี่น้อย พี่แก้ว พี่ดีโก้ พี่ลิบ พี่แดง พี่ชลอ และพี่แขก (ชื่อเดิมของพี่ภูผา มุงคุณ ในยุคนั้น) และก็มีพี่หมูใหญ่ (สุรัสวดี) ที่จบแล้วแต่ยังทำงานวิจัยช่วยอาจารย์อยู่ที่ภาคฯ) รวมทั้งรุ่น 8 กับพี่ๆ (ดังที่กล่าวมาแล้ว) เป็นผู้ดำเนินการรับน้องใหม่ชุดแรก (นับรุ่นเป็นเทคโนฯ รุ่น 3) หลังจากการรับน้องจบไปแล้ว ก็มีน้องๆ รุ่น 9 เข้าภาคฯ มาอีก 10 คน

คณาจารย์ที่ภาคฯ ก็มีอยู่ไม่มาก ดร.ภักดียังสอนอยู่ แต่ก็มีข่าวว่าจะย้ายไปอยู่ปตท. อ. เกรียงศักดิ์ กำลังจะไปเรียนต่อที่แคนาดา อ.มนตรีเพิ่งจบจาก AIT กลับมาสอนพอดี อ.หล้า อ.ตุ่ม กำลังจะย้ายไป มทส. อ.แมว อ.โหล อ.วินิจ อ.ฉลอง และอ.สุวิน มี อ. Peter Mill กำลังจะกลับ ไม่ได้สอนรุ่นฉัน อ.เล็ก ยังเรียนอยู่ที่อเมริกา กลับมาสอนตอนฉันอยู่ปี 3

ปีการศึกษา 2528 คณะฯ รับนักศึกษาเอง แต่ยังไม่ได้เลือกภาคฯ และหลังจากการรับน้องใหม่จบลง มีน้องประสงค์จะเข้าภาคฯ 1 คน เป็นผู้หญิงคนเดียวคือน้องอ่อง (จำชื่อจริงไม่ได้แล้ว มันนานมากกกกกก) ในที่สุดก็ต้องยกเลิกเพราะเปิดแล้วไม่คุ้ม ทำให้รุ่น 10 หายไป ถือเป็น unconformity ของธรณี มข. ที่ต้องจารึกไว้ น้องๆ รุ่น 9 ที่เข้ามา มีดาวมา 1 ดวงคือ น้องปุ้ย ส่วนเดือนในรุ่นไม่ว่าจะเป็นหนึ่ง ป๋อง ยัพ เต๋า เปีย โรจน์ เอ๋

หรั่ง ล้วนเป็นผู้เยี่ยมยุทธทั้งนั้น มีเรียบร้อยที่สุดก็ อู๋ นี่แหละ

ในสมัยนั้นภาคฯ มีดาวปีละดวง ปี 4 มีพี่แองเกลีย ซึ่งใกล้จบ ต้องทำ special project จะไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรมมากนัก ปี 3 มีพี่แก้ว ซึ่งถือว่าเป็นพี่ใหญ่ในการทำกิจกรรมของสาวๆ จีโอ ปี 2 คือฉันเอง มีกิจกรรมอะไรไม่เคยปฏิเสธ ปี 1 คือน้องปุ้ย ผู้น่ารักและมีเสียงหัวเราะและรอยยิ้มอันเป็นเอกลักษณ์ จากการที่ต้องร่วมเรียนทำกิจกรรม และใช้ชีวิตร่วมกันในภาควิชาฯ ของเรา 3 คน จึงมีคนตั้งฉายาให้พวกเราคือ พรรคปีศาจหมู อันเป็นตำนานเล่าขานกันในยุคนั้น

ในการรับพระราชทานปริญญาบัตรของคณะเทคโนโลยีครั้งแรกในปี 2529 รับเป็นคณะสุดท้าย มีบัณฑิต 3 คน คือ พี่ใหญ่ พี่น้อย และพี่แก้ว ส่วนรุ่นฉันรับในปีถัดมา มีบัณฑิตทั้งหมด 7 คน รุ่นเดียวกันที่จบก็คือ ฉัน นก น้อย ต๋อ และพี่ป๋อง มีพี่ลิบ และพี่ดีโก้จากรุ่น 7 มารับในปีนี้ด้วย ส่วนเพื่อนๆ ที่เหลือยังรักภาควิชาขออยู่กับน้องๆ ก่อน การถ่ายรูปหมู่ก็เลยหาสแตนด์ขึ้นไม่ได้ 5555

36 ปีผ่านไปไวเหมือนโกหก การเรียนธรณีเปลี่ยนไป ยุคแรกๆ มีคนเลือกเรียนน้อย ส่วนใหญ่มีแต่ผู้ชาย หาผู้หญิงทำยายากเหลือเกิน แต่รุ่นหลังๆ กลับตาลปัตร ผู้หญิงจีโอเยอะกว่าผู้ชาย อะไรๆ ก็เป็นไปได้เสมอโนะ แม้จะเรียนจบแล้ว แต่สายสัมพันธ์ของพวกเราทั้งคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ เพื่อนพ้องน้องพี่ธรณี มข. ไม่เคยจบ ถ้ามีโอกาสฉันจะเข้าร่วมกิจกรรมเสมอ ฉันภาคภูมิใจในความเป็นชาวหินมอดินแดง ประทับใจในสายใยแห่งความรักที่เรามีให้กัน และจะยังคงตราตรึงอยู่ในใจฉันตลอดไป

มีกิจกรรมหนึ่งที่ทางชมรมศิษย์เก่าจัดขึ้นทุกปีเริ่มตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา คือทริปท่องโลกกว้างซึ่งพี่เรน (หรั่ง) เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการดำเนินการ ทำให้ความสัมพันธ์ของพวกเราแน่นแฟ้นขึ้นมาอีก จากการที่ได้ไปใช้ชีวิตร่วมกันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ได้ดูแลช่วยเหลือกัน ได้ศึกษาธรณีวิทยาของประเทศอื่นๆ ซึ่งได้ทั้งสาระและความบันเทิงที่ยากจะหาได้จากการไปกับทริปอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพี่เรนจับไมค์ ได้หัวเราะยิ่งกว่า stand alone comedy และยังได้เงินสมทบทุนเข้าชมรมฯ ด้วย ถ้ามีโอกาสที่พี่เรนจัดทริป อย่าพลาดนะจ๊ะ

ไม่ว่าจะเป็นชาวหินมอดินแดงในช่วงเวลาใด เราก็คือพี่น้องกัน กำเนิดจากที่เดียวกัน เราจะรักและดูแลกันตลอดไป

เรื่องเล่าเม้ามอยชาว ธรณี มข.

เรื่องเล่าเม้ามอย G#18

หลังจากเตรียมการเลี้ยงรุ่นที่เขื่อนภูมิพลรำลึกความหลังไว้นานมาก ผ่านมากว่า20ปี ก็ยังเลื่อนไปก่อน อ้างว่าลูกๆ กำลังโต และอีกมากมาย

เบิ้ม : เปิดบ้านรอเพื่อนไปปาร์ตี้ที่มวกเหล็ก น่าจะออกจากบ้านยาก...

เช : คุณพ่อป่วยมาสักพัก อยู่ในช่วงรักษาแบบประคับประคอง ถ้าไม่ได้อยู่ที่แท่นเจาะ ก็จะอยู่ขอนแก่น ดูแลผู้มีพระคุณ...เป็นกำลังใจให้นะคับเช สู้ๆ

เจี๊ยบ : หลายปีก่อน ไปๆ มาๆ บ้านปูอินโด แต่ช่วงนี้เงียบกริบ หรือแอบไปแต่งงาน

จอห์น : นอกจากงานหนักที่กรมชล แต่ได้ข่าวครูอนุบาลสวย เลยอาสารับส่งลูกเองทุกวัน..ปิดเทอมยังบอกภรรยาว่าไปส่งลูก ไม่ค่อยว่าง..

อ้วน : ลูกสาวกำลังโต ต้องเอาทักษะการชงเหล้า มาชงนมให้ลูก เปลี่ยนเป็นฟามิลี่แมนมากๆ

โต : พักรับงานบริษัทน้ำมัน ไปคิดโปรเจคพันล้าน หรือเพราะหวงลูกสาวเลยอยากพักอยู่กับบ้าน เพื่อนๆฝากถาม ว่าเป็นทาสในเรือนเบี้ย รับใช้ภรรยา หรือปล่าว

กุ้งอุดร : เงียบจริง ส่งข่าวด้วยยย

กุ้งโคราช: ตั้งใจเจาะน้ำบาดาล เพื่อประชาชนจะได้อยู่ดีกินดี ไม่มีเวลาไปทำอย่างอื่น แม้กระทั่งหาแฟน

ทัด: ติดเลี้ยงลูกชายสุดหล่อ และดูแลสามี เอาจริงลูกก็โตล่ะนะ ติดลูกหรือสามีกันแน่

โอ๋ : ได้ข่าวทำงานแถวปรานบุรี พร้อมดูแลสามีและลูก

ขวัญ : ทำงานเก็บเงินและกำลังหัดเล่นหวย อยากรวยทางลัด..เดาว่าอาจจะเลี้ยงสาวหลายคน เพื่อนๆรอไปงานกินดองเด้อคับ...

ปุ๊กกี้ : ใช้ดอกเบี้ยเงินเก็บทำธุรกิจ ขำๆ อยากเอาลูกไปฝากเลี้ยง เผื่อได้มรดก..

หยิน : เคยเป็นตัวตั้งตัวตี ชวนคนโน้นคนนี้ไปเที่ยว พอเพื่อนๆติดภารกิจมากๆ ช่วงนี้ไปเอง ไปทุกที่ที่อยากไป เพื่อนๆ คิดถึงน้า

สอ : เฝ่าแก่ปั้มน้ำมันที่อุดร ใครว่างไปเติมน้ำมันฟรี (หว่าซั้น)...

พอลลี่ : ลูกสาวกำลังโต ต้องวางแผนนโยบายทั้งที่ทำงานและที่บ้าน..

ป๋อง: ธุรกิจกำลังรุ่ง ยุ่งมาก ใครไปเมืองเลย ชวนป๋องออกมาดูแลน่ะ

บัติ : ที่บ้านต้องกักบริเวณ โควิดซา สิมากอด ..

เรื่องเล่าเม้ามอย G#22

ปิ๊ก สาวผู้หลงใหลในธรรมชาติปลูกทุกอย่างที่ขวางหน้า บางวันปลูกจนไมเกรนขึ้นต้องให้ธรรมชาติบำบัดเธอต่อไปครับ ผ่านบ้านภูโฮมสเตย์ มุกดาหาร แวะทักทายได้ครับ

ทัด รับถมดินแถวสระบุรีก่อนกลับอิสานแวะหาได้ ช่วงนี้ข่าวว่ามีงานอดิเรกเหมือน สว.ในหนังฝรั่ง สนใจออกทริปร่วมได้ตามบ่อตกปลา

มิ่ง อยู่นิ่งไม่ได้เห็นความลำบากของชาวบ้านน้ำไม่พอใช้ จึงรับเจาะให้ทั่วประเทศ ติดต่อได้แถวด่านขุนทด

โจ้ ทิพงษ์ มุดเข้าๆ ออกๆ อุโมงค์ทั่วแคว้นแดนลาวล่าสุดข่าวว่าคงไม่กลับไทยแล้ว เตรียมกักตัว เพื่อคนที่รักอยู่ลาวยาวไป จนลูกใหญ่ค่อยกลับ เด้อครับ ฮึบๆ

โต้ง ชอบทำบุญสม่ำเสมอ ว่างจากภารกิจหลัก ที่เหมืองบ้านปูเมื่อไหร่ ออกทริปทำบุญทันที สายบุญบิ๊กไบค์

วี ข่าวว่าซุ่มทำภารกิจ ขอให้สมหวังได้ ฝาแฝด แซงหน้าเพื่อนไปเลยครับ

นก หลังจากแต่งงานมุดหายเข้าถ้ำไปเลย รอเธอมาอัฟเดทอีกทีหลังออกจากถ้ำเด้อครับ

ดร.น้ำ เจี๊ยบ ซัญ เบื่ออาหารอิสานแล้ว ข่าวว่า ย้ายไปประจำ ที่ลำปาง ว่างๆกลับมาทำ อาหารเหนือให้ทานบ้างครับ

กิ๊ก ผู้รักสุขภาพยิ่งกว่าใคร เล่นโยคะมากเกินไป ระวังคอเคล็ดนะครับ

เจี๊ยบ สุชาด ภารกิจเธอมากกว่าใคร ดูแลลูก 3 เพื่อนไปเยี่ยมที่บ้านเธอยังไม่รู้เลยว่าเพื่อนมาหา มารู้อีกทีอีกสองวัน เห็นในเฟสบุ๊คว่างั้น

ต๋อง ทำภารกิจ นักล่าพลังงานที่เหมืองถ่านหิน ในต่างแดน เพิ่มความสว่างๆ ไสว ให้ ไทยและลาว

ผอ. เม้ง ยินดีด้วยครับ ช่วงนี้โควิด 19 ระบาดงานที่ โรงเรียนคงหนักมาก ดูแลเด็กนักเรียนเป็นอย่างดี ท่านขยันมาก เปิด บ่อตกกุ้ง แถวชุมแพ ผ่านแวะพักได้ครับ

แพท ข่าวว่าอาจจะมีข่าวดีเร็วๆ นี้ รอๆนะครับ ดร.แพท

ส้ม เปิดศูนย์ การเรียนรู้ให้เด็กนักเรียน ขอให้กิจการรุ่งเรืองครับ อู๊ดเตอร์ใส่เองเด้อครับ จ๊วดๆๆๆ

ป๋อม รับถมที่แถว ขอนแก่น บริการประทับใจ ติดต่อได้ครับ

หนุ่ม คุณพ่อบ้านลูกอ่อน สนใจประกันสุขภาพ ประกันชีวิตควบการลงทุน ประกันออมทรัพย์ อลิอัลซ์ อยุธยา ติดต่อได้เลยครับ พร้อมดูแลทุกท่าน

เรื่องเล่าเม้ามอย G#34

@ นักธรณีขาเลาะ

เปรี้ยว แนน G34 ทำงานโครงการสำรวจ ทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม ระดับชุมชนของกรมทรัพยากรธรณีมามากกว่า 5 ปี ซึ่งพื้นที่ทำงานส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขา ทำให้เราได้เดินทางไปในหลายๆที่ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ดีมาก ทั้งรถเกือบตกเหว นอนในป่ากับชาวกระเหรี่ยง กินเหล้าต้มแกล้มหนังหมูดิบ เดินลงหุบเขาสุดลึกที่แสนเหนื่อย ไปเจอกับปลัดอำเภอสุดหล่อกลางหุบเขาที่ทำให้เราหายเหนื่อยปลิดทิ้ง เรื่องที่ดีเรื่องหนึ่งของการไปงานแบบนี้ทำให้เราเจอกับผู้คนที่ใจดีมากมาย ในตอนนี้เราก็ยังคงทำงานในโครงการนี้อยู่ ซึ่งก็คงมีเรื่องราวสนุกๆเกิดขึ้นอีกมากมาย

@ นักธรณีขายยา

เมื่อปี 2558 โครงการสำรวจทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชนของกรมทรัพยากรธรณี ทีมสำรวจเต็งหนึ่ง G33 และเปรี้ยว G34 เข้าสำรวจพื้นที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ขับรถลัดเลาะหา Outcrop เผื่อถ่ายรูป

เมื่อเจอจุดโดนใจลงไปถ่ายรูปเสร็จสรรพแล้วขับรถต่อไปสักพักมีรถทหารหนึ่งคันจอดดักหน้ารถพร้อมเล็งปืนมา ในจังหวะที่กำลังงงๆ อยู่ ทหารก็พาไปที่ค่ายทหารสอบถามว่ามาทำอะไรทางเราก็อธิบายไป

สรุปคือจุดที่เราไปถ่ายรูป Outcrop เป็นเขตประเทศพม่า (เพียงแค่ข้ามถนน) แล้วเนินเขานั้นก็เป็นจุดตั้งค่ายทหารพม่าอีก แล้วทหารคงคิดว่าเราเป็นคนส่งยาหรือเป็นสายอะไรประมาณนั้น หลังจากโดนทหารบ่นอยู่นานก็ถูกปล่อยตัวออกมาอย่างปลอดภัย

เรื่องเล่าเม้ามอย G#36

@ เจ้าภาพสามค้อนปี 2557

เป็นที่ทราบกันดีของชาวธรณีที่จะมีการจัดงานสามค้อน เพื่อพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ของชาวธรณี 6 มหาวิทยาลัย (มข./มช./จุฬา/มก./มทส./มหิดล) และตามธรรมเนียมแต่ละมหาวิทยาลัยจะต้องสลับกันเป็นเจ้าภาพจัดงาน เพื่อเปิดบ้านตอนรับพี่น้องชาวธรณี จนกระทั่งปี 2560 วนมาถึง มข.เป็นเจ้าภาพและเป็นช่วงที่ G#36 อยู่ชั้นปีที่ 3 ต้องรับผิดชอบในการจัดงานหลัก ซึ่งเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับรุ่นสาระดีดีไม่มีอยู่เลยของพวกเรา การจัดเตรียมสถานที่ การดำเนินกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมสันทนาการ จัดหาอาหาร เครื่องดื่มเพื่อรองรับคนจำนวน 400-500 คน และเป็นที่รู้กันว่าในสมัยนั้นนักศึกษาธรณีรวมกัน 4 ชั้นปี (G#35-G#38) รวมกันแค่ประมาณ 120 คน น้อยนิดมากกกก ที่ต้องจัดสรรกับรับผิดชอบภารกิจสำคัญ จากการเสาะหารีสอร์ทแทบพลิกแผ่นดิน ก็ไปลงตัวที่อินเตอร์รีสอร์ท จ.อุดรธานี จากที่เจ้าภาพมีกันน้อยเราต้องใช้คนอย่างคุ้มค่า พิธีกรก็ต้องเอนเตอร์เทนตั้งแต่เช้ายันเย็นได้รางวัลก็หลายแก้ว 555 ทีมสถานที่ ที่พัก ก็ต้องคอยดูแลห้องพักที่สำคัญคือดูแลคนเมา และต้องกระจายกำลังไปเฝ้าตามบ่อน้ำของรีสอร์ท ทีมอาหารและเครื่องดื่มที่ต้องซ้อมมือก่อนถึงวันงานจนเมากันเองก็หลายอาทิตย์ 55 จนเป็นที่พูดถึงว่าเหล้าถังรสลิ้นจี่สูตรลับของ มข.อร่อยเว่ออออ (แอบกระซิบ ม.จุฬาที่บอกว่ารสนี้อร่อยมากกกก เป็นรสเดียวที่ทำมาจากเหล้าขาวนะเธออออ 555) ถือเป็นประสบการณ์และความทรงจำดีดี ธรณีมข.ถึงพวกเราจะมีน้อย แต่ช่วยกันเต็มร้อยนะเออ มาต่อกันที่เรื่องราวฮาๆพังๆปังไปทั้งรุ่นนะคะ

@ เพื่อนอยู่ไหน?

ธรณี มข. รู้กันเราถูกสอนให้รักกันในรุ่นให้มากๆ และด้วยกิจกรรมที่ทำร่วมกันมา สมาชิกในรุ่นก็มีน้อย (24 คนหรอมแหรม) ทุกคนเลยสนิทกันหมดทุกคน ไม่มีทางที่เราจะลืมเพื่อนหรอก พี่เราสอนมาดี๊

จนวันที่ไปออก excursion ช่วงปี 3 พร้อมกับรถขนหมูคู่ใจที่มีคนขับฝีมือฉกาจอย่างพี่ทศโทเรตโต้ของเรา ออกจากขอนแก่นได้สักพักอาจารย์ก็พาแวะปั๊มน้ำมัน ต่างคนก็ต่างไปทำธุระกันตามปกติ แล้วสักพักก็กลับมาขึ้นรถเตรียมเดินทางต่อ จนทยอยกันมาเต็มคันรถแล้ว......

อาจารย์: มึงเช็คเพื่อนมึงสิ ครบกันยัง

G#36 : มองซ้าย มองขวา มองหน้า มองหลัง แล้วตอบอย่างมั่นหน้ามั่นใจ ครบค่า/ครบครับ ครบแล้วก็ไปสิค๊าบ พี่ทศขับออกไปจากปั๊มได้สักพัก เสียงโทรศัพท์เพื่อนในรุ่นคนนึงก็ดังขึ้น มึง กูอยู่ในปั๊ม ทำไมไม่เห็นรถเราวะ

เท่านั้นแหละ เงียบกันทั้งรถ มองหน้ากันเลิ่กลั่ก เอาแล้ววววว รีบบอกพี่ทศให้กลับไปรับเพื่อนที่ปั๊ม วินาทีที่เพื่อนปีนขึ้นรถมา กริบกันทั้งรถ เอาเป็นว่ารักกันแหละ แต่มันก็มีพลาดกันบ้างแหละเนาะ 5555

เรื่องเล่าเม้ามอย G#40
ลาออกครับ

ก่อนออกสนามรายวิชา fieldwork 1 ประมาณ3วัน อัพสเตตัสเฟสบุ๊คบ่น ประมาณว่าไม่อยากให้ถึงวันที่ต้องไป ไม่อยากไป เก็บของไปน้ำตาจะไหล ไปหลายวัน ปกติก็ซ่อนโพสไม่ให้อ.เก๋เห็น แต่ไม่รู้ทำไมพออัพเสร็จสักพักก็มีแจ้งเตือนแสดงความคิดเห็นจากอ.เก๋ว่า ลาออกครับ สรุปคือโพสนั้นลืมซ่อนอ.เก๋จ้า คนกดไลค์คอมเมนต์นี้ 10 กว่าคนได้ แล้วอ.ก็มาแซวตอนเช็คชื่อในห้องเรียน เอ้อ อยากลาออกจริงตอนนั้น อายมากแม่ ทำโจทย์ VS เต้น

ก่อนที่เราจะมาเจอวิชาภาคตอนปี 2 - ปี 4 นั้น เราทุกคนล้วนต้องผ่านวิชาคณะวิทย์ก่อนตอนปี 1 หลากหลายวิชาด้วยกัน หนึ่งในนั้นคือวิชา Physic II ที่พวกเรา G#40 เป็นลูกรักของอาจารย์ผู้สอนนั่นก็คือ อ.นก อ.นกแทบจะจำชื่อพวกเราได้ทุกคน

แต่ที่จะโดนเรียกบ่อยหน่อยก็คือ โค้ก เบส และโบโบ้เสมอมาอาจารย์ชอบให้เด็กออกให้ทำโจทย์หน้าห้อง โดยพวกเรานั้นเรียนร่วมกับเพื่อนๆ คณะวิทย์จำนวนหนึ่ง และแล้ววันนี้ก็มาถึง วันที่โบโบ้ต้องออกไปทำโจทย์ แต่ด้วยความอิดออดของโบโบ้นั้น อ.นกจึงให้ข้อเสนอว่า โบโบ้จะเลือกออกมาทำโจทย์ หรือว่าจะเต้นโชว์เพื่อนดีคะ

เพื่อนหลาย ๆ คนคงเลือกทำโจทย์ แต่สำหรับโบโบ้แล้ว ใช่ค่ะ โบโบ้เลือกเต้นค่ะอาจารย์ และท้ายคาบของวันนั้น โบโบ้ เบส โค้ก ก็ได้เต้นเพลงประจำตัวต่อหน้าทุกคนในคลาสเรียนวันนั้น และเรื่องนี้ก็ถูกเล่าต่อไปสู่รุ่นน้องต่อๆมา ว่ารุ่นพี่เรา เลือกเต้น แทนการทำโจทย์ รู้สึกภาคภูมิใจอย่างบอกไม่ถูก แหะ ๆ

เรื่องเล่าเม้ามอย G#37
@ เรื่องผีที่เมืองกาญจน์

มาฟังประสบการณ์ผีๆจากการออก excursion ของนักศึกษาธรณีชั้นปีที่3 กันบ้างนะคับ เรื่องนี้เกิดขึ้นที่จังหวัดกาญจนบุรี พวกเราได้เข้าพักในโรงแรมในกลางเมือง บรรยากาศของโรงแรมค่อนข้างเก่า ได้กลิ่นอายของหนังผีแบบเบาๆ

ขณะกำลังขนสัมภาระลง มีเพื่อนคนหนึ่งพูดขึ้นทำนองที่ว่าเป็นคนไม่กลัวผีมากๆ ชิวๆ ฮั่นแน่ เพื่อนๆได้ยินจึงมีการยิ้มสบตากันอารมณ์ประมาณว่า เดี๋ยวมึงเจอแน่คืนนี้ แผนการของเราเริ่มตั้งแต่ตอนออกไปกินข้าว รถเดินทางผ่านสุสาน ก็พากันบิ๊วเรื่องผีมาตั้งแต่บนรถยาวจนถึงที่พัก เพื่อนก็ยังบอกชิวๆอยู่ และแล้วในคืนนั้น

ช่วงเวลาประมาณเที่ยงคืนที่เงียบสงบ ทุกคนน่าจะหลับกันหมดแล้วรวมถึงเพื่อนคนนั้นก็เช่นกัน แต่อยู่ๆก็เหมือนมีอะไรมาสะกิดเค้า เค้าค่อยๆลืมตาขึ้นมา แล้วกระชากผ้าห่มคลุมโปงอย่างรวดเร็วถึงกับร้องกรี๊ดอย่างดังลั่น เพราะเห็นเงาของผู้ชายจำนวนมากกำลังยืนล้อมอยู่รอบเตียงด้วยคอสตูมนักรบที่จัดเต็ม กางเกงบอลที่หนีบให้เหมือนโจงกระเบนพร้อมในมือที่ถืออะไรก็ได้ให้เหมือนอาวุธ

แล้วเสียงร้องนั้นก็หายไปพร้อมกับเสียงหัวเราะอย่างขบขันของกลุ่มเงา ก่อนที่กลุ่มเงานั้นจะค่อยๆรีบวิ่งหนีหลบออกจากห้องไปเพราะกลัวอ.เก๋จะได้ยินแล้วลุกมาด่าเข้าให้ ตื่นเช้ามาก็มีการแซวๆกันว่า เมื่อคืนเป็นไงมั่ง ไม่กลัวผีใช่มั้ยล่ะเพื่อน

G#37_พัฒนา
ผลึกแร่ที่หายไป

ใครจะว่าในวิชาจีโอเคมจะมีแต่เรื่องเครียดๆ เดี๋ยวผมจะเล่าเรื่องฮาๆในวิชาจีโอเคม วิชาปราบเซียนของนักศึกษาธรณีชั้นปีที่ 3 ให้ฟัง

วันนั้นจำได้ว่าอ.กุ้ง นัดนักศึกษาให้ไปทำแล็บที่อาคารภาควิชาหนึ่งของคณะวิศวกรรมที่มีเครื่อง XRD ที่ใช้วิเคราะห์เกี่ยวกับส่วนประกอบของแร่ในตะกอนที่เก็บมา เป็นที่น่าตื่นเต้นของเหล่าเด็กๆมากที่จะได้ใช้เครื่องมือใหม่และไม่เคยลองจับมาก่อน

ความฮามันเกิดขึ้นในขั้นตอนเตรียมตัวอย่าง ที่มันต้องทำให้ตะกอนเป็นผงๆแล้วใส่แป้นพิมพ์ก่อนเข้าเครื่อง ปรากฏว่าอ.กุ้งมีเซอร์ไพรส์ด้วยการนำผลึกลิเทียมก้อนประมาณครึ่งฝ่ามือ สีออกม่วงๆใสๆ สวยมาก

จากนามิเบียมาให้ดูและได้ให้เพื่อนคนหนึ่งได้เอาไปทุบเพื่อนำมาลองเข้าเครื่อง XRD ด้วย ซึ่งปกติแล้วถ้าเอาให้พอดีแป้นตัวอย่างของ XRD จะใช้ผงในปริมาณที่น้อย แต่ปรากฏว่า เพื่อนที่เอาไปทุบ เล่นทุบทั้งก้อนซะละเอียดก่อนใส่แป้นตัวย่างอย่างสวยงามเดินเข้ามาพร้อมรอยยิ้มพิมพ์ใจ แต่แล้วอ.กุ้งก็เริ่มด่าๆๆ เพื่อนที่เอาไปทุบก็หน้าเสียไปทันใด จนอ.กุ้งน่าจะเหนื่อย

ด่าไปก็ไม่ได้อะไรจึงได้ยิ้มๆและพูดออกมา ชั้นให้คุณไปทุบมาพอเข้าแป้นพิมพ์ คุณก็ทุบทั้งก้อนจนผลึกชั้นไม่เหลืออะไร เดี๋ยวไว้โตขึ้นแล้วอยากเรียนต่อให้มาติดต่อชั้นนะ ชั้นจะได้ส่งคุณไปเอาลิเทียมจากนามิเบียกลับมาให้ชั้นคืน เพื่อนคนนั้นจึงค่อยสบายใจขึ้นและยิ้มเปื่อยออกมา

E-sann Skill for Beginner (ตอนที่ 1)

โดย ชัยพล วันทองทักษ์ (เลาะ Geo 19)

ไหนๆ ก็เห็นหลายท่านสอบถามเรื่องภาษาทางบ้านเฮาเข้ามากันเยอะ เรามาเปิดวิชาใหม่ออนไลน์กันดีกั่ว

ES 101... E-sann Skill for Beginner คลาสแรก มาว่ากันด้วยเรื่อง "ทักษะการกินข้าวเหนียว" หรือศาสตร์ว่าด้วยการบริโภคข้าวเหนียวกันซักหน่อย ในบท "First step to enjoy sticky rice" ซึ่งกูรูทุกท่านหากเกิดอาการคันแข้ว สามารถแนะนำเพิ่มเติมได้ตามสะดวกนะครับ เพื่อพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้สู่สากลต่อไป ทักษะที่เราต้องใช้ในการเสพข้าวเหนียวหลักๆ ก็ได้แก่

ปั้น คือการจกข้าวจากกระติบมาครอบครองไว้ในอุ้งมือ ในปริมาณที่พอเหมาะ คลึงเล็กน้อยด้วยแรงประมาณ 1/4 ส่วน พอให้ข้าวก้อนนั้นได้จัดเรียงอนุภาคกันใหม่ กลายเป็นรูปทรงกระบอก หรือบางท่านอาจถนัดทำเป็นแบบลูกรักบี้ จากนั้นจึงแบ่งออกเป็นคำๆ อีกต่อหนึ่ง โดยมากแล้วไม่ควรมีขนาดเกินกว่าความกว้างฝ่ามือ เพราะหากขนาดใหญ่เกินไป จะทำให้ข้าวปั้นนั้นสัมผัสอากาศนานเกินไป ทำให้ข้าวแข็ง ทานไม่อร่อย และยังอาจโดนข้อหา "ซวดลวด" เอาได้ !!

หัวใจสำคัญของการปั้นข้าวเหนียวอยู่ที่คำข้าวที่ได้ต้องไม่ high density (แน่น) จนเกินไปนัก ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษา porosity (ช่องว่างระหว่างเม็ดข้าว) ของคำข้าว ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างมากในการ absorb ความนัวจากอาหารที่เราจ้ำ

ผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่า ควรปั้นข้าวเหนียวในลักษณะป้านๆ แบบ "กรวยคว่ำ" เพื่อให้หน้าสัมผัสอันกว้างใหญ่ไพศาลนั้น ได้ซึมซับความนัวและโอบอุ้มความแซบไว้ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

"จ้ำ" คือการปั้นข้าวเหนียวขนาดพอดีคำ แปะลงไปที่เป้าหมาย (กับข้าว) โดยลงน้ำหนักพอดีๆ และใช้เวลาอันรวดเร็ว มิฉะนั้นเม็ดข้าวจะหลุดออกมาปะปนอยู่ในอาหาร อาจโดนประณามทางสายตาจากเพื่อนร่วมวงได้ มักใช้กับอาหารที่มีลักษณะค่อนข้างเหลว (ขลุกขลิก) เช่น ป่น แจ่ว เป็นต้น

ขั้นกว่าของการจ้ำ คือ "คุ้ย" เป็นการสมมุติให้ข้าวเหนียวในมือเราทำงานคล้ายๆ กับช้อน ในการตักกับข้าวขึ้นมาใส่ปาก มักใช้ในกรณีที่กับข้าวมีลักษณะข้น เหนียว ไม่เหลวมากนัก อาจมีต่อน (เป็นชิ้นๆ ไม่ละเอียด) อยู่ด้วย เช่น ป่นแบบน้ำน้อยๆ ซุปต่างๆ (บักเขือ บักมี่ หน่อไม้) เป็นต้น คือเน้นอาหารที่ผ่านการจ้ำมาระยะหนึ่งจนน้ำเริ่มงวดเข้าสู่สภาวะ"แข่น" ดังนั้นเพื่อให้ร่างกายได้รับมวลสาร (ต่อน) บ้าง จึงควรปรับ

มาที่ mode คุ้ย เพราะหากมัวแต่จ้ำ อาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการเป็นซางได้

กูรูแนะว่า การคุ้ยควรสังเกตดูกิริยาเพื่อนร่วมวงด้วยว่า ส่วนใหญ่เค้าคุ้ยหรือจ้ำกัน เพราะหากเราคุ้ยอยู่คนเดียว ขณะคนอื่นเขาจ้ำ นั่นหมายความว่า เราเอาเปรียบเขา อาจนำไปสู่เหตุการณ์ "พาข้าวน้อยฆ่าเพื่อน" ได้

"โป้แนบ" ถือเป็นทักษะขั้นสูง คือการใช้นิ้วนิ้วชี้ (อาจเพิ่มนิ้วกลางได้) ประคองก้อนข้าวไว้เหนือกับข้าว ขณะเดียวกันก็ใช้นิ้วโป้งเขี่ยเป้าหมายเข้ามาแนบกับข้าวคำนั้นก่อนป้อนเข้าปาก มักใช้กับอาหารที่มีลักษณะค่อนข้างแห้ง และเป็นต่อนชัดเจน เช่น ลาบ ก้อย เป็นต้น

ปราชญ์อีสานให้ข้อมูลว่า การใช้วิธีโป้แนบนั้น ช่วยเพิ่มความแซบนัวขึ้นถึง 37.64% เลยทีเดียว ทั้งนี้ เป็นผลพวงมาจากการดูดนิ้วโป้ง หลังจากส่งอาหารเข้าปากแล้ว นั่นเองงง

การบริโภคทุกแบบควรให้พอดีคำ เหตุที่ต้องเน้นย้ำคำว่า "พอดีคำ" นั้น ก็เพื่อป้องกันพวกเราจากข้อหา "ซวดลวด" หรือ "โป่ม" ซึ่งหากกินคนเดียวก็คงไม่มีปัญหาอะไร แต่ส่วนใหญ่แล้ว เพื่อความแซบนัว เรามักต้องตกอยู่ในสถานการณ์ที่เรียกว่า "ซุมแซว" ซะมากกว่า

ฉะนั้น การ save ตัวเองจากการถูก "สิ่งตาน้อย" โดยเพื่อนร่วมวงจึงเป็นเรื่องสำคัญ ดังที่ปราชญ์พื้นบ้าน อิสานฮิปสเตอร์ ท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า "อยู่กันหลายคน กะต้องยอมๆ กันแหน่"
แล้วพบกันใหม่ในคลาสหน้าครับ .. สวัสดี

สรร(ไม่)สาระ
ตอน : ข้าราชการต้องรู้

โดย.. ปนัดดา ภู่เจริญศิลป์ (ปุ้ย Geo 09)

พี่หรั่ง G9 ประสานมาให้ช่วยงานวารสารของชมรม KKUGTA ของพวกเราตั้งแต่เดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา โดยขอให้เขียนบทความลงในวารสารให้ด้วย .. ป๊าดดด...(ยาวๆ) ดูเหมือนเพื่อนจะคาดหวังสูง และคิดว่าเพื่อนคนนี้มีความสามารถสูงส่ง..ปานนั้น (อย่างกับไม่เคยรู้จักกันมาก่อนน้อ..) แต่ก็ไม่อยากให้เพื่อนเสียน้ำใจจึงตอบกลับไปว่า จะช่วยตรวจปรู๊ฟให้ละกัน เพราะมั่นใจว่าภาษาไทยของตัวเองแข็งแรงพอ ถึงแม้จะเรียนหนังสือไม่เคยได้เกรด 4 วิชาภาษาไทยเลยก็ตาม แต่เรื่องการเขียนบทความนั้น ไม่รับปาก เพราะถึงแม้จะเรียนจบปริญญาเอกมา (ด้วยความพยายามเคี่ยวเข็ญอย่างมุ่งมั่นของคณาจารย์ที่ปรึกษาฯ อันนี้ต้องขอกราบสำนึกในพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยค่ะ) เคยเขียนบทความทางวิชาการเพื่อให้ผ่านหลักเกณฑ์การศึกษาก็มากมายหลายชิ้น แต่แท้จริงแล้วหาได้เป็นคนที่มีความเป็นวิชาการในนิสัยถาวรไม่...จึงได้ปฏิเสธไป เพื่อนหรั่งก็พยายามงอนง้อขอให้เขียน ด้วยตอนนั้นเธอคงยังหาเหยื่อไม่ได้ ป้าก็เล่นตัวมาเรื่อย จนปลายเดือนมิถุนายนเธอก็เลิกง้อละ เพราะมีคนเขียนบทความดีๆ มีสาระมาลงวารสารมากมาย ..เธอส่งหัวข้อและร่างของบางบทความมาอวดด้วย ..ประมาณ..ฉันไม่ง้อแกแล้วล่ะ...มีคนหลงมาเป็นเหยื่อฉันเยอะแล้ว(โว้ยย...) ฮ่า ฮ่า ฮ่า ..เธอไม่ได้บังคับขู่เข็ญป้าคนเดียวนะ เพื่อนทั้งรุ่นถูกเธอบังคับขืนใจกระแนะกระแหนให้ส่งบทความให้เธอด้วย... อันนี้ก็ขอเผาเพื่อนและเล่าความมุ้งมิ้งฟรุ้งฟริ้งในรุ่น G9 ให้ฟัง(อ่าน)ก่อน

ยิ่งได้เห็นหัวข้อและร่างบทความของท่านอื่นๆ ป้าก็ยิ่งห่อเหี่ยว..หงอยไปเลย มันมีสาระ มีคุณค่าและมีความเป็นวิชาการทางธรณีวิทยา/ธรณีเทคนิคมาก ซึ่ง..ป้าหามีไม่ และแล้ว..ด้วยความอยากมีส่วนร่วม อยากมีลิขิตอักษร(ว่าไปโน้น)อยู่ในวาสารเล่มแรกของชมรม (แฮ่ แฮ่..) ป้าก็เลยจะขอแหวกแนว(งานถนัด)มาเขียนงานที่ไม่เป็นวิชาการและหาสาระอันใดไม่ได้บ้าง...ตามลักษณะนิสัย เพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูล G9 ของ

พวกเรา (เพื่อนจะตามมาด่าไหมนี่??) จึงติดต่อง้อขอพื้นที่ในวารสารขอส่งข้อเขียนที่สรร(ไม่)สาระมาลงให้พี่ๆ น้องๆ ได้อ่านคลายเครียดบ้าง (หรือจะเครียดกว่าเดิม? ฮ่า ฮ่า ฮ่า) โดยขอเป็นเนื้อหาตามใจและอารมณ์ของป้า (วัยทอง) ป้าอยากเขียนอะไรก็ให้ป้าเขียนเถ๊อะ...ป้าแก่แล้ว นอกจากนี้ ข้อเขียนที่กล้าหาญนี้จะได้เป็นกำลังใจหรือแรงบันดาลใจให้พี่ๆน้องๆของเราส่งบทความหรือข้อเขียนมาสร้างความครึกครื้นปั่นป่วนอลเวงในวารสารของเราให้มีสีสัน นอกเหนือจากงานวิชาการและความมีสาระ (หางานให้กองบรรณาธิการเพิ่มอีก)

เกริ่นมานาน...(จนคนอ่านหมดแรงและขี้เกียจจะอ่านต่อ) ป้าขอแนะนำตัวเองสักเล็กน้อยนะคะ ถ้าอยากรู้จักมากกว่านี้ให้ไปสืบเอง ..Googleรู้ โลกรู้.. ป้าเป็นศิษย์เก่าเทคโนโลยีธรณี มข. พวกเราเรียกตัวเองว่า มนุษย์ G9 (แบบ..อยากเป็นซูเปอร์ฮีโร่กับเขาบ้าง) ...รุ่นเลขสวยเลขตัวเดียวรุ่นสุดท้าย(ขลังมาก) ปัจจุบันรับราชการอยู่ที่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย (แหวกพวกออกมาไหมล่ะ??) ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ..(จริงๆแล้วชื่อตำแหน่งยาวกว่านี้มีประมาณ 3 บรรทัด..นี่ย่อที่สุดแล้วค่ะ) ..พัฒนาแต่บุคลากร(คนอื่น) ไม่ค่อยมีเวลาพัฒนาตัวเองสักเท่าไร(คานอน) ฮ่า ฮ่า ฮ่า...ผ่านร้อนผ่านหนาวในระบบราชการมาไม่น้อยกว่า 31 ปี ในหลากหลายเวอร์ชั่นของภารกิจหน้าที่ (อย่าพยายามคำนวณอายุนะ ...ถึงอย่างไร ป้าก็ยังพยายามสวยอยู่)

เรื่องที่เขียนให้อ่านในวันนี้ ..(.ก็ยังไม่ได้เข้าเรื่องนะ ทนอีกหน่อยค่ะ) ก็เป็นเรื่องเล่าในฐานะที่เป็นผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรฯ นี่ล่ะค่ะ ซึ่งภารกิจหลักๆ ก็เกี่ยวกับการให้ความรู้ การจัดการความรู้ การจัดฝึกอบรมสัมมนา ถือว่าเป็นความโชคดีเป็นกำไรชีวิตที่ได้มีโอกาสบ่อยครั้งในการได้ยินได้ฟังข้อคิดเห็นดีๆ เกร็ดความรู้เกร็ดเล็กเกร็ดน้อยจากผู้หลักผู้ใหญ่ ผู้บริหาร วิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิมากมาย ..ก็อยากจะเก็บเกี่ยวสิ่งเหล่านั้นมาบอกต่อ อาจจะมีประโยชน์กับผู้อ่านบางท่าน โดยเฉพาะพี่น้องที่อยู่ในแวดวงราชการ หรือหากไม่มีประโยชน์อันใดเลยก็ขอให้ท่านคิดว่าเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิงก็แล้วกัน

ปลายเดือนมิถุนายน 2563 หลังสถานการณ์โควิดคลี่คลาย รัฐบาลมีมาตรการปลดล็อคระยะที่ 5 ที่สถาบันฯ ได้มีโอกาสจัดฝึกอบรมหลักสูตรปฐมนิเทศบุคลากรบรรจุใหม่ ภายใต้มาตรการการฝึกอบรมวิถีใหม่ (จะหาว่าไม่ทันสมัย) ซึ่งกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นน้องๆ ข้าราชการ และพนักงานราชการบรรจุใหม่ของกรม ปภ.ในหลากหลายตำแหน่ง เป็นธรรมเนียมที่ต้องเชิญผู้บริหารระดับสูงของกรม (อธิบดี และรองอธิบดี) มาพบปะ มอบนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติราชการ(ที่ดี)ให้กับน้องๆ ซึ่งถือว่าเป็นเลือดใหม่เป็นอนาคต

ของกรม ...ในครั้งนี้ ป้าในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้นั่งฟังอยู่ด้วยทุกครั้งที่ผู้บริหารระดับสูงของกรมมา ก็ถือโอกาสครูพักลักจำนำมาเล่าต่อ ... การจะเป็นข้าราชการที่ดีนั้นต้องมีความตั้งใจ ตั้งมั่น และจิตใจมั่นคงอย่างสูง (เฮ่อ!! ยากอ่ะ) ด้วยมีเหตุปัจจัยและเรื่องที่เกี่ยวข้องมากมาย ตามหลักการบริหารราชการของรัฐ ซึ่งถูกกำหนดไว้ใน พ.ร.บ.การบริหารราชการแผ่นดินนั้น มีเป้าประสงค์หลายประการ อาทิ การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ต้องมีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์ ตามภารกิจ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงาน

ดังนั้น ข้าราชการของแต่ละหน่วยงานจึงต้องมีการปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมองค์กร เพื่อให้ทุกคนในองค์กรมีกรอบและทิศทางการปฏิบัติงานไปในทางเดียวกันตามนโยบายของหน่วยงานให้ภารกิจบรรลุตามวัตถุประสงค์ ถึงแม้จะมีหน่วยงานของรัฐจำนวนมาก มีภารกิจ อำนาจ หน้าที่ ที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม มีระเบียบ/กฎหมายที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในหน่วยงานของรัฐทุกคนต้องรู้(เหมือนกัน) เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักการบริหารราชการของรัฐ และ เพื่อความสะดวก สบายใจ และปลอดภัยในการปฏิบัติงาน คำว่าปลอดภัยในที่นี้คงไม่ได้หมายถึง อุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บในขณะปฏิบัติหน้าที่ แต่หมายถึงท่านจะทำงานได้โดยไม่มีความผิดทางวินัยหรือต้องคดีความต่างๆ ให้ประวัติมัวหมอง ไม่ทำให้ชีวิตต้องมีเรื่องปวดหัวมากขึ้นด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือไม่รู้ระเบียบกฎหมาย ขอสรุประเบียบ/กฎหมายที่ข้าราชการต้องรู้ ได้แก่

- พรบ.ข้าราชการพลเรือน ต้องศึกษานะจ๊ะ เพราะเป็นแนวปฏิบัติและสิทธิประโยชน์ เกี่ยวข้องกับชีวิตของโดยตรง ความเป็นราชการจะอยู่กับเราตลอด 24 ชั่วโมง ไม่ใช่เป็นข้าราชการเฉพาะ 08:30 น. ถึง 16:30 น.
- รัฐธรรมนูญ ก็ต้องรู้ เพราะเป็นกฎหมายแม่บท เป็นกฎหมายหลัก กฎหมายสูงสุดของประเทศ
- ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ...อันนี้ต้องรู้เลย ถึงจะคุยกับเขารู้เรื่อง ทำงานกับเขาได้ โดยเฉพาะเมื่อไปทำงานในภูมิภาค(ต่างจังหวัด)
- วิธีปฏิบัติราชการทางการปกครอง
- พรบ.ข้อมูลข่าวสาร...มีเรื่องใดที่เผยแพร่หรือให้ข้อมูลได้หรือไม่ได้..จำเป็นต้องรู้ มิเช่นนั้นอาจเดี้ยงได้
- ระเบียบสารบรรณ ก็ต้องให้ความสำคัญ เพราะหนังสือราชการ เป็นหนังสือที่มีรูปแบบ มีระเบียบกำกับ และที่สำคัญคือถือเป็นหลักฐานทางราชการที่อาจต้องมีการตรวจสอบย้อนหลัง ปัจจุบันเราพิมพ์หนังสือราชการโดยใช้คอมพิวเตอร์ ต้องระมัดระวังความผิดพลาดจากการใช้เทคโนโลยี เช่นการคัดลอกมาแล้วแก้ไขไม่หมด ได้สร้างความผิดพลาดยิ่งใหญ่บ่อยครั้ง ดังที่เคยเป็นข่าวใหญ่

และ สุดท้ายที่ต้องรู้ คือ ระเบียบ/กฎหมายของหน่วยงาน ของงานที่เป็นภารกิจรับผิดชอบ ..ถ้าไม่รู้ หรือรู้ไม่แจ่มแจ้งอาจต้องมีคดีความติดตัวเป็นแน่แท้ คงไม่มีโอกาสได้เกษียณอย่างเกษมอย่างที่ตั้งใจ

นอกจากนี้ยังมีเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยที่ควรรู้อีกมากมาย เช่น หนังสือหลักราชการ ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ 6 ที่เป็นคุณประโยชน์เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

ราชการและปฏิบัติตัว ... ขอไว้รอบหน้า ถ้ามีโอกาสจะมาเล่าสู่ฟัง(อ่าน)... ถ้ากองบรรณาธิการวารสารยังใจดีรับข้อเขียนของป้า ไว้โอกาสหน้าพบกันใหม่นะคะ ถ้ามีคำถาม ข้อสงสัย ข้อคิดเห็น หรืออยากแลกเปลี่ยนประการใด โพสต์ไว้ในไลน์กลุ่ม KKUGTA ของพวกเรานะคะ ยินดีตอบและแลกเปลี่ยนทุกคำถามทุกข้อคิดเห็น ..ไม่รับตอบไลน์หรืออีเมล์ส่วนตัวค่ะ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและเป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในหมู่พวกเรา และท้ายที่สุด ขอขอบคุณท่านผู้อ่านที่อดทนอ่านมาถึงประโยคนี้ ....ไชโยๆๆ...เราทำลายสถิติอ่านหนังสือเกิน 8 บรรทัดได้แล้ว...

-- Pui G9 --

กิจกรรมชมรมธรณี มข. ทัศนศึกษาแหล่งมรดกโลก และแหล่งอนุรักษ์ด้านธรณีที่สำคัญในต่างประเทศ

ผู้เขียน : เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ G09 น้องเรน

โลกก็เหมือนหนังสือ การที่เราไม่ออกไปท่องเที่ยวเลยเท่ากับว่าเราได้อ่านหนังสืออยู่เพียงแค่หน้าเดียว เป็นคำกล่าวของ Saint Augustine ที่ได้กล่าวไว้ ชมรมธรณี มข. ของเราได้มีแนวคิดที่จะจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อให้สมาชิกได้มีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวร่วมกัน คือ กิจกรรมชมรมธรณี มข. ทัศนศึกษาแหล่งมรดกโลก และแหล่งอนุรักษ์ด้านธรณีที่สำคัญในต่างประเทศ โดยเริ่มดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ปี 2557 และดำเนินการต่อเนื่องอีกถึง 6 ครั้งใน 6 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา เกาหลีใต้ พม่า ญี่ปุ่น ตุรกี และรัสเซีย โดยครั้งที่ 7 ในปี 2563 ก็มีแผนที่จะนำสมาชิกไปเที่ยวที่ ประเทศจอร์เจีย ในช่วงเดือนเมษายน 2563 แต่ก็ต้องเลื่อนกิจกรรมออกไปเป็นช่วงเดือนพฤศจิกายน 2563 เนื่องจากประสบปัญหาวิกฤตการระบาดของ โรคโควิด-19 ไปเสียก่อน

ครั้งที่ 1 ปี 2557 เที่ยวชม 1 ใน 7 สิ่งมหัศจรรย์ของโลก ปราสาทหินนครวัดนครธม ที่เมืองเสียมเรียบ ประเทศกัมพูชา

ครั้งที่ 2 ปี 2558 เที่ยวชม 1 ใน 7 สิ่งมหัศจรรย์ของโลกทางธรรมชาติและแหล่งภูเขาไฟ ที่เกาะเจจู ประเทศเกาหลีใต้

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมทริปต่างประเทศของชมรมนั้น เกิดจากแนวคิดต้องการหากิจกรรมที่จะทำให้สมาชิกได้มีพื้นที่มาทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างหมู่สมาชิกให้เกิดแนบแน่นมากขึ้น และเปิดโอกาสให้มีการเชื่อมโยงบุคคลภายนอกให้เป็นเครือข่ายกันต่อไป เป้าหมายจะเน้นการไปท่องเที่ยวทัศนศึกษาใน แหล่งธรรมชาติที่สวยงาม แหล่งมรดกโลกที่สำคัญ สถานที่ที่มีความเด่นในด้านธรณีที่น่าสนใจ และแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านสังคมประวัติศาสตร์วัฒนธรรมที่สำคัญของโลก โดยสมาชิกยังสามารถชวน

ครอบครัวหรือเพื่อนจากภายนอกชมรมมาร่วมกิจกรรมได้ เน้นความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นการพักผ่อนรวมกับวิชาการไปด้วยกัน

ครั้งที่ 3 ปี 2559 เที่ยวชมและไหว้พระ 3 ใน 5 สิ่งศักดิ์สิทธิ์ชาวเมียนม่าร์ ที่เมืองร่างกุ้ง-หงสาวดี ประเทศเมียนมาร์

ครั้งที่ 4 ปี 2560 เที่ยวชมมรดกโลกทางธรณีวิทยา ภูเขาไฟฟูจิ และตลุยหิมะที่เมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

ชมรมฯ หวังว่ากิจกรรมนี้จะช่วยให้สมาชิกได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กันได้มากและนานขึ้น มีเวลาที่จะพูดคุยแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในเรื่องราวของโลกกว้างร่วมกัน ได้กลับมาใช้ชีวิตกินอยู่เดินทาง และสนุกสนานแบบพี่น้องกันอีก เชื่อเถอะว่าถ้าใครได้ลองออกไปเที่ยวกับชมรมเราจะพบความสุขสิ่งดีที่กล่าวมาแน่นอน แม้ว่าปัจจุบันในยุคโควิค-19 จะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศจะต้องหยุดลง แต่ก็หวังว่าในอนาคตโลกเราคงกลับมาเดินทางกันได้เหมือนเดิม และพี่น้องชมรมเราคงจะได้มาร่วมกิจกรรมเที่ยวกับชมรมของเราได้ในปีต่อไป เพราะโลกมันสวยงามกว่าสิ่งที่คุณเห็นในทีวีหรือในโลกโซเชียลมาก การลงทุนให้กับความสุขของตัวเองนั้นถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า สุดท้ายขอขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่สนับสนุนกิจกรรมชมรมโดยร่วมทริปสมาคมในการท่องเที่ยวประเทศที่ผ่านมา หวังว่าทุกท่านจะได้กลับมาร่วมสนุกสนานและเดินทางท่องเที่ยวทัศนศึกษาร่วมกันอีกในอนาคต

ครั้งที่ 5 ปี 2561 เที่ยวชม 1 ใน 7 สิ่งมหัศจรรย์ของโลก มรดกโลกทางธรณีวิทยา ที่ประเทศตุรกี

ครั้งที่ 6 ปี 2562 เที่ยวตะลุยหิมะ ที่กรุงมอสโคว์และเซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก ประเทศรัสเซีย

@ เปิดรับสมัคร นักศึกษาปริญญาโท - ปริญญาเอก ปี 2563 สาขาเทคโนโลยีธรณี (Geotechnology) คณะเทคโนโลยี มข.
สมัครเข้าศึกษาได้ที่: https://app.gs.kku.ac.th
สนใจข้อมูลเพิ่มเติม: https://te.kku.ac.th

@ ประกาศเลื่อน ทริปชมรมเที่ยวต่างประเทศ ครั้งที่ 8 KKUGTA@GEORGIA จากช่วงเมษาไปเป็นช่วง 8-14 พค. 63 รวม 8 วัน 5 คืน เนื่องจากสถานการณ์โควิค-19 หากเหตุการณ์กลับมาปกติ ชมรมและสมาชิกคงได้ออกเรียนรู้โลกกว้างด้วยกันอีกนะครับ

@ ในปีนี้ครบรอบ 45 ปี ธรณี มข. แต่ด้วยสถานการณ์โควิด-19 ทางสาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี ได้เลื่อนการจัดงาน GEOINDO 2021 เช่นเดียวกันกับ คณะเทคโนโลยีครบรอบ 36 ปี ได้เลื่อนจัดงานออกไปในปีหน้า 2564

@ การจัดหารถหกล้อเอนกประสงค์สำหรับการออกภาคสนามของคณะเทคโนโลยี นับตั้งแต่เริ่มจัดหาทุนวันที่ 1 สิงหาคม 2562 จนถึง 14 กันยายน 2562 ได้งบประมาณ 1.2 ล้านบาท รวมกับคณะเทคโนโลยีสนับสนุนเพิ่มเติม 700,000 บาท อีกไม่นานคงได้เห็นรถหกล้อฯ คันใหม่ที่สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี อย่างแน่นอน

@ ขอเริ่มด้วยข่าวดีตั้งแต่ต้นปี 2563 ศิษย์เก่าแห่งความภาคภูมิใจปีนี้ มีชาวธรณีเรา 3 คน คือ จากคณะวิทยาศาสตร์ สุรเชษฐ์ จึงเกษมโชคชัย (G01) และมงคล หลักเมือง (G06) และจาก คณะเทคโนโลยี สุรัตน์ โชคเฉลิม (G12) ขอแสดงความยินดีกับศิษย์เก่าดีเด่นมหาวิทยาลัยขอนแก่นท่าน 3 ท่านด้วยครับ

@ ชมรมศิษย์เก่าเทคโนโลยีธรณี มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมูลนิธิภักดี ธันวารชร จัดการแข่งขันกอล์ฟการกุศล KKUGA 2020 Golf Tournament ในวันเสาร์ที่ 15 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 12.00 น. ณ สนามธัญญะกอล์ฟคลับ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

@ สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มข. ร่วมกับ มูลนิธิภักดี ธันวารชรและชมรมฯ จัดให้มีการประกวดผลงานทางวิชาการโครงการพิเศษด้านเทคโนโลยีธรณี ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2563 เพื่อเป็นการยกระดับผลงานทางวิชาการของธรณี มข. และนำไปเผยแพร่ผลงานในทุกช่องทางต่อไป

@ สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี มอบทุนส่งเสริมการศึกษาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากโควิด-19 นศ. สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี ปี 2562 โดย คุณโอวาส จิโนรส บ. เวลเซฟเฟอร์นิเจอร์เซ็นเตอร์ จำกัด มอบทุน 5,000 บาท จำนวน 4 ทุน และมูลนิธิภักดี ธันวารชร ทุน 5,000 บาท จำนวน 1 ทุน

ผู้จัดทำวารสาร: รชฏ มีตุวงศ์ บรรณาธิการ, ปรีชา สายทอง ผู้ประสานงาน, ปนัดดา ภู่เจริญศิลป์ ตรวจรูปเล่ม, ศิริชัย มหามาตย์ ปก/กราฟฟิค อริสรา พิมพ์ดา หาทุน, วสวัต บุณยามระ รูปเล่ม.เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ เทคโนโลยีสารสนเทศ
ที่ปรึกษา: ชมรมศิษย์เก่าธรณี มข./มูลนิธิ ดร.ภักดี ธันวาธร/สาขาเทคโนโลยีธรณี มข./สมาคมธรณีแห่งประเทศไทย